NO
cal pas que aneu a un balneari, puix que dissolent una ampolla de
Gotes Mares Sulfuroses de Bar
al bany, tindreu el balneari a casa vostra

LA PUBLICITAT

ANY LV.—NUM. 18.237.—PREU: 15 CENTIMS — BARCELONA, DIVENDRES, 20 DE GENER DE 1933

TALLERS D'IMPRENTA: CARRER BARBARA, 11 i 13. — TELEFON 19603 — REDACCIO I ADMINISTRACIO: CORTS CATALANES, 589, 1.er. TELEFON 11430

Bombes centrífugues
Grups electro-bombes

L'ELECTRICITAT, S. A.
SABADELL
Agents de venda.
Metron. Pl. Catalunyt. I Bruti, 11

Els cansats fan la feina?

ELS INCANSABLES

No sabem si el símil és gaire elevat. Però com que és exacte, no dubtem de posar-lo davant dels nostres lectors. Ells, com a persones de gust que són, potser en trobaran de més escaients i dignes. Però el que és nosaltres, ara com ara, no en trobem cap de més plàstic.

Tothom sap que les sales d'espectacles, els cinemes—posem per cas—, han d'anar adaptant llur estil a les exigències d'allò que en argot comercial se'n diu "les exigències de la modernitat". Ara bé: quan en qualsevol ciutat o vila, o poble, se'n fa un de nou, no deixa de presentar, per uns quants anys, les característiques de la modernitat més absoluta. I llavors els altres cinemes passen a la categoria de coses velles i anacròniques. Passen de moda, com sol dir-se. El públic se n'aparta. Llur negoci flaqueja. Hom preveu una ensorrada, una desaparició. Però l'esperit de l'empresari és fecund. Llauns dies, tanca les seves portes a la clientela i sofreix un procés de transformació. També ell adquireix tots els avenços moderns. Les velles butaques, incòmodes, són substituïdes per unes altres que presenten un altre estil d'incomoditat. El decorat, que era d'un mal gust A, el converteix en un mal gust B. Sovint canvien de nom i tot. I, finalment, obren al públic; no sense abans haver anunciat que la vella sala reneix completament reformada i rejovenida.

Això, tractant-se de sales d'espectacles, no és gaire arriscat ni difícil. Però el cas és que els partits polítics, de vegades, volen practicar una operació anàloga. Els temps muden i corre el perill de quedar fora de les evolucions del país. Llavors hom procedeix a canvis d'estructura i de nom, i mira, bé o malament, d'adaptar-se a les noves circumstàncies.

Aquests dies, entre nosaltres hem vist aquest cas: els dos eterns contrincants de la política catalana: la "Lliga" i els radicals, que es repartien, abans del Directori, els camps de la política catalana, en una mena de diàleg que, a força d'ésser sempre truculent, havia esdevingut mansoi i monòton, de cop i volta s'han adonat que entre invectiva i invectiva la grisor se'ls havia amuntegat als polsos i la sordera els havia obturat les orelles. Engrescats a llançar-se floretes: "Sou uns carcundes i uns missaires indecents"; "Sou uns "mals administradors" i uns enemics de Catalunya", no havien vist com la Catalunya viva feia el seu camí i els girava l'esquena. I de cop vingué, després de l'oprobi primoriverenc, l'embranzida cap a l'esquerra i l'advenir de la República, i el Sr. Ventosa i Calvell es trobava vestit de casaca galonada, que era, pel cas, com anar abillat d'un negligé vodevilesc d'aquells amb els quals hi ha perill de refredar-se, i Joan Pich i Pon cuscava repassava, en un àlbum familiar, poc nodrit, aquells retrats inefables on es veia de tuxes amb Alfons XIII, i en un voluptuós sofà amb el general Barrera. Fotografies que li arrencaven les llàgrimes dels ulls. Però pels carrers passaven les multituds republicanes. Tot trontollava.

I després ha vingut el calvari d'aquests dissortats: els radicals, passat d'algun tomballó, han pogut operar, gràcies a l'amabilitat de l'Esquerra, per l'Ajuntament; però no han arribat al Parlament de Catalunya. La "Lliga", invocant la propietat, la religió, l'ordre i les essències conservadores, ha fet la viu-viu d'una manera trista. Després de cuidar morir, ha pogut galvanitzar algun temorec i treure unes minories. Èxit migrat, que ha cregut del cas celebrar amb una hecatombe de pollastres rostits i truites fredes, un dia fred, en una sala freda d'un dels més glacials Palaus de Montjuïc.

Però tot això no guareix de cap mal, i el poble de Catalunya cada dia gira més l'esquena als dos compares d'antany. Jo no són els dos galls de baralla; sinó dos senyors de mitja edat, tirant a vells, que només surten de casa si fa bo i dissimulen les xacres amb aquell heroisme eixorc de les velleses verdes.

I heus ací que, a l'últim, volen rejovenir-se. Cadascú a la seva manera. El vell partit dels Lerrouxos i els "Emilianos" es parteix en dos, com si en partir-se el nombre se li partissin els anys. I els fruits d'aquesta reproducció per secció tindran el nom, respectivament, de "Partido Radical" autonomista (sic) i "Partit radical català".

Quant a la "Lliga", més aparatosa, proclama una "Assemblea general" a tota orquestra, amb ponències de tècnics, discursos d'eminències i presentació de joves prodigis, que diuen que serà cosa d'espant. Per ara a *La Veu* en fan un plat tan gran, almenys, com quan anunciaven el famós "àpat d'homenatge", una de les coses més europees i "capacitades" del món. És de creure que l'àgil "Pol" ens recrearà amb amenes estadístiques, com aleshores: sinó que aquestes versaran sobre la durada total dels discursos; el conjunt de lletra de les ponències, etc. Però no us ereguen que sigui poca cosa. No. Fins algú assegura que la venerable "Lliga Regionalista" canviarà de nom.

Desagraïts! ¡Això després d'haver passat íntegrament, com diuen, l'article primer dels seus Estatuts a l'Estatut de Catalunya!

La llàstima seria que tot aquest basqueig, aquestes divisions, aquestes grans assemblees no anessin enlloc. Perquè ens sembla que a l'edat que tenen aquests senyors *més val deixar-se extingir dolçament que no pas* voler aprendre els últims balls de moda.

ROSSEND LLATES

FULL DE DIETARI

illot d'il·legalitat

L'inventor de la frase "governar és transigir" probablement no preveia els nostres temps. La política d'estira i arronça, o més ben dit, "l'estira i arronça" convertit en suprema norma de la política, no sembla pas una panacea per als mals del segle, uns mals violents, extremats, absolutistes, que no admeten ni demanen transacció.

Avui un hom pot governar o no governar — que és precisament el que fan molts governs —, però si un hom governa no té pas altre remei que imposar un criteri contra les envestides dels inconformistes i dels repatanis.

El sistema de les cessions graduals o de les distraccions volgudes del poder públic en matèria de compliment de la llei, no pot donar altre fruit que bombes i pistoles.

Sempre m'ha esgarrifat de sentir que a determinades barriades de Barcelona, on hi ha construits grups de cases barates, fa mesos que ningú no paga lloguer i que ningú no gosa anar-lo a cobrar. ¿Qui ha decretat aquesta moratòria? ¿Es fonamenta en una crisi comprovada de tots els llogaters? ¿Té alguna vaga explicació humanitària? No ho posarem en clar. L'únic segur és que els llogaters d'aquells grups, la major part vinguts de terres meridionals, han resolt de no pagar i no paguen..., perquè tampoc no hi ha Jutjat que s'hagi atrevit a llançar-los o a embargar-los.

Ha sortit una llei que obliga els sindicats a portar llibres com qualsevol altra associació civil. Tanmateix, és un fet que cap o gairebé cap no ha volgut complir aquesta llei, que no té res d'ofensiva, ni vexant, que és, simplement, l'elemental garantia que l'Estat ha d'oferir als ciutadans que se sindiquen... o que els obliguen a sindicar-se.

Aquests illots d'illegalitat pública i permanent poden semblar relativament innocus. Però no triguen a demostrar llur profunda i metzinosa malícia.

CARLES SOLDEVILA

EL TRASPAS DE SERVEIS A LA GENERALITAT

Comissió interministerial

Madrid, 19. — S'ha reunit aquesta tarda la comissió interministerial encarregada d'adaptar el traspàs de serveis del poder central a la Generalitat de Catalunya.

Els reunits han tractat de les qüestions relatives a les hisendes locals.

L'aviació civil

Madrid, 19. — Durant tres hores ha estat reunida al Ministeri de la Governació la comissió mixta encarregada del traspàs dels serveis per l'Estat a la Generalitat de Catalunya.

S'ha tractat dels serveis d'aviació civil.

Ha informat extensament el director d'Auronàutica, i s'ha acordat, per votació, concedir el traspàs del dit servei, així com l'execució i construcció d'un aeroport a Barcelona.

Sobre l'assumpte s'han estudiat també les facultats per a procedir a l'expropiació dels terrenys necessaris.

En la sessió de demà es tractarà de les incidències a què donarà lloc l'adaptació dels serveis de les hisendes locals.

La comissió continua reunida-se, sense excepció, alternativament per setmana, a Barcelona i Madrid.

Encara no ha començat a discutir-se el problema de l'ensenyança.

—Bufa, noi!... A València han batut el record del bombardejament.

—I això que les bombes no eren carregades amb pastilles de cafè amb llet, com les bombes de Logroño, sinó amb torrons d'Alacant.

LA CONFERENCIA DE LES 40 HORES

El delegat espanyol, Sr. Martínez Gil, demana que la reforma s'apliqui també a l'agricultura

Ginebra, 19. — En el debat celebrat aquesta tarda per la Conferència de les 40 hores, sobre l'extensió a l'agricultura de les disposicions de la reforma, hi ha intervingut el conseller tècnic obrer espanyol, senyor Martínez Gil, el qual ha recordat que, després de la reunió del Consell d'Administració celebrada a Madrid, l'organització espanyola del Treball escriví a l'Oficina Internacional del Treball per protestar per haver estat exclosa l'agricultura del camp d'aquesta reglamentació.

No veiem per què—ha dit l'orador—ha d'establir-se una diferència entre l'agricultura i la indústria; cal primerament protegir els que són dèbils, els que tenen més necessitat d'ajut. Els treballadors viuen al nostre país en condicions molt penoses.

Per altra banda, l'atur forçós en l'agricultura és molt greu; actualment, milers d'individus no treballen, i no tenen cap esperança de trobar feina, perquè han estat substituïts per la màquina.

Es, doncs, absolutament indispensable — ha afegit — que l'Oficina Internacional del Treball s'ocupi d'aquest assumpte, ja que és fàcil de comprendre que la reglamentació de les condicions de treball en l'agricultura en en augmentar el poder d'adquisició dels obrers agrícoles, descabdellarà la sortida de la indústria, i la situació general millorarà.

L'exclusió de l'agricultura d'aquesta reglamentació provocarà, pel contrari, l'èxode dels treballadors agrícoles a les capitals, una agravació de l'atur forçós industrial i la disminució dels salaris.

El delegat espanyol ha rebut satisfacció, almenys en part, ja que el problema que s'ha ocupat ha estat enviat a l'Oficina Internacional del Treball perquè efectui una informació. — Fabra.

¿SERAN REBAIXATS ELS JORNALS?

La Conferència rebutja el punt de vista obrer

Ginebra, 19. — La Conferència de la Setmana de 40 hores ha refusat aquest matí per trenta-u vots contra vint-i-u i disset abstencions, un projecte de resolucions presentat pel Grup Obrer, declarant que la disminució d'hores de treball no tindria cap influència sobre els jornals i sous actuals.

El representant anglès ha exposat les raons que el seu Govern té per a oposar-se al dit projecte.—Fabra.

Les bombes trobades en una foneria d'Igualada

¿Qui és Antoni Guillén?

Sobre la personalitat del propietari del taller de foneria, se sap que fa dos anys anà a establir-se a Igualada, on arrendà un taller de foneria.

Per les idees extremistes que professa, ha estat detingut per les seves intervencions en fets de caràcter revolucionari i sofrí condemna a La Mola (Maó).

No obstant, els que han tingut ocasió de tractar-lo asseguren que el seu caràcter era d'una amabilitat exquisida, pel qual motiu comptava amb bones relacions a la població.

També se sap que des del moment que començà a treballar el taller de foneria a nom d'Antoni Guillén es dedicà a la fabricació de bombes, les quals creu enviades a diferents poblacions de la Península, i que des del mes d'abril de l'any passat s'efectuaren trameses de la dita mena a La Felguera, Portugalete, Alacant i León, a part de moltes d'altres.

Recentment Antoni Guillén féu circular unes targes comunicant que tancava el taller i que s'establiria a Hospitalet. En les dites targes feia figurar un número de telèfon d'Hospitalet, però el dit número ha resultat correspondre a la central de Barcelona i pertànyer a l'abonat Victòria Gonzàlez, amb domicili al carrer d'Urgell, la qual fa pocs dies es donà de baixa.

No obstant, Guillén visitava aquesta casa en els seus viatges a Barcelona.

Per altra part, existeix una fitxa a la Prefectura Superior de Policia a nom d'Antoni Guillén, el qual usa dos o tres noms més.

Els perits

Ahir al matí es traslladaren a Igualada un tinent d'artilleria i un perit armer per examinar detingudament tots els objectes trobats a la foneria d'Antoni Guillén.

No se sap si les bombes trobades seran portades a Barcelona o bé destruïdes a Igualada mateix.

Etiquetes comprometedores

El governador digué als periodistes que en les caixes trobades a la foneria d'Igualada hi figuraven adheride etiquetes d'una casa important de Barcelona.

Efectuada una investigació policíaca a l'esmentada casa, es pogué aclarir que aquesta era completament estranya a aquest afer, per la qual cosa, ara la policia tracta d'esbrinar si per algú se sostreien les etiquetes, facilitant-les als que feien les expedicions de bombes.

Diligències del jutjat

Aquest matí el jutjat es traslladà a Igualada amb el comissari de Policia i uns agents per tal d'estudiar sobre el terreny la fabricació de les bombes descobertes.

Sembla que anirà amb el jutjat un tècnic de comptabilitat perquè examini les factures i tot el que pugui haver per determinar amb quin capital treballava el de la foneria, i a més, d'on pogués provenir aquest diner.

S'ha ordenat que els encarregats del Camp de la Bota que han de destruir les bombes trobades al carrer de Mallorca deixin diverses mostres per tal de saber si aquelles procedeixen d'Igualada.

També s'ha ordenat que es guardi les caixes que allí hi havia per comparar-les amb les que a Igualada existeixen.

Les bombes seran destruides al camp de la bota

Segons manifestà anit el governador als periodistes, una vegada el jutge hagi reconegut les bombes trobades a Igualada, ordenarà que es traslladin al Camp de la Bota per al seu examen i destrucció.

(*Segueix a la pàgina 2.*)

UNA GRAN CAMPANYA SOCIALISTA A ANGLATERRA

Els laboristes prometen socialitzar la terra i els transports

Londres, 19. — Després d'una paralització de les seves activitats, que es va iniciar al dia següent del seu darrer fracàs electoral, el partit laborista sembla haver recobrat tota la seva vitalitat.

No solament aborda amb grans esperances les eleccions parcials que se celebraran aviat, especialment a Liverpool, sinó que ha organitzat per tot el país una gran tournée amb el concurs dels seus principals caps.

Un dels punts més essencials d'aquesta campanya consisteix en el caràcter netament socialista que se li imprimeix. El Sr. Lees Smith, que fou ministre d'Instrucció Pública a l'anterior Govern Mac Donald, en un discurs que ha pronunciat a Swansea, declarà que el seu partit ha elaborat un programa en el qual es lliura a la collectivitat, no solament tots els transports, sinó fins i tot la propietat de la terra. — Fabra.

Neva al Rosselló

Perpinyà, 19. — A quasi totes les localitats d'aquesta regió està caient la neu en gran abundor. Han quedat interrompudes diverses carreteres. — Fabra.

Veus de democràcia

A LA PAU PEL FEDERALISME

Coneixia—i guardava—la crida que el professor alemany Bosch, premi Nobel de química, va publicar per Cap-d'any a favor d'un acostament germano-francès, i el manifest del poeta americà Vicente Huidobro per la unió dels pobles de l'Amèrica del Sud. Ignorava, en canvi, la lletra adreçada al director del "Manchester Guardian" per algunes personalitats angleses contra la dictadura iugoslava. Crec que el setmanari francès "Lu" ha estat molt oportú en publicar agrupats aquests tres documents: si el tema més vivent és, per la seva importància social, el soviètic, des del punt de vista d'un demòcrata pacifista són d'actualitat ardent, ultra l'actitud del Japó, les directives que segueixen els Estats europeus en dictadura, les relacions franco-alemanyes i els corrents d'enemistat entre els països hispano-americans.

La coneixença d'aquests tres documents no desplaurà a aquells lectors de LA PUBLICITAT a qui no és fàcil de seguir amb detall els esdeveniments actuals més assenyalats.

El document anglès contra la dictadura sèrbia és una exposició de fets molt ajustada a la realitat. Un collaborador de LA PUBLICITAT, el senyor Ramon Garriga, i jo mateix amb certa assiduïtat, hem aludit la difícil situació dels demòcrates iugoslaus — no solament la dels autonomistes croates i eslovens, sinó la dels liberals serbis i la dels socialistes de totes les terres del reialme davant el predomini militar de Belgrad. Basta sentir-se afectat per problemes polítics d'aquest ordre per poder recollir diàriament de la premsa europea un feix de documents desfavorables a la política unitarista dels serbis. No solament això: alguns amics nostres ens han escrit darrerament perquè ens fèssim eco dels tractes donats a la presó a alguns professors socialistes i a alguns poetes d'avantguarda, agrupats per la revista "Nadrealizam Danas i Ove". Tots ells són a la presó acusats per "l'obscuretat de llurs textos" (de dialèctica hegeliana, marxista o superrealista), en els quals la policia de Belgrad descobreix "mots d'espionatge!".

La solució que hom doni al plet iugoslau és, ho he dit més d'una vegada, d'interès evident en quant afecta la causa del federalisme, que és en aquests moments la causa d'Europa, indubtable en quant afecta els principis de la democràcia i del liberalisme, i incomptable en quant l'actitud iugoslava és una amenaça a la pau europea.

El document anglès, aparegut al "Manchester Guardian" i signat, entre altres, pels senyors Berry, Bryce, Cushendum, Gooch, Lomb, Murray, Steed, etc., tots ells coneixedors de Iugoslàvia i amics de la llibertat dels pobles que integren el reialme dels serbis, croates i eslovens, diu en resum: "1. El militarisme serbi és una arma al servei d'una unificació prematura del país. 2. L'espionatge oficial és general: els mètodes de la policia serbia equivalen als dels assassins. 3. Els líders de les oposicions accepten els mètodes pacífics i constitucionals per a aconseguir els fins que els són comuns, això és, un canvi radical en les relacions de les diverses unitats nacionals que integren l'Estat iugoslau per mitjà de la promulgació d'una constitució federal on aquestes unitats ocuparan llur lloc en un peu d'igualtat amb la inclusió eventual de la Macedònia, població mig eslava, amb caràcter ètnic i lingüístic distints, que fa tretze segles que és dominat severament i successivament pels bisantins, els turcs i els grecs moderns."

Com la majoria d'europeistes, els signants d'aquest document creuen que, amb el fi d'evitar una ruptura completa entre els pobles iugoslaus, favorable només a l'imperialisme feixista, cal canviar radicalment l'estructuració federal que en atorgar el màximum d'autonomia nacional als seus components permet a la vegada de tenir-los units per a llur defensa mútua contra els enemics de l'exterior i a benefici de la pau europea.

* * *

La crida del professor Bosch a favor d'una aproximació franco-alemanya ha aparegut a l'"Stuttgarter Neues Tagblatt", l'1 de gener d'enguany. Ha coincidit amb l'enquesta oberta per la "Literarische Welt" (22 de desembre) entre els escriptors alemanys de més anomenada. Era una enquesta nadalenca: "Pau a la terra". Heinrich Mann no solament hi demana una aliança germano-francesa, sinó que reclama que sigui "completa i estreta", que "tots dos països s'uneixin"; Gottfried Benn propugna una aliança militar entre Alemanya i França per defensar la pau d'Europa amb tancs i muralles de ciment armat; Joseph Rath diu que defensar la pau és un manament de Déu, no una profecia: qui vol la guerra, qui la considera inevitable, no és cristià; Bernard von Breutons, en canvi, advers a les guerres nacionals, advoca per la guerra de classes, "la darrera guerra civil, el resultat de la qual serà la Pau més duradora".

La crida del professor Bosch, que comença per negar l'existència de l'odi entre França i Alemanya com a pobles (els odis són, entre francesos i alemanys, individuals), diu que només l'entesa franco-alemanya pot donar la pau a Europa, i que l'ambient, malgrat dels baladreigs dels nacionalistes de tots dos Estats, hi és propici: "L'any 1933 és l'aurora d'un esdevenidor millor, d'una Europa unida i pacificada. La tasca política d'alemanys i francesos ha de tendir a aquesta realització: l'entesa".

* * *

El manifest de Vicente Huidobro, poeta xilè, és també de tendències federalistes i pacifistes. Huidobro és conegut d'alguns dels poetes catalans que més havien estimat els tan enyorats Folguera i Salvat-Papasseit. Tinc d'ell un lot de llibres de poemes molt d'acord amb l'estètica cubista del grup de "Nord-Sud" i de "Sic". El seu manifest és adreçat a la joventut de l'Amèrica llatina perquè comprengui la seva raó d'ésser: federar llurs pobles — Xile, Argentina, Uruguai, Paraguai—perquè només una Confederació hispano-americana pot salvaguardar els interessos dels altres països de l'Amèrica llatina davant la influència tanquil: "Aquesta federació és de vida o mort. Si no la realitzem, l'Amèrica llatina serà absorbida pels anglo-saxons. Si la realitzem, la civilització llatina renovarà a Amèrica l'antiga cultura mediterrània".

La causa del federalisme a l'Amèrica llatina no és gaire de llibertat i de pau. A Europa i a Amèrica només les grans unitats federals, amb un règim d'estricta democràcia, salvaran amb les autonomies nacionals una cultura i una civilització militàries.

J. V. FOIX

¿QUI SERA GOVERNADOR DE BARCELONA?

Declaracions dels senyors Coromines i Sbert

Madrid, 19. — Preguntats aquesta tarda els senyors Coromines i Sbert sobre si seria nomenat governador civil de Barcelona el senyor Antoni Xirau Palau contestaren:

—No, el senyor Xirau té excellents dots per a desempenyar aquest càrrec, però seria difícil trobar qui el substituís com a conseller de la Generalitat.

—Es dóna també el nom del senyor Terradelles — iniciaren els periodistes.

—Podeu insinuar que no serà nomenat governador de Barcelona cap dels que intervenen directament en la política a Madrid.

Es nomenarà d'entre aquells que intervenen de més aprop en la política catalana.

—Noms? — preguntaren els periodistes.

—N'hi ha un però, com que està pendent el nomenament d'algunes consultes i gestions que han de realitzar-se no sembla oportú dir-ho.

Les responsabilitats del pistolerisme a Barcelona

La dimissió del senyor Rodríguez Piñero

Madrid, 19. — Aquesta tarda va ésser al Congrés el Sr. Galarza estudiant els sumaris instruïts per la subcomissió de terrorisme, per a deduir les responsabilitats derivades de l'empraument del pistolerisme a Barcelona com a mitjà de resoldre els conflictes socials.

Aquesta missió li ha estat encomanada per la comissió de responsabilitats, amb el propòsit que en reunir-se les Corts el primer de febrer siguin ultimats els dictàmens.

En preguntar-li els periodistes què opinava de la dimissió del Sr. Rodríguez Piñero, el Sr. Galarza va respondre:

—M'ha sorprès, puix que aquesta qüestió, plantejada en la darrera sessió del ple, havia quedat aïrnada.

Al meu judici, hauria estat més lògic, d'existir la discrepància, que el Sr. Rodríguez hagués sostingut i defensat el seu criteri davant la subcomissió primera, i davant el ple, més tard.

Ràdio
DALLAS
CROSLEY
CLARION
etc., etc.
Pl. URQUINAONA, 10
(S. Española de Papelería)
El més gran assortiment de Barcelona
TERMINIS i PREUS sense competència

Les bombes trobades en una foneria d'Igualada

(*Ve de la pàgina* 1.)

DETENCIÓ D'UN GERMANASTRE DEL PROPIETARI DE LA FONERIA A HOSPITALET

Com ja hem dit, Guillén féu circular unes targes en les quals anunciava el pròxim trasllat de la foneria a Hospitalet.

Abans d'ahir, a les onze de la nit, es presentà a la veïna població una secció de guàrdia civil, sota el comandament d'un sergent, amb la missió de procedir a la detenció d'un parent de Guillén, veí de l'esmentada població.

Després d'algunes recerques, els citats agents de l'autoritat aconseguiren saber que la persona que buscaven era un individu anomenat Pere Gonzàlez, germanastre de Guillén, que residia al carrer de Pi i Margall, 108, on tenia establerta una botiga de queviures.

En possessió d'aquestes dades, es dirigiren al citat establiment, on practicaren un detingut escorcoll, segons sembla sense resultat, i s'endugueren detingut Pere Gonzàlez, que ja se n'havia anat al llit.

REFERÈNCIES DE GONZALEZ

Pere Gonzàlez és propietari d'una caseta composta de baixos i primer pis, així com d'uns terrenys al carrer d'Anselm Claver, d'Hospitalet, on fa poc temps ha construït un local de planta baixa per a usos industrials.

Junt amb la seva família, fa molts anys que viu a l'esmentat lloc, i tot el veïnat en donà referències immillorables.

Al local del carrer d'Anselm Claver sembla que alguna vegada va existir el propòsit d'instal·lar-hi una foneria. No se sap, però, si aquesta instal·lació hauria estat per compte del propi Gonzàlez o d'una altra persona, en el nostre cas Guillén, puix que existeixen les targes que aquest va fer circular anunciant el trasllat de la foneria a Hospitalet.

EL GOVERNADOR PARLA DE LA DETENCIO D'HOSPITALET

Ahir al migdia el senyor Moles donà la notícia de la detenció del germanastre d'Antoni Guillén.

Sembla que la detenció s'efectuà quan el detingut visitava uns locals, al carrer d'Anselm Claver, probablement, per al trasllat a ells de la foneria d'Igualada. Aquest extrem s'ha pogut establir perquè al detingut li fou trobada una carta d'Antoni Guillén, en la qual es parla de la dita foneria i de la necessitat del seu trasllat a l'Hospitalet.

El detingut s'anomena Pere Gonzàlez, i un cop efectuada la seva detenció, a la qual, lògicament, es concedeix gran importància, fou posat a disposició de la Policia, ingressant als calabossos de la Jefatura.

TREBALLS DE LA POLICIA A HOSPITALET

Els agents de Barcelona practicaren una informació per Hospitalet per veure si el que a les cartes trobades a Igualada a casa d'Antoni Guillén es deia de traspassar el negoci a Barcelona i es parlava de radiadors, posant-los a la part del port franc per tal d'estalviar-se despeses, pugui ésser veritat o bé tractin de despistar posant una altra parada en lloc dels explosius.

Els darrers desordres extremistes

Un detingut a Banyoles que ingressa a la presó de Barcelona

Per suposar que pogués aparèixer complicat en el darrer moviment extremista, fou detingut a Banyoles, dies enrera, el veí Baldiri Juscafresa, el qual va ingressar a la presó de Girona, fins ahir, que a l'objecte de comparèixer davant l'autoritat que instrueix sumarí pels fets del dia 8, fou traslladat a la presó de la nostra ciutat.

Diligències judicials

El jutge especial que té al seu càrrec la instrucció del sumarí per la troballa de bombes i altres delictes de caràcter sediciós, va rebre ahir al mat, i a la tarda diverses jantar-les al sumarí que ja va essent molt voluminós havent-se començat ja la tercera peça.

Entre els que declararen figuren dos lesionats per l'explosió d'una bomba a la Plaça de Sant Agustí, el dia 8 del mes que som, i als quals visità el metge sense poder-los donar d'alta.

També declararen diversos guàrdies que prestaren servei aquells per a determinar la complicitat dels detinguts pels passats successos.

D'aquestes declaracions mereix citar-se la d'un testimoni sobre el que va dir es guarda gran reserva i que a meitat de la declaració fou cridat al despatx del jutge el comissari de policia senyor Baquer, que està a les seves ordres.

Sembla ésser que el declarat és de gran importància per quant es donaren ordres terminants perquè els agents fessin ahir nit una informació sobre ço dit.

El jutge no pogué rebre declaració a tres detinguts que la guàrdia civil va portar de Girona i els quals foren portats a la presó en qualitat d'incomunicats.

Es deia pels passadissis del Jutjat que aquests detinguts estan complicats pels successos i que sortiren de arcelona el dia següent però que hn estat delatats pels seus companys de rebellió.

Avui determinarà el jutge sobre la situació dels dos incomunicats que ahir quedaren després de declarar els vuit que de la Jefatura els han estat posats a la seva disposició.

Bones referències d'un comunista d'ordre

Al Jutjat es presentaren diverses persones testimonis espontanis per donar immillorables referències del detingut i processat Josep Costa i Cabrer.

Segons aquestes referències, es tracta d'un industrial que, com ja hem dit, té una camioneta. Es deia que professava les idees comunistes, però altres de l'ordre.

Els republicans que detingueren abans del 14 d'abril hi tenien una gran confiança, i més d'un cop a casa seva s'hauria amagat algans conspirador, fins a l'entrada que les proclames van ésser català com en castellà que es repartiren quan es preparava la revolució el dia de desembre i que anaven signades pels elements que avui ocupen el poder fou el noteix Costa que en la seva camioneta els conduí d'un lloc a l'altre i les deixà als conspiradors i als que estaven comprensos en aquella revolució.

Per cert que un familiar assegurava que el treball de repartir les proclames costava un 3 ho han pagat.

L'assassinat d'un guàrdia civil a Sant Martí

El Jutjat que té al seu càrrec el sumari per l'assassinat del guàrdia civil mort al carrer del Municipi dissabte passat i que també resultà mort el paisà (a) "Sergent Mala Cara" rebé ahir a la tarda declaració a dos testimonis únics que podien donar alguns detalls del succés.

Aquests testimonis són els que passant per allí cridaren un taxis per portar el guàrdia ferit mortalment al dispensari just quan el paisà ferit que els ajudà.

Aquest testimoni continuà quan aquest darrer al dispensari on el "Sergent Mala Cara" havia de morir i digueu contra el local d'un sindicat que existeix allí.

El xofer corroborà aquestes manifestacions.

També estigueren al Jutjat els perits armers que reconegueren les armes que portaven el guàrdia civil i el paisà mort.

El dictamen d'aquests perits és que ambdues pistoles estaven disparades recentment i que les bales trobades als cos del sergent correspanen al calibre de 7'65, o sigui el mateix calibre de la pistola que portava el paisà mort.

DEMA, A L'ATENEU BARCELONES

Una conferència sobre Pascal

Demà, dissabte, a un quart de vuit de la tarda, l'illustre doctor en Filosofia i Lletres a Zurich, senyor Charles Brütsch, al saló d'actes de l'Ateneu Barcelonès, donarà una conferència sobre el següent tema:

"Blaise Pascal, une introduction à sa pensée".

REVISTA DE PREMSA

L'homenatge a l'ambaixador de França

Les informacions de Madrid sobre l'homenatge dedicat a l'ambaixador francès M. Herbette han estat molt parques. Motiu? Un incident promogut pel senyor Unamuno, que fou qui oferí l'homenatge, i aprofità l'ocasió per dir algunes inconveniències.

Reproduïm un comentari de "El Sol", que dóna idea de l'incident i el clou amb paraules molt assenyades:

"Una elemental discreción, amparada además por la estimación literaria y personal que en "El Sol" conservamos por D. Miguel de Unamuno, acalló ayer mañana nuestro primer impulso de comentar las palabras con que el rector de Salamanca y presidente del Consejo Superior Nacional de la Cultura ofreció el banquete dedicado a monsieur Herbette, embajador de Francia. Otros colegas, coincidentes, sin duda, con nuestra opinión de reserva, han silenciado incluso las palabras inoportunas con que el irreductible D. Miguel tergiversó un punto el carácter del homenaje. Mas como quiera que muchas de las personas presentes en el homenaje han manifestado extrañeza ante nuestro silencio, creemos deber decir que todos los asistentes, cuando menos los más significados, no se recataron para dar muestra allí mismo de su disconformidad con la actitud del señor Unamuno. Unos aplausos tibios, de pura cortesía, cerraron el brindis, a que sucedió la ovación entusiasta con que fué saludado el Sr. Herbette al ponerse en pie para contestar con el notabilísimo discurso en que hizo gala de su apasionada afición por España y la República, ovación que duró largo rato al sentarse el embajador, interrumpido varias veces por plausos y murmullos de aprobación calurosa en el transcurso de su breve disertación.

Terminado el banquete, y una vez despedido afectuosísimamente el señor Herbette, los comentarios entre los concurrentes fueron durísimos para el Sr. Unamuno. "Azorín", enrojecido de indignación, protestaba en voz alta, y aun llegó a desentenderse de la proximidad del aludido, en ocasión en que éste se acercaba al grupo donde "Azorín" reiteraba su protesta. Bien patente fué, aunque cambiaron toda conversación sobre el caso, el disgusto de los dos representantes del Gobierno. El doctor Marañón y D. Manuel Aznar, principales organizadores del banquete, disculpaban con el nombre prestigioso del propio Unamuno la designación recaída sobre él para ofrecer el homenaje. D. Santiago Alba tampoco reservaba su opinión desfavorable, aun desgravando las palabras desgraciadas de la menor importancia política ni apenas social, dado el aislamiento que voluntariamente se impone siempre el Sr. Unamuno. Únicamente nos pareció advertir señales de complacencia en el director de "La Época", que afanosamente transcribía el discurso, cuando el Sr. Unamuno brindaba la paz, el conocimiento y el amor a los desterrados todos, fuesen cuales fuesen sus ideas. La relación publicada en el diario monárquico supríme, sin embargo, la invitación al arbitraje del Sr. Herbette: quizá porque consideraba preferible soslayar el dislate.

No tuvimos ocasión de conocer el pensamiento de D. Alejando Lerroux; pero también demostró visiblemente, por el diferente modo de aplaudir al señor Unamuno y al señor Herbette, que no suscribía, cuando menos por inoportunas, ya lo hemos dicho, las palabras del Sr. Unamuno, requiriendo la intervención del embajador francés para dirimir la guerra civil en que, a juicio del ilustre ex desterrado de Hendaya, se pelean los españoles."

El problema de l'ensenyament

El senyor Luis Bello publica l'article següent:

"OBLIGACIONES INELUDIBLES SEGUN EL ART. 26. — Veinte mil escuelas deben costarle al Estado doscientos millones de pesetas. El resto a cargo de los pueblos. Los otros doscientos millones del empréstito de Cultura debe dedicarlos la República a las gravísimas atenciones de la sustitución de las Ordenes religiosas en la enseñanza.

Porque, señor ministro de Hacienda, cuando empiece la inversión esa otra, ¿sale dónde va a salir el dinero? ¿De qué casilla o apartijo del presupuesto? Aquí sostenemos la tesis, por nadie contradicha hasta ahora, de que el artículo 26 obliga a realizar este mismo año la sustitución. Tal como viene el proyecto de ley de Congregaciones, no cabe pensar en aplazamientos. Ni las Cortes ni el Gobierno — véase el discurso del presidente en Santander — parecen propicios a dejar en el aire resolución tan firme. No es, por tanto, que nosotros inventemos problemas y creemos conflictos. Al contrario, nos anticipamos a ellos y ayudamos a la solución; porque si en el empréstito de Cultura — o en la operación a esto equivalente — no se habla de sustituir las Ordenes religiosas, fácil será incluir tal obligación entre las esenciales que con esos recursos habrán de ser atendidas. Si al mismo tiempo demostramos aquí que doscientos millones empleados con acierto pueden darnos igual rendimiento que cuatrocientos gastados tal como hasta ahora se proyecta, habremos realizado un servicio; sin complicar y sin hostilizar. Tal es el propósito que inspira estos artículos, como inspiró otros muchos anteriores; y tiene, más que el derecho, el deber de escribirlos quien ha visto el lamentable estado de nuestra instrucción pública, y particularmente de nuestra primera enseñanza, no desde las estadísticas ni desde el ministerio, sino sobre el terreno, visitando todas las variantes de su deficiencia en cada una de las regiones españolas.

SEGIMON ROVIRA
IMPRENTA - ARTICLES ESCRIPTORI
◄ RAMBLA DE CATALUNYA, 62 ►

La primera afirmación, la esencial, es que cada escuela típica, cada clase de las veinte mil anunciadas, no debe costar ni siquiera veinte mil pesetas.— Con arreglo a las normas actuales, y dentro de una economía severa, había yo calculado en marzo de este año que el coste medio podría ser de 18.000. Y agregaba: "Hay que reducir aún esta cifra al variar las normas y al organizar el plan de conjunto". Es increíble la resistencia que el ministerio de Instrucción ofrece a compartir y aceptar esta idea de que conviene reducir unas normas excesivas, con lo cual, sin perder una sola buena calidad, los edificios costarán mucho menos del cálculo anteriormente apuntado. Reducir las exigencias de esas normas por una parte. Por otra, organizar en serie la producción de los elementos de construcción: ventanales de hierro, vigas, puertas, lavabos, pozos sépticos, etc. Fíjense los que dicen sin enterarse, por delegación, que las escuelas en serie serán tan tristes y tan desdichadas como las primeras estaciones del ferrocarril, en que sólo se trata de producir en serie los elementos. Cosa muy distinta. Si con estas dos gestiones previas se reduce el coste de cada escuela en tres o cuatro mil pesetas, y el Estado facilita diez mil para cada una, ¿qué le resta al Ayuntamiento? Cuatro o cinco mil pesetas por clase. Tal es el criterio que debe inspirar los trabajos de esa Comisión técnica creada en el decreto que sugiere nuestros comentarios. En ella figurarán, según mis noticias, personas que comprenden el problema de economía en términos semejantes a los que aquí dejo apuntados. Si estuvieran en minoría y el resto de la Comisión continuara la actual resistencia, su responsabilidad sería enorme, y mucho mayor la de quienes se obstinaran en preparar el fracaso o el semifracaso a la única solución posible.

Hacer con doscientos millones lo que, según cálculos oficiales, requiere cuatrocientos; dejar libre la mitad del empréstito de Cultura para atender a los cuantiosos gastos obligados por el artículo 26; construcción y alquiler de nuevos locales; habilitación de los que el Estado ocupe; sueldo de los nuevos maestros, y, en fin, los gastos previsibles y los otros que ahora difícilmente podríamos prever. ¿Vale la pena de pensar en ello? Yo creo que sí, y además creo que conviene pensar pronto, porque con el sistema iniciado de aplicar ese empréstito a obligaciones ya contraídas, pago de subvenciones pendientes y compromisos de mayor o menor urgencia, lo que se hará en poco tiempo será mermar la cantidad en tal forma que ya no baste a resolver nada."

CARBONS DERMANER

NOTICIARI POLITIC

L'ATENEU REPUBLICA DE LA PORTAFERRISSA

Aquesta entitat, en la seva darrera assemblea general extraordinària, prenguè l'acord d'adherir-se a l'Esquerra Republicana de Catalunya.

"SOLIDARIDAD OBRERA" HA ESTAT DENUNCIADA I RECOLLIDA

El fiscal ha denunciat per injúries a l'autoritat el diari "Solidaridad Obrera" d'ahir.

La policia s'incautà de l'edició i de les planxes.

UN DELICTE DE PREMSA

Per al dia 28 del mes que som, a la Secció quarta de l'Audiència, es veurà la causa instruïda contra el director del diari "Acció", de Terrassa, per injúries a l'Abad Mitrat del Monestir de Montserrat.

El fiscal demana per al processat la pena de dos anys, onze mesos i onze dies de desterro i la indemnització de 5.000 pessetes.

Els suposats maltractaments de la policia

Amb el títol "Un rumor siniestro", diu El Diluvio *en el seu editorial:*

"Conste, ante todo, nuestro vivísimo deseo de que caiga severamente el peso de la ley sobre quienes han perturbado la paz de la República.

Abiertas están para todos los ciudadanos las vías legales. ¿Hay quienes creen que debe ser modificada radicalmente la marcha de la República? Pues que acudan a los comicios y podrán ver realizados sus propósitos.

Próximamente se celebrarán elecciones para la renovación de los Ayuntamientos y después para el cambio de la representación nacional. ¿Quieren los extremistas, de la izquierda o de la derecha, poner de relieve su inquina al actual régimen? Pues hágan lo en las urnas, mediante la expresión de su voluntad soberana. Con las armas en la mano, no. Y si las esgrimen, peor para ellos, porque al ataque injusto seguirá inexorable la enérgica represalia.

Con motines y asonadas, con perturbaciones pasajeras del orden, sólo pondrán de resalto que son unos profesionales de la bullanga y merecerán que se les considere a sueldo para impedir la consolidación de la República.

Principalmente la animadversión de los elementos de extrema izquierda al régimen republicano no puede tener ninguna explicación lógica. Que quienes de tantas persecuciones fueron víctimas, bajo el régimen monárquico y dictatorial, laboren ahora contra la República, o ha de atribuirse a demencia o es aviesa labor de quien todo lo pospone a un miserable medro personal.

Los detenidos por resultas del último complot extremista no debieron permanecer en los calabozos de la Jefatura de policía más tiempo que el indispensable para la redacción del atestado que sirviera de base al sumario judicial. ¿Por qué se retiene en aquel centro político más de lo debido a los presuntos delincuentes?

No ha transcurrido de la dominación monárquica acá tiempo suficiente para que pueda haber experimentado nuestra policía la necesaria depuración, la cumplida enmienda de sus tradicionales defectos

Y aquí la institución policíaca, que bajo la monarquía era oprobiosa, exacerbó su acción, verdaderamente criminal, durante la dictadura, llegando a extremos de crueldad inconcebible. Martínez Anido y Arlegui propusiéronse convertir a los polizontes a su mando en legiones de asesinos.

En las dependencias policíacas, en el cuartel de los somatenes y en el de los mozos de escuadra se atropelló salvajemente a los detenidos; en las celdas carcelarias penetraban a su antojo los policías para coaccionar a los presos; en las calles aplicaban la ley de fugas facinerosos investidos de autoridad.

No es tiempo aun de que los ciudadanos tengan entre nosotros en la policía la plena confianza que inspira en los pueblos civilizados. Al tránsito de la monarquía a la República no ha correspondido en España la honda transformación de sus instituciones fundamentales. El cambio en casi todo ha sido meramente formulario, superficial. En el fondo nada o muy poco ha variado desde el hundimiento de la monarquía borbónica. Casi todo lo que fundamentalmente ha de renovarse está todavía por hacer.

Tiempo atrás, ya instaurada la República, corrió el rumor de que se había maltratado de obra a unos detenidos en la Jefatura de policía de Barcelona. Una Comisión parlamentaria hizo investigaciones que parece comprobaron la veracidad del hecho, infamante para el nuevo régimen. Pero, si fué así, todo quedó en el misterio, los viles atropelladores impunes y la opinión pública miserablemente ofendida, ultrajada, vilipendiada.

Ahora han vuelto a difundirse por Barcelona rumores siniestros. Se habla de un detenido bárbaramente golpeado en la Jefatura de policía. Se asegura que es el único no trasladado a la cárcel para evitar que se comprueba plenamente el abominable abuso de autoridad.

¿Es cierto el rumor público? En caso afirmativo, habría que aplicarse a los deshonradores de la autoridad sanciones severísimas. Nada más lejos de nuestro ánimo que pedir lenidad, ni indulgencia tan sólo, para los culpables de la intentona extremista. Sobre los que han delinquido, caiga inflexiblemente la ley.

Pero los encargados de aplicarla no son los agentes policíacos, sino los tribunales de justicia. Maltratar a los detenidos antes de ponerlos a disposición del juez equivale a un anticipo de sentencia que puede prestarse a las más lamentables equivocaciones y a las injusticias más inicuas.

Pidamos, sí, severidad para los delincuentes. Pero, ¿qué criminalidad mayor que la del funcionario policíaco frío, insensible, cruel atropellador del detenido confiado a su custodia? Los gobernantes de la República deben apresurarse a poner fin a los vejámenes, apaleamientos y torturas de la policía que, bajo el dominio monárquico y dictatorial, fueron ludibrio de España. Libremonos de una vez para siempre de ese estigma bochornoso de nuestro pasado inquisitorial."

LA T. S. F.

Emissions locals

12: Senyals horaris pel carillon; Diari femení. 12.30: Discos. 13: Canvis. 14: Hora exacta; Discos. 14.45: Radiobeneficència; Llista de donatius. 15: Fi de l'emissió de sobretaula.

17: Senyals horaris pel carillon; Curs de Gramàtica catalana pel professor Emili Vallès Vidal, de l'Associó Protectora de l'Ensenyança Catalana. 17.15: Discos. 18: Hora exacta; Curs de Gramàtica francesa "Linguaphone" pel Liceu Dalmau. 18.45: Emissió infantil. 19: Fi de l'emissió de tarda.

20: Senyals horaris pel carillon; Canvis. 20.05: Discos. 20.30: Concert orquestra Ràdio Associació. 21: Reportatge microfònic i noticies pel periodista J. Navarro Costabella. 21.15: L'hora setmanal de "Perfumeria Perera", emissió subvencionada per l'esmentada fàbrica de perfumeria, amb la cooperació de Darwin Casanivas, chansonnier americà, i l'orquestrina Coopey Jazz. 21.45: Orquestra Ràdio Associació. 22: Hora exacta; Butlletí Català d'Excursionisme; Servei oficial de Ràdio Associació; Recital de cuplets pel la cançonetista Srta. Amalia Alegria. 22.30: Orquestra Ràdio Associació. 23: Selecció completa de la sarsuela catalan "Cançó d'amor i de guerra", del mestre M. Valls. 23.30: Fi de l'emissió de nit.

Emissions Estrangeres més interessants

FRANÇA. — Ràdio-Paris, 1.724 m. A les 19.20: Concert variat. 20: Teatre. 21.30: Concert de música contemporània (de la Sala de l'Escola Normal). - Torre Eiffel, 1.445 metres. 19.30: Concert. - Poste Parisien, 328 m. 20: Conversa musical, per L. Schneider. 20.30: Opereta. 22.30: Informacions. - Alger, 363 m. 19.35: Discos. Comentaris. 20.30: Concert simfònic

Milions de ràdio-oients proclamen l'eficàcia de
ARCTURUS
Un famós catàleg de blavet pecs RÀDIO
AUTO ELECTRICIDAD, S. A. - Diputación 234 - Barcelona
Madrid - Valencia - La Coruña - Palma de Mallorca - Sevilla - Alicant

(de l'Opera d'Alger). - Bordeus, 304 m. 19.30: Informacions. 20.30: Retrans. de París P. T. T. Sessió variada. - Normandia, 325 m. 20.30: Concert. 23: Dansa i orquestra. - Toloza, 385 m. 19.30: Cançons. 19.45: Música militar.

Govern Civil

La vaga de Pobla de Lillet

Digué el governador que a Pobla de Lillet la situació no havia canviat. Una part dels obrers treballa i l'altra continua en vaga. Se suposa, però, que avui o demà començaran tots al treball.

Queixa d'uns ex-empleats de Telèfons

Visità el governador una comissió d'ex-empleats a la Compañía Telefónica per a demanar-li que les gestions perquè siguin admesos, per tal com la companyia fa treballar hores extraordinàries als empleats que té.

El senyor Moles a Madrid

Avui o demà, el senyor Moles sortirà cap a Madrid, segons digué per a resolure afers particulars, ja que quan marxi al Marroc, es detindrà poc temps a la capital de la República.

No hi ha governador...

Anticipant-se a la pregunta de consuetud que diàriament li fan els periodistes, el senyor Moles digué rient als periodistes:

—No us escarrasseu; encara no està pas nomenat el meu substitut.

La radiació de les òperes del Liceu

El senyor Moles digué que finalment havien arribat a un acord els empresaris i artistes i que serà consentida la retransmissió per ràdio de les òperes que es donin al Liceu

DARRERA HORA DE BARCELONA

UNS "SIN TRABAJO" QUE PORTEN PISTOLES

Al carrer de Vilamur, prop del camp de futbol de Les Corts, uns agents de Vigilància notaren la presència de quatre individus que els van infondre sospites, i que es dirigien a una botiga de queviures que hi ha per allí.

En donar-los el crit d'"alto!", els desconeguts apretaren a córrer, però fou detingut un d'ells, anomenat Antoni García Manzano, de 26 anys, el qual manifestà que feia tres dies que era a Barcelona, procedent de Sevilla, i que venia a cercar feina.

Li fou ocupada una pistola, per a l'ús de la qual no tenia llicència, i a més un carregador amb set càpsules i vuit càpsules més.

El detingut fou conduït al Jutjat de guàrdia, on quedà processat per tinença il·lícita d'armes.

UN TXEC FERIT EN CIRCUMSTANCIES POC CLARES

Al carrer del Migdia fou trobat greument ferit el súbdit txecoslovac Emil Rafel, el qual presentava una ferida d'arma blanca al ventre, de 20 centímetres d'extensió.

Fou traslladat a l'Hospital de la Santa Creu, on declarà que ignorava qui li havia causat, ja que se sentí ferit abans de veure l'agressor.

DEU MIL PESSETES DE JOIES, ROBADES

Angel Mellado, que habita al carrer Torrent de Vidalet, denuncià que havia estat víctima d'un robatori consistent en joies per valor d'unes 10.000 pessetes.

XEC SENSE PROVISIO

Narcís Cases, que és comerciant de carbons, denuncià que havia venut una quantitat de carbó a un individu del carrer de la Portaferrissa, el qual, per a pagar-lo, li lliurà un xec de 1.304 pessetes contra un Banc on no tenia cabals.

ESTAFADORS PROCESSATS

El Jutjat número 5 ha dictat auto de processament i presó sense fiança contra Pere Villanueva Pons, Víctor Badrinas Arcelo i Arcadi Grau Escarpanter que formaven la societat "Drumonds Ibèrics", que es dedicava, en un magatzem del Passeig de la República, número 18, a estafar els comerciants als hi llevava el gènere.

Dels atracaments a farmàcies

UN RECONEIXEMENT EN RODA DE PRESOS, AMB RESULTAT NEGATIU

Ahir a la tarda el jutjat número cinc es constituí a la presó celebrant tal de celebrar una roda de presos en reconeixement dels tres processats amb motiu dels atracaments que foren víctimes diversos farmacèutics.

Els perjudicats que acudiren a la presó no reconegueren els processats Francesc Alcu Morera, Joan Pérez Bayo i Julià Bernal Rebollo, com autors dels atracaments, per la qual cosa el jutge disposà que fossin Posats en llibertat, deixant sense efecte el processament que contra ells havia dictat.

Un dels perjudicats reconegué un altre dels que formaven la roda com autor i fin assegurà en tal forma que se li llegué de demostrar que era un perill que portava 18 anys a la presó i que calia a punt de complir la condemna imposada.

En el cim
Les millores notabilíssimes introduïdes en els nous models ATWATER KENT presenten altals ventatges de recepció i reproducció, que creeu una nova època en radio.
Les noves vàlvules serie 40 i 50, la sintonització silenciosa i automàtica, la eliminació de sorolls junt a una absoluta puresa de tò i major alcanç, donant fé de la supremacia d'aquesta marca.
ATWATER KENT RADIO
AUTO ELECTRICIDAD, S. A.
Diputación, 234 - Barcelona
MADRID - VALENCIA - LA CORUÑA - PALMA DE MALLORCA

ESCACS

CAMPIONAT INDIVIDUAL DE CATALUNYA

CAMPIONAT DE BARCELONA PER EQUIPS

La Federació Catalana té anunciades aquestes dues proves escaquistes per al vinent mes de febrer.

És de notar l'alegria que ens porta als aficionats al noble joc el que els nostres jugadors vagin a entrar en una època de veritable activitat, així com també és de desitjar que en el Campionat de Barcelona per equips (de deu jugadors) hi prenguin part gran nombre de clubs, els uns per donar un interès a la lluita que sense llur presència no existiria, i els altres per escalar llocs més elevats dels que actualment posseeixen.

El Campionat Individual de Catalunya començarà el dia 14 de febrer, i el Campionat de Barcelona per equips, el dia 13 del mateix mes.

D'aquestes columnes es donarà compte, fil per randa, de totes les incidències d'aquestes importants proves.

VARIANT NIMZOVITCH EN L'OBERTURA: P4D

per Max Euwe.

Un exemple típic del gran nombre de dificultats a què dóna lloc aquesta obertura, un problema difícil de l'obertura que fou posat a prova en el "match" Capablanca Euwe i que preocupa, després de molts anys, tots els jugadors d'escacs, sense que encara hi vegi un començament de solució; resulta després de les jugades

1.—P4D, C3AR; 2.—P4AD, P3R; 3.—C3AD, A5C.

NEGRES

BLANQUES

Així les blanques no tenen pas temps de deu continuacions factibles, a saber:

4.—P3TD, 4.—P3R, 4.—P3A, 4.—P3CR, 4.—C3A, 4.—A2D, 4.—A4A, 4.—A5C, 4.—D2A, 4.—D3C

de les quals en l'estat actual de la teoria pot ésser considerada com a particularment bona o particularment dolenta.

La gran dificultat resideix en la tercera jugada de les negres; aquesta porta en si una amenaça que, en realitat, no ha d'ésser considerada com a tal, més que en casos ben determinats: el canvi a 3AD amb el qual les negres doblen els peons blancs, després de canviar el seu AR per un C. Hi ha algunes posicions on aquest afebliment de l'ala dama blanca no té cap importància; en canvi n'hi ha d'altres on ella té per conseqüència directa la pèrdua, sia en el mig de la partida, sia al seu final.

Es, doncs, evident, que les blanques miraran d'evitar les dificultats dels peons doblats, però no tindran el problema resolt, car dins d'aquesta eventualitat les negres no canviaran a 3AD i la partida de les blanques quedarà encaminada en una direcció determinada, per causa d'una amenaça que no s'executa.

Per donar un exemple, els blancs juguen 4.-P3A, perquè després de... 4.AXC+, 5.-PXA, O-O; 6.-P4R! creen una posició en la qual la forta posició central ofereix una compensació suficient per al P doblat: però les negres poden respondre... 5.-P4D i arribar a una espècie de gambit de la D, no solament la jugada 4.-P3A no té cap raó d'ésser, sinó que impedeix el desenvolupament normal del joc, per C3AR.

Els blancs poden, doncs, escollir entre dues idees com obtenir la posició més forta en el cas que l'adversari canviï TA pel C, i en el que no canviï?

L'article d'aquesta idea resideix en la fortalesa o la feblesa de la formació dels peons 3AD, 4AD i 4D. Farem, doncs, bé d'examinar aquest punt abans que tot.

Aquesta formació és forta quan la lluita té lloc pel centre, a la columna D, el P3AD mana i sosté la casella 4D i el P4AD mana la casella 5D; si aquesta lluita no es produeix la formació PBAD, 4AD i 3D és feble i és degut a dues raons: a) els peons doblats 3 i 4AD (sobretot el P4A) no són fàcilment defensables; i b) el P4A en segons quines posicions obstrueix el joc de les blanques.

Aquests dos casos han estat demostrats en moltes partides; amb aquest fil publiquem la curta partida que seguix, del Torneig de Carlsbad, 1929.

Blanques	Negres
Mattisson	**Nimzowitch**

Defensa Nimzowitch

1.—P 4 D	C 3 AR
2.—P 4 AD	P 3 R
3.—C 3 AD	A 5 C
4.—C 3 A	. . . .
. . . . .	AXC+
5.—PXA	P 3 D
6.—D 2 A	D 2 R
7.—A 3 T	. . . .

Amb el fi d'evitar... 7.—P4R.

. . . . .	P 4 A!

Aquesta jugada no és pas per atacar el PD blanc, sinó per evitar l'avenç del P4AD, i així atacar-lo més fermament.

8.—P 3 C	P 3 CD
9.—A 2 CR	A 2 C
10.—O - O	O - O
11.—C 4 T	AXA
12.—RXA	D 2 C+
13.—R 1 C	D 3 T

El principi de l'atac decisiu sobre el P4AD.

14.—D 3 C	C 3 A
15.—T 1 A 1 D	P 4 TD
16.—D 5 C	DXD
17.—PXD	. . . .

El P no s'ha pogut conquerir, però les negres dominen per complet la casella 4AD, i amb això n'hi ha prou.

. . . .	C 5 A
18.—A 1 A	P 3 TD
19.—PXPT	TXP
20.—PXP	PCXP
21.—C 2 C	C 4 D
22.—T 3 D	T 1 A 1 T

Les blanques no poden evitar la pèrdua de dos peons.

23.—P 4 R	C 4 R

Abandonen.

J. M. AYNÉ

CICLISME

EL VI CIRCUIT DEL PENEDES II GRAN PREMI R. LAZARO

VILAFRANCA FINAL DE CURSA

També acaba de concretar la Secció Ciclista de la U. E. Sans la data i el trajecte d'una altra prova que és, després de la Volta a Catalunya, la més antigua del seu calendari. El Circuit del Penedès que entre altres fets brillants s'assenyala per la revelació de Marian Canyardo en 1926. La prova serà novament patrocinada per l'entusiasta Comissió de ilafranca que presideix En Ricard Guasch, la devoció del qual per tot el que significa estímul al deport i a la cultura es posa de manifest una vegada més.

La curça es disputarà el dia 23 d'abril, oberta a totes les categories.

LES EXCURSIONS DE L'ESPORT CICLISTA CATALA

Aquesta entitat ens ha enviat la nota de classificació dels seus socis excursionistes durant l'any passat, que dóna un resultat ben falaguer i és una demostració palesa de les activitats de l'esmentada societat.

De gener a gener, són 41 les excursions celebrades, amb un total de 2.324 km., i en les quals han pres part 989 associats. Ha resultat campió absolut d'excursionisme l'entusiasta ciclista Domènec Tarragó, que hi ha assistit a totes amb una constància admirable.

Els primers classificats són:

1.—Domènec Tarragó, 41 excursions (2.324 km).
2.—Ricard Borràs, 40 excursions, (2.299 km.)
3.—Pere Maymí, 40 excursions (2.262 km.).
4.—Eduard Garcevall, 39 excursions (2.218 km.).
5.—Dolors Tuset, 36 excursions (2.233 km.).
6.—Domènec Reig, 32 excursions (1.663 km.).
7.—Josep Sunyer, 31 excursions (1.834 km.).
8.—Marcel Garcia, 31 excursions (1.437 km.).
9.—Jaume Canti, 31 excursions (1.417 km.).

REM

CLUB DE REM BARCELONA

Dissabte vinent, dia 21 de gener, aquest club celebrarà un festival al "Tteatre Escola", Consell de Cent, número 264, a profit de la construcció del seu pavelló surant.

AVIACIO

LA POLITICA AERONAUTICA DE CATALUNYA

En els moments presents d'estructuració de la nova Catalunya, té sens dubte una importància remarcable tot ço que es refereix: a l'aviació en els seus diversos aspectes a la nostra Pàtria. La Secció d'Esports i Excursions del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, atenta als fins que la seva existència persegueix, es proposa difondre entre els medis interessats la importància i la responsabilitat d'aquests en orientar la política aeronàutica de la nostra terra, de la qual fins ara, just és de reconèixer-ho, n'havem estat mancats. Amb aquest objecte ha organitzat una conferència, que, sota el tema que correspon als titulars d'aquestes ratlles, serà desgranada pel competent crític d'aviació N'Eduard Feliu i Bru. Serà aquesta illustrada amb projeccions adients al tema que desglossarà i serà donada dilluns vinent, dia 23, a l'estatge social de la Rambla de Santa Mónica, 25.

ESPORTS

BOXA

Al voltant de la darrera victòria de Tunero i del match nul d'Ignasi Ara

Diverses opinions sobre els esmentats combats El que diu En Taixonera

Els comentaris que abundantment continuen fent-se sobre els combats celebrats dilluns passat al Palau dels Esports de París convergeixen en general en considerar regular el fall donat al combat Thil-Tunero. "L'Intransigeant" expressa a grans titulars aquest parer. Volem no obstant recollir l'opinió contrària que tradueix un diari, "Le Journal", que diu així:

"Un combat menat a gran tren durant dotze rounds: Thil atacant sens parar, cercant de plaçar a un adversari que retrocedia un cop efectiu i no aconseguint-ho mai, colpint a voltes el buit o arreplegant el seu antagonista als avant-braços; heu-vos ací el que fou, durant dotze rounds l'encontre del campió del món dels pesos mitjans i del jove pugilista cubà, boxador certament destre, remarcablement àgil, encara que els seus cops en rèplica no eren gaire efectius i que "espolsaven", per dir-ho així, Marcel Thil, més que tocar-lo. Així, quan després del cop de gong anunciant la fi del match l'"speaker" proclamà que els jutges havien donat la victòria a Tunero, hi va haver un aldarull infernal. De totes els indrets del vast hall del Palau dels Esports, els crits, el bràmuls, els xiulets, acolliren aquesta decisió inesperada i, hom pot declarar-ho, injusta. La multitud esportiva hauria comprès un match nul, i aquest veredicte hauria estat admissible, però la victòria acordada a Tunero és veritablement una decisió difícil d'admetre."

La decisió del combat Ara-Nitram, fou igualment rebuda amb protestes però hom no es fa prou càrrec llegint els diaris si aquestes protestes eren perquè hom creia que havia guanyat Ara o perquè hom considerava Nitram vencedor. Essent així hom es decant aa creure que la decisió de match nul, acceptada per la majoria de la crítica, fou justa. Taixonera, que arribà ahir al migdia a Barcelona, ha estat interrogat per nosaltres referent al seu parer sobre els esmentats falls. El manager d'Ignasi Ara creu que Kid Tunero va guanyar netament encara que per poca diferència. Quant al fall del match Ara-Nitram el considera inadmissible i tendint exclusivament a calmar un públic que, partidari de Marcel Thil, no cessà de protestar durant el match Ara-Nitram perquè hom havia declarat batut el seu ídol.

Hom dóna com a cosa segura que un match entre Marcel Thil i Kid Tunero, en el qual el primer esmentat posarà en joc el seu títol, serà posat ben aviat en planta per Jeff Dickson. Hom preveu que un semblant match produirà grans ingressos sense que tampoc falti qui cregui que Tunero no fou declarat vencedor de Thil, dilluns passat, més que per assegurar l'èxit del match de campionat entre els mateixos adversaris.

Hom diu també que abans del segon Thil-Tunero, el cubà serà oposat a Ignasi Ara. Creiem que costarà molt de convèncer Tunero per a un match semblant, de més a més, Ignasi Ara ha de guarir-se la seva mà dreta que té en aquests moments del tot espatllada.

PAULINO I BERGOMAS CONTINUEN ENTRENANT-SE

L'empresa de l'Olympia ens comunica que cada tarda s'entrenaran en aquell local els boxadors que han de participar a la vetllada de dimarts. Els dos principals actors de l'esmentada reunió, Paulino i Bergomas, s'entrenaran a les set del vespre.

ATLETISME

EL CAMPIONAT DE BARCELONA DE CROSS

Ja s'han rebut moltes inscripcions d'atletes per al campionat de Barcelona de Cross, que la Penya Intrèpids i Federació Catalana d'Atletisme organitzen per al dia 22 del corrent amb sortida i arribada a l'esmentat camp, entre elles les dels equips complerts del Júpiter, Barcelona, Tagamanent, Pensament, de Sabadell, i mols independents.

Demà, dissabte, de set a nou del vespre, es lliuraran els dorsals als atlete de Barcelona ciutat al local de la Federació (Doctor Dou, 10). Els interessats o delegats de clubs són pregats que vagin a recollir-los, car el diumenge al matí no es lliuraran al camp.

Així mateix seran retirats els dorsals dels atletes que no estiguin en possessió de llur llicència.

CAMPIONAT DE BARCELONA DE CROSS

Continuen amb gran activitat els treballs per a l'organització del Campionat Comarcal de Cross Country de Barcelona, que tindrà lloc el dia 22 del corrent per terrenys de La Sagrera, amb sortida i arribada al Camp de la Penya Intrèpids.

La inscripció continua oberta a l'estatge de la Federació, carrer del Doctor Dou, número 10, entresol, primera, cada dia, de dos quarts de vuit a dos quarts de nou del vespre.

S'establiran quatre classificacions, reservades a debutants, mòbits, juniors i seniors. A excepció dels debutants, tots els altres atletes hauran d'estar en possessió de l'actual llicència per a poder prendre la sortida.

Així mateix hauran de presentar-se els atletes al camp de la Penya Intrèpids, situat a la carretera de Sant Andreu, davant de la fàbrica Hispano Suïssa, a les nou del matí, essent la sortida a dos quarts d'onze en punt.

CULTURA FISICA

CULTURAL GIMNASTICA DEPORTIVA

Ha reanudat les seves activitats la Cultural Gimnàstica Deportiva (Fiveller, 30, interior, baixos), i es veuen molt concorregudes les classes de Cultura física general, sota la direcció tècnica del doctor Carles Comamala i la Secció d'Esgrima que dirigeix el senyor Grau.

Ha quedat oberta la inscripció per a les classes especial per a senyoretes.

Per a la inscripció de socis i informes, a la Secretaria tots els dies de sis a nou del vespre.

TIR

CONCURS D'ALUMNES DE L'ESCOLA MILITAR

Diumenge passat va tenir lloc, al camp de tir de La Salut, del Tir Nacional, el concurs anual entre els alumnes de l'Escola Militar de l'esmentada societat. Més de dos-cents concursants hi prengueren part. Les condicions eren les següents: deu trets sobre blanc circular de 50 centímetres de diàmetre i diana de 14 centímetres, a la distància de 50 metres.

Les apuntuacions assolides varen ésser molt comentades per la nodrida concurrència que emplenava totalment l'Stand.

Les puntuacions assolides són les següents:

Primer, Carles Blai, per 87 punts; segon, Ricard Arnau, 87 punts; tercer, Ricard Sans, 85 punts; quart, Salvador Freixes, 85 punts; cinquè, Josep Comamala, 83 punts; sisè, Víctor M. Lillo, 80 punts; setè, Gregori Fernàndez 80 punts; vuitè, Manuel Porcar, 79 punts; novè, Antoni Virgili, 77 punts; desè, Manuel Delas, 75 punts; onzè, Isidre Martínez, 72 punts; dotzè, Emili Morell, 71 punts; tretzè, Emili Cruz, 70 punts.

Va actuar de jutge de camp en Joan Aledo, i el jurat estava integrat pel director de l'Escola, Enric Lucas, el professor Ferran Ozalla i pels auxiliars senyors Laplana i Farrés.

LLUITA

FEDERACIO ESPANYOLA DE LLUITA

A l'Assemblea general ordinària anual, després de prendre's diferents acords que donaran una gran empenta a la lluita, especialment a la greco-romana, es nomenà el següent Consell: President, Jaume García Alzina; secretari, Paul Godall i Cases; tresorer-comptador, Josep Julinès Oliva.

La Federació Espanyola de Lluita és domiciliada a la Rambla del Prat, número 2, baixos. Telèfon 71747, Barcelona.

ESPORTS DE NEU

APLEC D'HIVERN DELS ESQUIADORS DE GRACIA

Com sigui que no s'han confeccionat programes com cada any, degut a la inseguretat de poder efectuar amb motiu de la neu, la Comissió organitzadora de l'Aplec d'hivern dels Esquiadors de Gràcia, invita per mitjà de la premsa a les curses d'esquís que ha organitzat per a diumenge vinent, dia 22, a tots els esquiadors i a les seves respectives entitats. Havent quedat oberta la inscripció fins dijous, que es tancarà per a efectuar el sorteig, que es farà a l'estatge del C. E. Rafel Casanoves (Rambla del Prat, 2), a les deu de la nit. Preu de la inscripció, 1 pesseta.

CLUB ALPI NURIA CURSES FEMENINA I INFANTIL

Per al diumenge vinent, dia 22, s'han organitzat a Núria, en el circuit del Bosc de la Mare de Déu, aquestes dues curses que tindran lloc a les onze; per a participar-hi no és precís pertànyer a cap club ni entitat esportiva, essent molt importants els premis concedits per acreditades cases de Barcelona. A la cursa femenina hi haurà dues classificacions, una per a principiantes i l'altre per a aquelles que ja hagin pres part en alguna altra competició.

NATACIO

EL CONCURS D'HIVERN DEL C. N. BARCELONA

Diumenge vinent al matí tindrà lloc a la piscina del C. N. Barcelona la segona jornada d'aquest Concurs d'Hivern que tant d'èxit ha vingut mereixent des de bell començ.

El programa de la matinal de diumenge és el següent:

A les deu del matí: Inauguració dels encontres del grup C. Lluitaran els equips A i B d'aquest grup.

Equip A: Lafuente, Sunyol, Torres, Casamajor, Reynés, Puig, Segalà, Bosch, Marimon, Major, Fedi i Sala.

Equip B: Liarte, Comajoncosa, Comte, Duran, Torres, Lecumberri, Vilaidach, Lacorte, Claret, Fort, Maspons i Cruells.

A les onze del matí: Segona jornada del Grup B. Corresponen actuar els equips C i D.

Equip C: Castellà, Calvia, Pau, Llorca, Feliu, García, Sabater, Canelall, Per, Usandizaga i Santpere.

Equip D: Buscarons, Ros, Olivella, Cabrejas, Campos, Martí, Mansilla, Carulla, Eggart, Zarzosa i Armanguè.

REPARTIMENT DE PREMIS AL C. N. ATHLETIC

Diumenge vinent, a les onze del matí, al seu local social (platja de la Barceloneta) el C. N. Athlètic portarà a cap el repartiment de premis de la VII Travessia del Port, copa Emili Salas, i primers campionats infantils de Catalunya.

Els premis estaran exposats fins a demà, dissabte, als aparadors de la sastreria "Nautic Stil" del Passeig Nacional de la Barceloneta.

Per recollir els premis caldrà presentar la llicència de nedador.

BASKET-BALL

UN TORNEIG INFANTIL

Havent-se constituït una comissió per a portar a cap l'organització d'un Torneig infantil, es prega a tots els clubs, centres i collegis en els quals es practiqui aquest esport i que pugui interessar-los aquest Torneig, que vulguin adreçar-se als organitzadors, New-Catalònia S. C., Londres, 123, ciutat.

AGRUPACIO DE BASQUETBOL DE CATALUNYA

Resultats de la tercera data

B. B. Sagrat Cor, 2; P. Estrellats, 0.

C. D. Sabadell, 19; B. B. Montserrat, 27.

A. E. I. Montserrat, 8; Penya Els Deu, 23.

B. P. Montgat, 13; C. E. Montseny, 20.

Penya Aligots, 5; C. E. Natura, 26.

PUNTUACIO

Equip	J.	G.	E.	P.	F.	C.	P.
C. E. Natura	3	3	0	0	84	23	6
P. Estrellats	3	2	0	1	55	21	4
B. B. Montserrat	3	2	0	1	67	44	4
Penya Els Deu	3	2	0	1	51	44	4
C. E. Montseny	3	1	1	1	50	64	3
B. P. Montgat	2	1	0	1	43	32	2
A. E. I. Monts.	3	1	0	1	43	44	2
B. B. Sagrat C.	3	1	0	2	8	82	2
C. D. Sabadell	2	0	1	1	34	42	1
P. Els Aligots	3	0	0	3	18	68	0

El mocador sobre la boca no us evitarà un refredat

Quan sortiu del teatre, del cinema o de qualsevol local tancat i molt concorregut, després d'haver estat respirant durant unes quantes hores una atmosfera càlida i viciada, les vostres vies respiratòries estan en les millors condicions per contraure unes angines o qualsevol altra infecció en posar-vos en contacte amb l'aire fresc de l'exterior.

El taponament del nas o de la boca, per qualsevol mitjà que es practiqui, resulta molestós i absolutament ineficaç. Sols deixant dissoldre lentament a la boca

una pastilla de

FORMITROL

aconseguireu el màxim de seguretat contra el contagi dintre del local, i de protecció contra els efectes del fred i de la humitat a l'exterior.

Desinfecten la boca i la gola.

Es venen a totes les farmàcies del món.

Moviment marítim

VAIXELLS ENTRATS

Vapor espanyol "Villa de Madrid", amb càrrega general i 33 passatgers, de Tenerife.

Vapor espanyol "V. de Africa", amb càrrega general, de Castelló.

Vapor espanyol "Ciudad de Palma", amb càrrega general i passatgers, de Palma.

Vapor espanyol "Roberto R.", amb càrrega general i 62 passatgers, de Málaga.

Vapor espanyol "Ciudad de Valencia", amb càrrega general i 44 passatgers, de València.

Vapor anglès "Palacios", amb càrrega general, de Liverpool.

Vapor alemany "Codelia", amb bacallà, d'Alacant.

Vapor italià "Verdi", amb càrrega general, de Trieste.

Vapor espanyol "Mieres", amb carbó, de Gijón.

Vapor italià "Giulio Cesare", amb càrrega general i passatgers, de Buenos Aires.

VAIXELLS DESPATXATS

Vapor espanyol "Ciudad de Palma", amb càrrega general, cap a Palma.

Vapor espanyol "Ciudad de Valencia", amb càrrega general, cap a València.

Vapor italià "Verdi", amb càrrega general, cap a Gènova.

Vapor anglès "Florentino", amb càrrega general, cap a Gènova.

Vapor suec "Caledonia", amb càrrega general, cap a Marsella.

Vapor noruec "Yngria", amb càrrega general, cap a Marsella.

Vapor alemany "Hèrcules", amb càrrega general, cap a Sant Feliu de Guíxols.

Vapor espanyol "Aldecoa", amb càrrega general, cap a València.

A TARRAGONA

Comitè pro Far de Colom - Conferència - Desaparició - Escorcolls policíacs

Després de la conferència celebrada al Saló de Sessions de l'Ajuntament, a càrrec del delegat permanent a la Societat de Nacions de la República Dominicana, senyor Deschamps, i a conseqüència dels desigs exposats per aquest ha quedat constituït un Comitè per a gestionar l'aportació tarragonina a aquesta obra.

— A l'Ateneu de Tarragona donarà una conferència sobre música el concertista tarragoní Xavier Gols.

— El viatjant de Barcelona Antoni Baró ha denunciat a la policia la desaparició de dues caixes-mostruaris que deixà en un automòbil, davant la porta d'un hotel. Les esmentades caixes contenien mostres d'específics i aparells d'ortopèdia.

— La policia va practicar durant la matinada de dijous passat diversos escorcolls domiciliaris, amb resultat nul.

FUTBOL

RACING DE SANTANDER - BARCELONA

El vinent diumenge acaba la primera volta del Campionat d'Espanya de Lliga de la primera divisió.

En aquesta jornada el F. C. Barcelona rebrà al seu camp de Les Corts la visita del Racing de Santander, el recent guanyador del Donòstia, per no res menys que per set gols a un.

Dels accidents del Gol de Dalt

L'accident que es produí diumenge al camp de Les Corts i del qual donarem ja compte als nostres lectors, afortunadament pot donar-se virtualment per liquidat, puix que els ferits i contusos estan ja guarits, a excepció d'una senyora, la qual és encara a la clínica, però gairebé ja restablerta.

El Barcelona, per la seva part, i per tal d'evitar repeticions de l'esmentat accident, ha requerit la intervenció dels tècnics, els quals, després d'una inspecció de les graderies convingueren a cobstruir una nova barana de contenció a la meitat de les graderies.

Aquest mitjà s'aplicarà a les dues graderies de gol.

Dos Santos a Zuric

Diu un collega que el jugador Dos Santos, com a conseqüència d'un viatge emprès un cop liquidat amb el Barcelona, ha signat pel Young Fellows, de Zuric, amb condicions francament favorables, puix que hi entra amb una prima de 25.000 pessetes, 1.500 de sou mensual i 150 pessetes per partit guanyat i 100 per empatat.

Tanmateix, ha estat afortunat el jugador Dos Santos.

Piera és soHicitat

Diuen de València que el Club Llevant, del Grau, en pla de reorganització i, per tant, d'adquisició de jugadors de vàlua, també té el propòsit de procurar-se Piera en qualitat d'entrenador, per a la qual cosa sembla que ja ha iniciat les negociacions.

L'ESPANYOL A SEVILLA

Avui sortirà cap a Sevilla, on ha de jugar contra el Betis, l'equip de l'Espanyol.

L'equip que actuarà serà format per Florença, Arater, Pérez, Trabal, Layola, Cristià, Prat, Edelmiro, Garreta, Redó i Bosch.

Soler no pot desplaçar-se per trobar-se indisposat.

SANCIONS FEDERATIVES

A Besolí, jugador del Sans, se li ha imposat el càstig de suspensió per un any, per haver agredit l'àrbitre, Sr. R. Sanir, en el partit Badalona - Sans.

A l'Horta se li imposen 200 pessetes de multa per invasió de camp i agressió a l'àrbitre en el partit Horta-Mollet.

L'EQUIP DE SELECCIO ESPANYOLA QUE JUGARA CONTRA PORTUGAL

Segons notícies rebudes de Madrid, l'equip que reuneix majors probabilitats d'ésser enfrontat a la selecció portuguesa és: Zamora, Ciriaco, Quincoces, Cilaurren, Soler, Gurruchaga, Prats, Regueiro, Olivares, Chacho i Bosch.

EL CAMP DEL RACING DEL FERROL, TANCAT

Després dels incidents que van tenir lloc al camp del Racing del Ferrol, amb motiu del partit Racing - Unión, la Federació Espanyola ha castigat el Club del Ferrol i li ha tancat el camp.

NOTICIARI

CASAL DE LA PLANA DE VIC

Diumenge vinent, a l'estatge social d'aquest Casal, Tallers, 22, pral., tindrà lloc un ball de societat a les deu de la vetlla, al qual la Comissió de festes hi convida tots els associats, famílies i simpatitzants.

EL NOU CONSOL GENERAL DE MÈXIC

El senyor don Arturo de Saracho, nou Cònsol dels Estats Units Mexicans a Espanya, en substitució del senyor don J. Rubén Romero, ens comunica que el dia 14 d'aquest mes prengué possessió del seu càrrec.

Majestic Hotel
I ESTAURANT
Coberts a 10'50 ptes. I a la carta
Plats regionals, Excellent cuina
I Servei perfecte - Salons per a
Banquets, Bodes i Festes
Orquestra -:- Preus moderats

EL CIRCOL DE SORDS-MUTS

El Circol Recreatiu de Sord-Muts celebrarà diumenge vinent, dia 22, a les quatre de la tarda, la seva anual reunió general ordinària al seu estatge social, carrer de Cotoners, núm. 8, pral.

EL CENTRE DE DEPENDENTS I L'ATUR FORÇOS

S'assabenta als socis del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, que la junta extraordinària que ha convocat la Caixa contra l'atur forçós, a l'objecte de modificar els seus Estatuts, se celebrarà avui, divendres, a les deu de la vetlla.

JOIES VERITABLE OCASIO
Per a comprar a bon preu aneu
a la Joieria Magriñà, Tallers, 41

ELS PAGAMENTS D'HISENDA

El delegat d'Hisenda ha fet per a avui els següents assenyalaments de pagament:

Administració Loteries núm. 13, 3.000; ídem íd. núm. 24, 6.000; ídem ídem núm. 35, 36.000 ptes.

AVUI, darrer dia
de LIQUIDACIO
Per final de temporada i per tal de facilitar l'acabament de les obres de la nostra ampliació.
LIQUIDEM TROSSOS I GENERES
FORA DE MOSTRUARI DE TOTS ELS
ARTICLES DE LA CASA
Rodríguez Germans
Rambla de Catalunya, 12
CATIFES -- TAPISSERIES -- VELLUTS

Vida social

El treball a les fleques de Barcelona

Amb referència a una nota publicada ahir pel Jurat Mixt de l'Alimentació, secció flequers (capitals), la "Lliga Industrial de Flequers", de Barcelona, ha de fer constar:

Primer. — Que és cert que la majoria de socis d'aquesta entitat ha acceptat unes Bases de Treball presentades per un nombrós sector d'obrers flequers, en les quals es fixa l'hora de començar el treball a les quatre del matí.

Segon. — Que les esmentades Bases fixen l'hora d'acabar el treball a les fleques a les deu de la nit, observant-se, per tant, el descans nocturn de sis hores a què feia referència l'esmentada nota.

Tercer. — Que no són aquestes Bases solament que fixen l'hora de començar el treball a les quatre, puix que, segons comunicats oficials (ja presentats a les autoritats), a València i Saragossa també es comença a les quatre, i a Madrid es comença a les dues de la nit, havent presentat els obrers de la Casa del Poble (U. G. T.) unes noves bases en les quals es demana que comenci a les tres de la nit.

Quart. — Que no és cert que es restin beneficis a la classe treballadora, per quant en les Bases s'augmenta el jornal dels obrers en un pesseta diària, en totes les categories, i s'ha establert l'assegurança de malalties dels obrers, a càrrec dels patrons.

Jurat Mixt del Treball en la Indústria Hotelera

VACANCES ANUALS RETRIBUIDES, CENS I CARTES DE TREBALL

Hem fa avinent que en les notes inserides ahir de l'esmentat Jurat Mixt es va ometre dir que el referent a vacances afecta als matisos professionals de cuiners, auxiliars de cuina, rebosters i similars de rebosteria, i en allò que fa referència als Cens i cartes de treball, a cuiners i ajudants.

Els tribunals

VISTA DE LA CAUSA CONTRA UNA ENTRENADORA DE BALL QUE HAVIA DESFET EL FISIC AL SEU "PARTENAIRE" :-: INCIDENTS ENTRE EL PUBLIC

A la Secció segona se celebrà la vista de la causa per lesions contra l'entrenadora de ball de L'Ocell de Foc, que va tirar una ampolla d'oli de vidriol a la cara del seu ex-promès Josep Isanda, la qual cosa li féu perdre un ull, perquè no volgué casar-se amb ella.

Informaren les acusacions i la defensa, i el judici quedà conclòs per a sentència.

Assistí a la vista nombrós públic, format en la seva majoria per amics i amigues dels protagonistes del fet.

Per cert que entre els partidaris d'ella i els d'ell es creuaren paraules gruixudes als passadissos del Palau de Justícia, i hi hagué moments que es va témer que arribessin a les mans.

Prudentment, els del bàndol de la processada es replegaren a una banda, per tal d'evitar de topar-se amb els altres a la sortida, i la cosa no passà d'aquí.

EL Sr. ANGUERA DE SOJO ESTA MALALT

A conseqüència d'un atac gripal està malalt, i fa llit, el president de l'Audiència, senyor Anguera de Sojo.

LLIBRERIA CATALONIA
RONDA DE SANT PERE, 3
M. DE BUCOVICH
exposa al nostre Saló la seva
darrera producció de
FOTOGRAFIES I RETRATS D'ART
Oberta fins a l'11 de febrer
Pot visitar-se de 10 a 1 i de 4 a 7

BARCELONA

Generalitat

El senyor Lluhí rep els periodistes

El Sr. Lluhí va rebre els periodistes al seu nou despatx i després de facilitar-los un número del "Butlletí Oficial" de la Generalitat, els va recomanar que fixessin la seva atenció en algunes disposicions del dit Butlletí.

Anuncià que aviat s'editarà el "Butlletí" en forma semblant a la "Gaceta" de Madrid.

Un dels decrets a què es referia el Sr. Lluhí estableix que l'ordenació de pagaments que fins ara exercia el president de la Generalitat, quedi a càrrec del conseller d'Hisenda, el qual, si ho creu ronvenient, podrà delegar en alguns casos els consellers per a sancionar pagaments departamentals.

També s'assenyalen limitacions per a regularitzar la marxa dels pressupostos.

Digué també el Sr. Lluhí que s'ha iniciat l'organització, en el seu aspecte administratiu, del departament de la Presidència, al cap del qual figurarà l'advocat Sr. Eduard Gubern.

Referint-se a la campanya — digué — de LA PUBLICITAT, en relació amb el traspàs de serveis, va observar el Sr. Lluhí que en el "Butlletí Oficial" només es poden publicar les disposicions sobre el cas quan hagin aparegut a la "Gaceta".

Va anunciar la pròxima creació de la Direcció General d'Administració Local perquè tingui cura dels serveis ja traspassats a la Generalitat.

Donà compte el Sr. Lluhí d'haver-se rebut nombrosos acords d'Ajuntaments de contribuir a la subscripció a favor dels damnificats i d'altres de protesta pels passats fets extremistes.

Un periodista preguntà si era cert que el Sr. Espanya seria el nou governador, i el Sr. Lluhí manifestà que no en sabia res.

—La meva impressió — afegí — és que avui o demà quedarà resolt.

Uns obrers metal·lúrgics que es queixen

Una comissió d'obrers metal·lúrgics, acompanyada pel diputat Casanelles, va visitar el Sr. Lluhí per queixar-se que mentre s'atorguen ordres de construcció de vagons als tallers Beasain, es neguen als tallers barcelonins, a despit que aquests ofereixen el material més barat.

Els queixosos suposen que hi ha en això favoritismes partidistes, i exposen al Sr. Lluhí la seva protesta contra el procedir del Govern de la República en aquest cas.

La discussió del projecte de Constitució

La Comissió de Constitució segueix estudiant activament la ponència del Govern sobre l'Estatut orgànic de Catalunya, havent-se aprovat vuit o deu articles.

El Sr. Casanelles va dir que segurament en els primers dies de febrer es reprendran les sessions de Corts amb l'Estatut Orgànic dictaminat.

Reunió de la minoria

Probablement la setmana entrant el Sr. Macià reunirà la minoria catalana a les Corts Constituents, per tractar el pla de la seva actuació i, molt especialment establir els torns necessaris perquè al Congrés dels diputats no hi manqui mai la representació parlamentària catalana.

Visites al President

Van visitar el Sr. Macià, el Sr. David Vallmitjana i els diputats senyors Riera i Puntí, i Espanya.

Impost de cèdules personals

Com sia que el dia 31 del mes que som acaba el període voluntari per l'adquisició de les Cèdules Personals, s'adverteix novament als contribuents, per tal que no esperin fins als darrers dies per a obtenir aquell document, per a evitar les molèsties i pèrdua de temps que ocasiona l'aglomeració de públic i el pagament dels recàrrecs legals en què quedaran incursos els qui no adquireixin les cèdules abans d'acabar el període voluntari.

Advertiment del conseller de Treball

Amb motiu d'haver-se rebut diverses queixes sobre instàncies adreçades al Departament de Treball i Assistència Social que, segons els sollicitants, no han estat contestades, el Sr. Casals ens prega de fer públic que no ha estat possible contestar les esmentades instàncies per haver oblidat, els interessats, de posar en elles llur adreça, i recomana als ciutadans que d'ara en avant no oblidin aquest detall, en la seguretat que d'aquesta manera seran degudament contestades les peticions que hom li adreci.

LA PUBLICITAT

PREUS DE SUBSCRIPCIO

	Ptes.
Barcelona, mes	3'50
Península Ibèrica, trimestre.	10'—
Amèrica llatina i Portugal, trimestre.	12'—
Països conveni postal, íd.	15'—
Altres països, íd.	60'—

Servei Meteorològic de Catalunya

SITUACIO GENERAL ATMOSFERICA D'EUROPA A LES SET DEL DIA 19 DE GENER DE 1933

El centre ciclònic de la Mediterrània està avui situat a Itàlia i produeix pluges fortes i nevades a Austria, Hongria, Itàlia i Tunis.

A Espanya torna a establir-se el règim anticiclònic, i millora el temps pel centre i sud en canvi, cap a la Cantàbrica persisteix la nebulositat i es registren pluges sota els efectes d'una pertorbació atmosfèrica situada a l'Atlàntic, a l'oest de les Illes Britàniques.

Als països bàltics continua nevant amb insistència amb temperatures baixes i vents del sud-est.

ESTAT DEL TEMPS A CATALUNYA A LES VUIT

El temps ha millorat, a excepció del Pireneu, on encara hi ha borrasques de neu, puix que, segons comuniquen els nostres observadors, està nevant a Capdella, Puigcerdà, Núria i Ribes.

Els vents són forts del nord-oest o nord cap al Pallars, Empordà, curs de l'Ebre, Segarra i camp de Tarragona; per la resta del país, els vents són fluixos i les temperatures suaus.

La temperatura mínima d'avui a Sant Julià de Vilatorta és de 7 graus sota zero, i a Núria, de 6 graus, també sota zero, i existeix un gruix de neu de 75 centímetres.

Mínima al Port de la Bonaigua, 12 graus sota zero, amb un gruix de neu de 1'20 metres.

Bloc del transeünt

Sr. Director:

Ens referim a la relació del canvi de noms de vies de la ciutat aprovada pel Consistori. Amb les excepcions que cal fer-hi, la relació de referència té un to provincià que enamora. Potser són coses de la "coullevancia", però tot i això creiem que del sublim al ridícul només hi ha un pas, i possiblement això és el que ha tingut en compte el Consistori. Tot continuant ben respectables tots els noms personals que s'hi esmenten i deixant de banda ádhuc el seu regust foraster, no veiem que els que puguin adduir mèrits suficients en cap ordre per l'homenatge que amb escreix de generositat, no justificada, significa l'acord Consistorial. Ho creiem una equivocació i, ja que no ens queda altre remei, ho lamentem mentre esperem una altra formada per a alliconament i estimal dels ciutadans de Barcelona.

Carnet de l'excursionista

AGRUPACIO EXCURSIONISTA PEDRAFORCA

Tots els socis d'aquesta entitat són convocats a la reunió general ordinària que tindrà lloc a l'estatge social (Arc de Sant Ramon del Call, número 6, pral) avui, divendres, a les deu del vespre de primera convocatòria, i a dos quarts d'onze de segona, per tractar de la següent ordre del dia: Elecció de càrrecs que obligatòriament cessen de president, secretari, tresorer i dos vocals. Es prga la puntual assistència.

UNIO D'ESTUDIANTS
(Secció femenina)

Ha estat creada la Secció femenina de la Unió d'Estudiants, la qual pensa actuar amb gran activitat en tots els problemes de cultura, i ensems ha organitzat una ben preparada colla d'excursionistes que es proposen visitar els indrets més típics de la nostra terra. Formen la Junta: les senyoretes següents: presidenta, Montserrat Castells; secretària, Francesca Carbó; tresorera, Maria P. Espanyol, i vocal, Pilar Usandizaga. Estan assessorades pels professor de la Secció d'ensenyament de la Unió d'Estudiants (Rivadeneyra, 4, segon - Plaça de Catalunya).

Envieu les notes en català!

Municipi

D'interès per als cafeters

De conformitat amb l'acord pres per l'Ajuntament el dia 13 d'aquest mes, es fa públic que fins al dia 31 del corrent els propietaris d'establiments podran sollicitar permís per a instal·lar taules de café a la via pública durant el present any, i que passada l'esmentada data es procedirà a una inspecció severa de les taules de café que hi hagi installades, i s'imposarà inexorablement un recàrrec del 100 per 100 sobre els drets d'ocupació de via pública a aquelles per les quals no s'hagi demanat permís.

Els industrials afectats per l'acord poden passar pel Negociat d'Inspecció (Passeig de Pujades, 1 i 3), qualsevol dia, de deu a una, on se'ls facilitarà un imprès perquè formalitzin el permís expressat.

També acordà l'Ajuntament que fins al dia 20 de febrer vinent podran abonar-se els esmentats drets, per tot l'any, amb un descompte d'un 5 per cent.

En fer-se públics aquests acords es fa present, també, que es compliran amb tot rigor.

El termini per a la presentació d'unes instàncies

Havent publicat el Butlletí Oficial del dia 19 de l'actual els anuncis convocatòries de les oposicions a places de metges supernumeraris de l'Hospital de l'Esperança i de Puericultura, sense sou, es fa públic, per a coneixement dels interessats, que el termini per a presentació d'instàncies, en la forma previnguda en la convocatòria, acabarà a la una de la tarda del dia 19 de març vinent.

El Butlletí Oficial de l'indicat dia 19 de gener publica els programes de les dues oposicions.

Plecs de proposició

Fins al dia 27 de l'actual, a les dotze, s'admetran al Negociat Municipal d'Obres Públiques de la Secció de Foment, plecs de proposició per a optar al concurs privat d'installació de timbres elèctrics a la planta baixa del Grup Escolar Jacint Verdaguer, al tipus de 986'89 pessetes.

Informació militar

CONSELL DE GUERRA CONTRA UN PAISA -:- A L'ACUSAT SE LI FAN OBJECCIONS PERQUE PARLA EN CATALA

Ahir, a les nou del matí, començà al Saló de la Biblioteca del Quarter General de la Divisió el Consell de guerra convocat per escoltar i fallar la causa instruïda contra el paisà Josep Anselm Sala, acusat d'extraure actes amb tendència a ofendre d'obra a força armada.

Presidí el tribunal el tinent coronel d'infanteria senyor Joaquim Gonzàlez Gallarza, i actuà de vocal ponent el tinent auditor de segona senyor Alfred Aguilera García.

El fiscal fou el jurídic militar de la Divisió, i defensà el procedessat el diputat a Corts senyor Angel Samblancat Salanova.

En l'apuntament de la causa apareix la relació dels fets, que són com segueix:

A Igualada, el dia 15 de febrer de l'any passat, arran d'una vaga que es descabdellava en aquella localitat, una parella de la guàrdia civil intentà detenir un individu que feia coaccions. S'interposà el procedessat per evitar-ho, i en ferho agafà el mauser a un dels guàrdies.

El fiscal, en el seu escrit de qualificació, aprecià el delicte pel qual s'instruí la causa; però, elevada aquesta a plenari, el fiscal retirà l'acusació, tenint en compte que el processat agafà el mauser per a evitar una possible acció del guàrdia contra ell.

Després de llegit l'apuntament, el lletrat senyor Samblancat interrogà el processat, el qual li contestà en català.

El vocal ponent reconeix al processat el seu dret d'expressar-se en català, perquè així ho reconeix l'Estatut de Catalunya aprovat per les Corts espanyoles, però al mateix temps objecta que, segons la Constitució espanyola, els funcionaris depenents del Poder Judicial no estan obligats a conèixer els idiomes regionals, i prega novament al processat que s'expressi en castellà.

El processat, després del dit pel vocal ponent, expressant-se en català relatà els fets igualment al declarat en el *sumari*.

Quan hagué acabat, el vocal ponent el tornà a requerir per *si voluntàriament, i a l'objecte* de facilitar la tasca del tribunal, volia relatar l'expressat abans en català, en castellà. Josep Anselmo Sala, en correctíssim castellà, explicà tot el que abans havia manifestat.

Després, el fiscal retirà l'acusació.

El defensor, senyor Angel Samblancat, llegí el seu escrit, en el qual demanava igualment l'absolució per al seu patrocinat.

A continuació el Consell es reuní en sessió secreta per deliberar i dictar sentència, que fou absolutòria, però no serà ferma fins que l'hagi aprovada l'auditor.

FETS DIVERSOS

UN CAPTAIRE MORT DE FAM I DE FRED

En una cova de la Muntanya de Vallcarca de la Colònia Taixonera, fou trobat el cadàver d'un captaire de 80 anys, anomenat Joan Colomer, que, segons el dictamen mèdic, morí de fam i de fred.

ALARMA EN LA PERSECUCIO D'UNS LLADREGOTS A LA PLAÇA DEL PI

Ahir al matí, dos agents de la brigada d'investigació criminal perseguien tres coneguts lladres que fugien vers el carrers de Cardenal Casanyes.

En la persecució es dispararen uns trets per tal que els fugitius es lliuressin. S'ha produït la conseqüent alarma pels carrers dels voltants.

Finalment foren detinguts els lladres. Aquests són: Antoni Pérez Alonso, de 19 anys; Josep Rodríguez Martínez, de 32, i Josep Mayo, de 29.

ATROPELLAT PER UNA CAMIONETA

Al dispensari de Santa Madrona fou auxiliat, abans d'ahir a la nit, Lluís Benito Hernàndez, de 57 anys, per haver estat atropellat a l'Avinguda de Francesc Layret, davant el cinema "Condal", per una camioneta.

El ferit presentava la fractura de la tíbia i peroné drets, de la clavícula esquerra i altres ferides, qualificades de greus.

Després de la cura d'urgència, fou traslladat a la Clínica del Pilar.

UN QUE LI AGRADA VIATJAR EN TAXI, PERO QUE NO LI AGRADA TANT PAGAR EL COMPTE

Alexandre Pueyo, xofer taxista, denuncià que trobant-se al Paral·lel, fou llogat per un desconegut perquè el portés a Tarragona.

Féu el viatge d'anada i tornada, i en tornar, el client donà al xofer una tarja perquè li passés a cobrar el compte el dia següent.

La tarja era d'un advocat. En anar a cobrar, el xofer es trobà amb el titular de la tarja que no era el client amb qui va anar a Tarragona.

El xofer considerà que havia estat víctima d'una estafa, i es dedicà a cercar l'estafador. Trobà, per fi, el client i li reclamà l'import del servei. Per tal de no pagar-li, allegà que no tenia diner, i el xofer el denuncià a la policia.

Davant el jutjat declarà el client que està disposat a pagar l'import del servei, quan tingui diners, i que si donà al xofer una tarja que no era seva, fou simplement per evocació, però no amb el propòsit de despistar el seu creditor.

INCENDI EN UNA FONERIA

Per haver esclatat una caldera que contenia oli, s'inicià, ahir al matí, un incendi a la foneria "La Metal·lífera", que hi ha al carrer de Vallanda, 9.

Hi acudiren els bombers, els quals després de poca estona d'actuació aconseguiren sufocar l'incendi.

ROBATORIS

A aos quarts d'onze d'abans d'ahir a la nit, uns lladregots entraren a hi ha al carrer Farrell, núms. 3 i 5, la fàbrica de gèneres de punt, on i s'emportaren diversos objectes de valor, no podent-se precisar el seu cost.

Per poder realitzar el robatori, finestra que dóna a un pati que trencaren una reixa de ferro d'una ha al costat de l'esmentada fàbrica.

— Un individu que es dedicava a furtar gallines del terrat d'una casa ahir al matí, a les onze, del carrer del Migdia, fou detingut.

Fou portat a la Delegació de Policia de la Llotja, on, després de reconegut, resultà ésser Josep Sánchez Díaz, de 27 anys.

FERIT EN VOLER PUJAR A UN AUTOOMNIBUS

En voler pujar en marxa a l'autoòmnibus Roca, rellisCà i caigué a terra Manuel Alvarez Fernàndez, de 49 anys.

Fou auxiliat a l'Hospital de Sant Pau, on li apreciaren una ferida contusa a la regió parietal dreta amb lleugera commoció cerebral.

HOME MORT PEL TREN

Ahir, a dos quarts de vuit del matí i al quilòmetre 360 de la línia del Nord, un tren agafà Joaquim Bergaña Duran, de 78 anys d'edat, i el matà.

El cadàver, per ordre del jutge de guàrdia, fou traslladat al dipòsit judicial.

CURA AMB ELS BRASERS

El sereno de les obres del Funicular de Montjuïc, Joan Pamerola Comes, de 29 anys, es tancà en una cabina amb un braser encès.

Ahir, a les quatre de la matinada, uns companys, en anar-lo a veure, el trobaren cadàver a conseqüència dels gasos produits pel braser.

El cadàver, per ordre del jutjat de guàrdia, fou traslladat al dipòsit judicial.

POSEU AL VOSTRE BANY
GOTES MARES
SULFUROSES DE BAR
LA MEDICAMENTACIO
SULFUROSA A DOMICILI

Llegiu LA PUBLICITAT
Propagueu-la!

†

Enric Aubeyzon i Ráfols

Ex-Administrador i Redactor de "La Tralla" i altres setmanaris catalanistes

HA MORT

a 72 anys d'edat

La seva desolada esposa Dolors Llopis i Güell, fills Joan i Natàlia, nora, néts, nebots i família tota, en comunicar a llurs amistats tan greu pèrdua els preguen que el recordin i que se serveixin assistir a la casa mortuòria, Urgell, 106, avui, divendres, a dos quarts de quatre de la tarda, per tal d'acompanyar el cadàver a l'església parroquial i després al Cementiri Nou.

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

UNIVERSITAT

RECTORAT

Continua malalt el rector de la Universitat, doctor Serra i Hunter i s'ha encarregat provisionalment del seu despatx catedràtic de Ciències, doctor Garcia Banús.

CONFERENCIA A LA UNIVERSITAT DE VALENCIA

L'Associació Professional d'Estudiants del Magisteri, en el curset de conferències que acaba d'organitzar, encarregà d'obrir-lo a l'eloqüent regidor valencianista Joaquim Reig Rodríguez.

L'acte tingué lloc al Paranimf de la Universitat, i el nostre propagandista descabdellà l'escaient tema: "La formació dels homes de demà", no sense que abans fos presentat per l'estudiant senyor Guillot, que fou molt aplaudit.

El conferenciant tot seguit començà advertint que, malgrat estar mancat de tota especialització en assumptes pedagògics, hagué d'acceptar d'inaugurar el susdit curset per trobar-se sempre disposat a servir finalitats espirituals i de progrés.

Remarcà que en l'educació cal distingir dos elements: el mestre i el deixeble; i és per això que la relació entre ells depèn de les condicions d'ambdós. El millor mètode en mans d'un educador sense condicions pedagògiques seria d'efectes desastrosos, per bé que la veritable educació no ha d'imposar-se al nen com un vestit, puix que ha d'aspirar a formar més encara que a instruir.

Portantveu culte i encarrilador del valencianisme actual, afirmà després que la divisa millor per a la formació del nen la integrava aquesta triple orientació: coneixement, respecte i amor al deixeble. La norma d'un bon mestre hagué d'ésser compresa a l'escena del famós quadro d'un gran pintor holandès, que representa una llàmpara encesa i un home dempeus que l'observa, mentre que a sota es llegeix aquesta llegenda que li dóna títol: "Essent útil als altres em consumeixo". (Ovació sorollosa.)

Exposà el pensament d'Herriot sobre el que havia d'entendre's per cultura, i a tal efecte recomanà la cura tant del caire volitiu com de l'intellectual de la infantesa, puix que no s'han de confondre ja cultura i la instrucció.

L'orador assenyalà també la importància que donava a la formació espirituals dels homes de demà que han de posseir els més clars principis perquè serveixin de base a llur actuació.

Mitjançant algunes anècdotes apropiades al públic escolar que emplenava el Paranimf, exalçà les virtuts que han d'acompanyar els nostres conciutadans, les quals són: l'aspiració a l'obra ben feta, el joc net (el "fair play" anglès)' que s'inspira en la mútua lleialtat; el sentit de la solidaritat i la convivència; el sacrifici per les coses de l'esperit; la disciplina i el valor.

Digué també que els servidors de la cultura estaven més obligats que ningú a defensar la pròpia espiritualitat valenciana, i, per això, calia que destaquessin totes les manifestacions del nostre geni, alhora que acollien amb un intens amor la nostra llengua vernacla.

En ocupar-se del percentatge tan elevat d'analfabetisme que existeix a la regió valenciana — un 70 per 100—, i que té per causa el no donar-se l'ensenyament en llengua materna, recordà la dita d'un pedagog anglès, que considera aquesta com el fonament mateix de la personalitat. (Grans aplaudiments.)

Acabà desitjant per al mestre del nostre país aquells respectes i aquella deferència que frueix en altres d'Europa, els mateixos que tenia a la València medieval i a la Grècia de Pericles, però volent ensems que els servidors de la cultura esguardessin el se utreball com una cosa gloriosa i respectable i de cap manera com un ofici ingrat.

El nombrós públic, format per mestres i escolars d'ambdós sexes i molts amants de la cultura regional, premià amb una ovació tancada el bell discurs en valencià del senyor Reig.

A continuació, el catedràtic Lluís Pericot, que presidia l'acte, s'expressà breument en català, per a fer saber que la Facultat de Filosofia i Lletres, de València, a la qual pertany, anava a recollir les aspiracions del poble valencià quant a la cultura autòctona, amb la pròxima creació d'un Laboratori o Centre de Filologia valenciana, per tal que es fixin les normes fonètiques i ortogràfiques de la llengua vernacla.

Sonà llavors un franc aplaudiment a l'esmentat professor, i seguidamnt fou clos l'acte.

FEMENINA

Ha estat creada la Secció Femenina de la Unió d'Estudiants, la qual pensa actuar amb gran activitat en tots els problemes de cultura i ensems ha organitzat una ben preparada colla d'excursionistes que es proposen visitar els indrets més típics de la nostra terra. Formen la Junta: Presidenta, senyoreta Montserrat Castells; secretària, senyoreta Francisca Carbó, i tresorera, senyoreta Maria P. Espanyol, i vocal, senyoreta Pilar Usandizaga.

CURSOS DE CATALA

Resta oberta la matrícula per a assistir als cursos de català organitzats per la Unió d'Estudiants, al seu estatge social, carrer de Rivadeneyra, 4, segon (Plaça de Catalunya). Els cursos tenen lloc els dies i hores següents: Curs preparatori, els dimarts i dijous, de vuit a nou del vespre; cursos elementals, els dilluns, dimecres i divendres, de sis a set de la tarda i de vuit a nou del vespre. Les condicions són: Cinc pessetes mensuals per als dos primers, i quinze pessetes per al darrer. Hom fa avinent que el nombre d'alumnes és reduït. A la Secretaria s'admeten matrícules, de sis a nou del vespre.

JOCS FLORALS ESCOLARS

Per tal d'enaltir les festes espirituals que cada any els escolars celebren a millor honra del seu Patró Sant Tomàs d'Aquino, la Federació Catalana d'Estudiants Catòlics convoca els poetes i prosadors que cursen estudis a tots els Centres docents de les terres de llengua catalana i els convida a prendre part en els primer Jocs Florals Escolars que amb tanta solemnitat tindran lloc el dia 12 del mes de març vinent.

Aquests Jocs Florals es regiran pel següent

CARTELL

Hom estableix els següents premis:

I.—Flor Natural a la millor poesia de tema lliure escrita per un estudiant.

II.—Un objecte d'art a la millor composició en vers, d'una poetessa estudianta.

III.—Un exemplar del Diccionari Fabra al millor treball que glossi el tema: "Fides, Scientia, Libertas", de la F. C. d'Estudiants Catòlics.

IV.—Un objecte d'art a la millor poesia de tema lliure, escrita per un soci de la Federació Catalana d'Estudiants Catòlics.

V.—Un lot de llibres al millor treball en prosa que glossi la vida o la Doctrina de Sant Tomàs d'Aquino.

El poeta premiat amb la Flor Natural nomenarà la Reina de la Festa.

El Jurat qualificador estarà compost pels senyors Ferran Valls i Taverner, Alexandre Bulart i Rialp, Ramon Roquer, Tomàs Garcés, Maurici Serrahima i Frederic Brasó; J. M. Capdevila i Macó actuarà de secretari.

CONDICIONS

1.ª—El termini d'admissió dels treballs acabarà el dia 28 de febrer, a les deu del vespre. Hauran d'ésser tramesos a nom del secretari del Jurat, J. M. Capdevila i Macó, Ateneu Barcelonès, Canuda, 4, Barcelona.

2.ª—Els treballs en prosa no podran excedir en extensió de 20 quartilles escrites a màquina per una sola cara.

3.ª—La festa se celebrarà, s. D. v., el dia 12 de març, a dos quarts de dotze del matí, en un local que oportunament s'avisarà.

4.ª—El dia 7 de març, el Jurat farà públic el veredicte.

5.ª—Els autors premiats hauran d'acreditar llur condició d'estudiants, i en el seu cas, de socis d ela F. C. d'E. C.

6.ª—Les composicions han d'ésser en llengua catalana, inèdites, i s'han de trametre dins de plec tancat en la forma acostumada, amb lema, i indicant els premis als quals s'aspira.

7.ª—L. F. C. d'E. C. es reserva el dret d'augmentar la llista de premis abans del 28 de febrer.

8.ª—Pel sol fet de prendre part en els Jocs Florals, els concursants accepten aquestes bases i el veredicte del Jurat, el qual serà inapellable.

PARIS
Hotel Mont-Thabor
4, rue Mont-Thabor
Molt cèntric — Prop de l'Opera
Ampliat en 1932
150 habitacions -:- 100 banys
Hi trobareu tota mena de facilitats, per ésser
Gerència catalana

ESPECTACLES

MUSICA

Associació de Cultura Musical

Vasa Prihoda, violinista
Otto A. Graef, pianista

Indiscutiblement, Vasa Prihoda és un gran violinista. Tècnicament és fantàstic: domini absolut de l'arc, de la mà esquerra; un so potent i formós; en fi, violinísticament, és impecable, i, sota aquest aspecte, les més grans dificultats tècniques les té resoltes i superades. Malgrat, però, d'aquestes qualitats, el seu art no arribà a emocionar-nos. Només ens agradà en la Sonata op. 30 de Beethoven, executada i interpretada d'una manera magistral, amb una riquesa de matisos i amb una profunditat expressiva verament de gran artista. Després tot l'encis s'esvaí, i ens aparegué el virtuós poderós, i gairebé despietat, que agafa les obres i els autors i els converteix en els seus esclaus, en un pretext per a lluir la pròpia personalitat, sense tenir en compte la personalitat de l'autor interpretat.

"J'aime mieux — deia Couperin — ce qui me touche que ce qui m'etonne". Aquest precepte, de bon gust, certs virtuosos semblen ignorar-lo; s'estimen més sorprendre que emocionar; la bellesa física del so i de la velocitat els embriaga, i converteixen la música en un art mecànic, oblidant que la música és, abans que tot, una art humana.

Cortament que la virtuositat té una gran valor, però solament com a mitjà. Una gran virtuositat al servei d'un gran artista és l'ideal, aquell ideal que veiem realitzat per alguns elegits, tals com Kreisler, Casals, Cortot, etc., etc.

Per aquestes raons, Vasa Prihoda, malgrat del seu mecanisme formidable, no arribà a emocionar-nos ni en "La Follia", de Corelli, ni en el Concerto en mi menor de Mendelssohn, en les quals obres, si bé tingué moments d'interpretació feliços, en conjunt, l'esperit de llurs autors romangué absent, especialment en el "Concerto" de Mendelssohn (una de les obres més belles i més poètiques que existeixen, no solament dintre la literatura violinística, sinó també dintre el regne de la música), el qual fou interpretat per Prihoda amb excessiva duresa.

A la tercera part del concert, Vasa Prihoda ens aixafà amb dues primeres audicions, "Liebeslied", de Suk-Marak, i una fantasia en si menor del propi concertista. Ambdues obres no són més que una mena de diccionari de totes les dificultats tècniques, de tots els recursos del violí. Sota aquest aspecte, poden ésser interessants per als estudiants del conservatori, però no com a obres d'art dignes de figurar en un concert seriós.

El pianista Otto A. Graef tocà la seva part de la sonata de Beethoven d'una manera impecable, així de sonoritat com d'estil, fonent-se meravellosament amb la interpretació del violinista, i donant-nos aquella joia tan rara d'oir una obra per a dos instruments interpretada com per a una sola ànima.

La resta de les obres, Otto A. Graef les acompanyà d'una manera perfecta.

Vasa Prihoda i Otto A. Graef van ésser molt aplaudits, i hagueren de tocar, fora de programa, la "Jota navarra", de Sarasate, obra d'escàs valor musical, però d'efecte segur, i que fou, a més, brillantment executada.

J. GIBERT-CAMINS

LA FERESA D'UN TIGRE DE BENGALA
atacat cruelment per una banya de deu peus de llargària, produeix LA LLUITA MES IMPRESSIONANT que hom ha pogut presenciar en un film. Vegeu-la en

Buscando fieras vivas
(Explicada en espanyol)
La producció R. K. O. que presenta la S. I. C. E.
AVUI AL TIVOLI
Exclusiva S. I. C. E.

CARNET TEATRAL

L'Eliseu Catalunya, Nou de la Rambla, 16, representarà el vinent diumenge, dia 22, a les cinc de la tarda, l'obra en tres actes d'En F. Soler (Pitarra) "Batalla de Reines", per les eminents primeres actrius Emília Baró i Maria Callejas.

• • •

Una empresa de la nostra ciutat ha contractat els célebres Ballets Nijinska per una curta sèrie de representacions.

Aquests ballets van assolir un veritable triomf la primavera passada a L'Opera Còmica de Paris.

El dia 1 de febrer s'inaugurarà aquest magnífic espectacle, que, sens dubte, constituirà la nota artística més elevada de la temporada teatral de Barcelona.

Cal no oblidar que Bronislava Nijinska, la directora i animadora d'aquesta alta modalitat de l'art, fou la principal directora dels famosos Ballets Russos Diaghilew, i que, en morir aquest Diaghilew, Nijinska creà una nova modalitat estilitzada de la dansa.

Els ballets que presentarà a Barcelona són, donc, veritables creacions d'un elevat ideal plàstic, al costat d'obres musicals de Bach, Beethoven, Rimsky-Korsakow, etc., etc.

CAPITOL
TERROR? ESPANT?
SI!
PERO TAMBE LA MAXIMA COMICITAT
"DOCTOR X"
El fabricante de carne humana
El més espectacular i original entre els films de misteri
Producció:
Warner Bros - First National

CARNET CINEMATOGRAFIC

Divendres, dia 20, a les deu de la nit, l'Associació de Cinema Amateur donarà una sessió de cinema a l'estatge de la Unió-Sans, Galileu, número 40, segon, projectant-se films originals dels senyors Josep Fontanet, Ramon Biadiu i Jordi Fontanet.

• • •

En un dels més elegants salons de Barcelona està a punt d'estrenar-se la magna producció Universal "Hombres sin miedo", relativa a dos herois estafetes de singular història. Els que coneixem les sensacions de vols de la més difícil realització ens quedem doblement sorpresos davant les admirables i arriscades proves d'acrobàcies de dos asos d'aviació: Bellamy i Patt O'Brien. Amb la rapidesa de les orenetes estenen, llurs vols a ran de terra tota dos rivals, ja pujant, ja baixant en línies verticals i sempre fregant obstacles que deixen un hom sense respiració. Glòria Stuart i Lilian Bond són la més segura garantia de l'èxit de l'interessant argument amb les seves belleses posades en joc, escenes de molt de gust. La Universal és molt felicitada als centres d'Hollywood per l'admirable labor dels seus insuperables actors.

• • •

La Secció d'Arts i Artistes del Cercle Barceloní d'Obrers de Sant Josep, carrer de Mercaders, 32, principal, posa a coneixement de tots els seus socis actius, protectors i amics que diumenge vinent, dia 22 del corrent, al seu estatge social i a les cinc de la tarda, tindrà lloc la primera de les sessions de cinema que, com a complement a l'exhibició del seu pessebre, té organitzades a base de pellícules culturals, viatges i dibuixos.

• • •

Les grans obres de la literatura moderna tenen grans punts de contacte amb les més famoses creacions dels clàssics. Els quadros dels pintors més célebres, de prop o de lluny, ja en l'estil, ja en la combinació de colorits, ofereixen grans analogies amb les concepcions més destacades dels mestres que foren del pinzell. El cinema no podia escapar a aquesta llei d'imitació vers els grans mestres i les obres d'aquests, que amb lleugeres variants es veuen reproduïdes una i altra vegada.

Tots hem estat testimonis de l'èxit de "El desfila del amor", film on es consagraren Lubitsch, Chevalier i Jeanette MacDonald, i que després ha servit perquè els productors de tot el món estiguessin durant tres anys realitzant operetes basades de prop o de lluny en la meravellosa creació Lubitsch, és clar, sense igualar mai l'obra mestre. Ara anem a ésser testimonis d'un altre fenomen molt semblant amb motiu de l'aparició de "Ame esta noche", interpretada també per la parella de triomfadors Maurice Chevalier i Jeanette MacDonald, i dirigida per Rouben Mamoulian, l'animador que més sensació ha causat en aquests darrers temps per l'audàcia de les seves idees i pel clarissim sentit cinematogràfic que posseeix per a desarrollar-les.

En "Amame esta noche" culmina la força inspiradora de l'animador de "Calles de la ciudad" i de "El hombre i el monstruo". La quantitat de novetats espectaculars que ofereix són tals, que marca nous viaranys a l'opereta, i durant un període molt regular de temps, els animadors del món sencer seguiran inspirant-se en aquesta obra mestra d'art, de riquesa escènica, de ritme mogut, de dinamisme, i finalment d'alegre frivolitat. Tot s'ajunta en aquesta obra d'originalitat i riquesa no superades, perquè durant molt de temps es recordi com l'opereta cim, digna també de passar al repertori de les grans obres clàssiques de la cinematografia contemporània. "Amame esta noche" es presentarà molt avia al públic del Coliseum.

• • •

Dintre el gènere que podriem anomenar terrorífic, "El doctor X" ofereix una veritable i important novetat. Essent com és la més esgarrifosa, aquesta producció és també la més real, amb tota la realitat que hom pot exigir als assumptes d'aquesta mena. Però no és aquesta la característica que més distingeix "El doctor X" entre tots els altres films d'aquesta mena, sinó el fet que en ell s'hagi dedicat una atenció especial a la comicitat, fins a fer-ne un dels elements més destacats de la cinta.

Aquesta important part còmica va acàrrec de l'excellent actor Lee Tracy, el treball del qual en "El doctor X" ha estat assenyalat pels crítics co mun dels més encertats de l'any.

Lionel Atwill i Fay Wray són les altres dues figures principals d'aquest gran film, la direcció del qual es deu a Michael Curtiz.

• • •

La imaginació més exaltada es detura un xic temorenca davant la sola possibilitat que l'enunciat d'aquesta pel·lícula "L'últim baró sobre la terra", superproducció Fox, l'estrena de la qual és anunciada per a molt aviat, pogués ésser una cosa real i veritable.

¿Cal pensar el que podria ésser el món, i en ell la vida d'un home "únic", que per estrany privilegi de la divinitat se salvés d'una epidèmia que sols ataqués i destruís tots els homes i el deixés com a únic exemplar de la seva espècie... entre totes les dones de la terra?

I pensant això, ¿pot hom adonar-se de les possibilitats que un assumpte de tal magnitud ha d'oferir a un director cinematogràfic que, a major abundament, disposa com a protagonistes de la seva obra de Raoul Roullien i Roseta Moreno, les dues millors figures cinematogràfiques de parla espanyola.

• • •

Diuen les Sagrades Escriptures que si els homes aprenguessin de menysprear les dones, haurien de pujar en els arbres per poder fugir d'elles, i quelcom d'això, si bé per molt distinta causa, és el tema que desenrotlla "L'últim baró sobre la terra" el protagonista del qual, sense menysprear el sexe contrari, ha de guardar-se d'ell poc menys que d'aquesta manera.

Però heus ací que hi ha una dona que s'arriba a destacar en mig de totes, i el venç, assegurant així la continuïtat de l'espècie i la prolongació del món.

Res més suggestiu que el paper d'aquestes dues figures centrals de "L'últim baró sobre la terra", que encarnen a meravella Raoul Roulien i Rosa Moreno, la bonica estel, el treball de la qual, en aquesta pellícula, parlada i cantada en castellà, és molt encertat.

L'editora d'aquest film és la casa Fox.

• • •

El curset de cinema que havia d'inaugurar dimarts passat Maria Luz Morales a la Catalònia ha hagut d'ésser ajornat per no estar enllestida la instal·lació dels aparells de la cinematografia que han de servir per ilustrar les seves conferències. Aquest curset començarà, doncs, demà, dissabte, i seguirà durant els dies 24, 28 i 31.

Aquells que no s'agin inscrit i que desitgin assistir a les conferències i presenciar les mostres de les distintes tendències del cinema actual, que hi seran projectades, són encara a temps d'inscriure-s'hi. Cal recordar que alguns dels films que seran projectats són encara inèdits, i constituiran una mena de tast del que serà el cinema en les pròximes temporades.

• • •

"Hombres sin miedo", de la Universal, es va a estrenar. Una pel·lícula que fascina i en la qual s'ha de donar a Bellamy i a O'Brien els títols de campions de l'aviació i d'herois de l'aire, com, molt justament, escriu la premsa estrangera. En mig de perills, tempestats, accidents mortals repetits i dramàtiques transmissions radiades, és aquesta producció, tant pel seu argument com per les seves indescriptibles escenes de la més perfecta acrobcia, la millor de les produccions sobre aviació fins a la data actual. Slim Summerville ens causa novament la major hilaritat en mig dels més terribles passos del drama. Glòria Stuart està més bella que mai fent una heroïna veritat al costat de Lilian Bond, tan encisadora en el paper d'intensos sofriments que li correspon. Es d'admirar l'obra realitzada pel director John Ford, el qual, amb la Universal, està assolint un sens fi d'èxits.

SALO CATALUNYA
Gran èxit del doble programa FOX
CONDUCTA DESORDENADA
por
Sally EILERS
Spencer TRACY
el BRENDEL
PRODUCCIÓN FOX
— I —
"Juego de pillos"
por
Thomas Meighan

CINEMA

Mamoulian, encara

Fou a propòsit d'"El cas estrany del Dr. Jekill i Mr. Hyde", que Joan Piqueras va escriure un article dient que l'home que havia fet aquell film no era un bon director. I precisament fou a propòsit de l'article de Joan Piqueras que nosaltres vam dir que l'home que havia fet "Carrers de la ciutat", encara que després hagués fet el "Dr. Jekill", havia d'ésser un bon director. En el nostre article ens sembla que aconseguíem demostrar-ho. I hi afegíem que esperàvem amb daler un altre film de Mamoulian que vingués a demostrar la nostra tesi.

Poc esperàvem aleshores que aquest film fos precisament el mateix "Dr. Jekill". Oi més quan acabàvem d'escriure allò, ens venia una recança —que em penso que deuen sentir sovint els qui escriuen—: la de trobar per alguna cantonada un cartell anunciant el film del Dr. Jekill, entrar dins una sala fosca i trobar-nos amb alguna cosa que tirés enlaire totes les nostres afirmacions. I vet aquí que ja hem vist el cartell i el film, i la nostra convicció a l'entorn de Mamoulian en lloc de trontollar, encara s'afferma el doble.

¿Es que "El cas del Dr. Jekill i Mr. Hyde" és un bon film? Ah, ens guardaríem bé prou com d'escaldar-nos de dir semblant cosa El pitjor d'aquest film és que una persona de bon gust no l'havia de fer, i l'ha fet. Però, posats a fer, l'ha fet amb un bon gust tan gran i una finor tan extraordinària, que gairebé s'arriba a salvar tota l'obra. ¿Heu vist gaires metres de cinta millors que els que precedeixen l'aparició del monstre? Aquella anada a la Universitat, el públic d'aquella conferència, aquell vals a casa de Muriel, aquells corals de Bach, són portats amb una gràcia tal i una finor tan gran que serien prou per a revelar un gran cineasta.

Jo crec que en aquest món els grans autors es coneixen per una cosa: perquè en la seva segona obra ja hi trobeu al cap d'un moment de començada totes les gràcies de la primera. ¿Recordeu dues de les coses que cridaren més l'atenció sobre els "Carrers de la ciutat"? Els dos gats de porcellana, un de blanc i un de negre, i l'idilli a la presó.

I bé, "El Dr. Jekill" com aquell qui diu, n'està ple de gats de porcellana. Mamoulian s'entretè a subratllar tota la intenció dels diàlegs de les seves escenes, o amb un parell de roses, o amb un àngel que té ma dona caiguda als braços, o amb el rostre d'una escultura grega. De cada intenció, de cada moviment, en sap trobar el seu símbol i amb ell i la màquina fotogràfica, hi fa meravelles.

Jo no diré que l'idilli del Dr. Jekill i Muriel al jardí superi el de Kid i Nan a la presó; no hi ha, perquè no hi pot ésser, tota aquella emoció dramàtica. Però hi ha el mateix lirisme, la mateixa delicadesa, i potser encara una major naturalitat. Dirieu que Mamoulian, conscient de la pueril artificialitat del seu film s'ha volgut superar amb la gran naturalitat que ha donat a les seves millors escenes.

I d'aquest film cal retenir-ne encara com a fragments d'obra mestra, la primera escena de Frederich March amb Miriam Hopkins, i el diàleg d'aquests dos quan ella vol tornar-li els diners. Dues escenes antològiques.

Que aquest film no l'havia de fer? Oi tal, com Lubistch i Pabst i Vidor n'han fet d'altres que tampoc no haurien hagut de fer-los. Però no ens oblidem que tal com està organitzat elcinema, ésser una mica intelligent dintre un estudi cinematogràfic és infinitament més difícil que ésser un gran savi's des de fora.

JERONI MORAGUES

De base li servei la història dels coneguts van Every i Frank Wead, posats al servei de l'enginyós i atrevit productor Carl Laemmle, fill.

• • •

Han estat diversos els films documentals que han estat presentats i tan interessants cadascun d'ells, que l'anunciar una nova producció d'aquest gènere ha donat lloc als més diversos comentaris sobre la possibilitat de realitzar quelcom de nou que pugui competir amb el ja vist.

No obstant, "Buscando fieras vivas", malgrat d'ésser un film totalment documental, ofereix la particularitat inèdita de no circumscriure la seva acció únicament a la demostració de les selves inexplorades i de llurs animals, sinó que tendeix a mostrar-nos la vida d'ells i principalment les lluites ferotges que sostenen entre ells, d'una emoció i crueltat horripilant, com mai no s'ha vist a la pantalla.

Sota aquest aspecte, "Buscando fieras vivas", producció R. K. O., que avui, divendres, serà presentada al teatre Tivoli per la casa S. I. C. E., supera tot el que hem vist, i les seves escenes, on apareixen un monstruós tigre de Bengala en lluita amb un enorme pitó, un cocodril contra un lleó, i moltes altres que conté el film, són d'una visió imponent.

Tot això ha donat lloc a què, entre tots els que tenen notícies de l'èxit assolit per aquesta cinta, on sigui que hagi estat estrenada, existeix verdadera expectació per conèixer-la i comprovar tot el que d'ella diu i comenta la premsa estrangera, indicant "Buscando fieras vivas" com el document més valuós que fins a la data posseeix el cinematògraf.

Terreny per vendre: —
al carrer de la Igualtat, 10.000 pams, prop l'Hospital de Sant Pau i Autobòmnibus Roca. Escriure a LA PUBLICITAT, número 10002.

El sopar a Josep M. de Segarra

Promet ésser molt lluit — tant per la qualitat com per la quantitat de comensals — el sopar que se celebrarà avui a honor de Josep M. de Segarra, guanyador enguany de les dues més altes distincions literàries.

Recomanem que aquells que, volent-hi assistir, no hagin demanat tiquet encara, procurin fer-ho a bona hora, per a la millor marxa del servei.

Mosaico Escofet
RONDA UNIVERSITAT 20

El Consell de ministres d'ahir

La dimissió del senyor Sacristàn

Madrid, 19. — El Consell de ministres celebrat al Palau Nacional ha començat a dos quarts de dotze del matí i ha acabat després de les dues de la tarda.

El cap del Govern ha facilitat una referència de la reunió.

—El President de la República—ha dit el senyor Azaña—ha commutat la pena de mort per la de reclusió perpètua al legionari que matà un caporal del terç.

Després—ha afegit el senyor Azaña—el senyor Alcalà Zamora ha signat diversos decrets de Guerra, aplicant la sentència als militars als quals els foren imposades sancions per la Comissió de Responsabilitats.

Un altre decret signat per S. E. ha estat aquell pel qual s'admet la dimissió del seu càrrec al director general d'Obres Hidràuliques, senyor Antoni Sacristan Colàs, i pel qual es nomena en el seu lloc per al dit càrrec el senyor Demetri Delgado de Torres.

A més ha signat el President de la República nombrosos decrets.

La resta del Consell s'ha desenvolupat de la forma corrent.

El senyor Zulueta, com a ministre d'Estat, ha donat compte al President de la situació de la política exterior, i ha manifestat els seus propòsits de marxar a Ginebra en la vinent setmana, per tal d'assistir a la reunió que allí se celebra del Consell de la Societat de Nacions.

Jo, per la meva part—ha afegit el president del Consell—he parlat sumàriament del pla parlamentari.

Començarem la discussió per la llei de congregacions religioses i pel projecte de llei de garanties constitucionals, així com per la d'aquelles altres lleis darrerament acordades en el Consell de ministres, com la de tinença illícit d'armes i explosius i les altres el sentit de les quals ja coneixeu.

El ministre d'Obres Públiques ha parlat breument amb els periodistes, als quals ha dit:

—El President de la República ha signat avui dos decrets, pels quals, com ja sabeu, s'admet la dimissió de director general d'Obres Públiques al senyor Antoni Sacristan Colàs, i es nomena per a substituir-lo el senyor Demetri Delgado de Torres.

Obligat pels diversos requeriments del senyor Sacristan, he hagut d'acceptar a aquest la dimissió del seu càrrec, dimissió que datava ja de fa molt de temps, puix que fou formulada en dissentir el senyor Sacristan amb el seu vot parlamentari del criteri del Govern en extrems atanyents a l'Estatut català.

Vaig aconseguir aleshores un ajornament d'aquesta resolució, car resultava molt sensible l'absència del senyor Sacristan, el més antic dels meus collaboradors ministerials, i que tant m'auxilià des de la Direcció general de Duanes, amb l'entusiasme, lleialtat i intel·ligència amb què m'ha ajudat després en la Direcció d'Obres Hidràuliques, on la seva labor ha estat formidable.

Però creient que el senyor Sacristan, desaparegudes aquelles circumstàncies, que com la formació del pressupost, serviren d'argument al meu desig de seguir retenint-lo en el seu lloc, m'ha reiterat la seva dimissió en termes que no em consentien noves dilacions per a acceptar-la, a la qual cosa vaig procedir amb gran sentiment.

Substitueix el senyor Sacristan el senyor Delgado de Torres, enginyer agrònom, que ha exercit la delegació del Govern en les mancomunitats hidrogràfiques del Duero i del Guadalquivir, i que actualment pertany al Consell d'Obres Hidràuliques, esperant, jo—ha acabat dient el senyor Prieto—que la seva extraordinària capacitat i la seva experiència en els problemes hidràulics siguin posades aviat de relleu des de l'alt càrrec que el Govern li confia.

Com aprecien l'evolució econòmica d'Espanya a l'estranger

El que diu el senyor Ramon Viguri

Madrid, 19. — Ha tornat a Madrid, procedent de l'estranger, el senyor Ramon Viguri, governador del Banc Exterior i del de Crèdit Industrial.

Ha manifestat que li ha impressionat agradablement la forma amb què es considera a l'estranger el moment actual d'Espanya, respecte a la situació política i econòmica.

Se segueix amb interès—ha dit el senyor Viguri—la nostra evolució econòmica. França i Bèlgica, que passen per moments de grans dificultats, veuen amb simpatia com Espanya salva la crisi política i econòmica.

Ambdues nacions senten l'ànsia de trametre'ns llurs capitals sobrants a Espanya en cerca d'inversions remuneradores.

Es planteja amb vigor el tema que Espanya pot convertir-se en port de refugi per al capital estranger.

El fet no trigarà a començar.

LA SETMANA DE 40 HORES

Manifestacions del senyor Fabra Rivas

Madrid, 19. — El senyor Fabra Rivas ha manifestat que actualment hi ha al món 30 milions d'obrers parats.

Aquesta situació provoca una crisi de consum i una situació de malestar, acompanyada de morts prematures i d'un augment de criminalitat.

Les causes de l'atur són la depressió econòmica i el maquinisme i la racionalització.

Davant d'aquesta situació, l'Oficina Internacional del Treball no podia plegar-se de braços, i aquesta és la raó de la Conferència que se celebra actualment a Ginebra.

En ella s'han pronunciat per la reducció de la jornada de treball dels obrers per part de l'Estat i dels grans fabricants.

El punt difícil consisteix a determinar si el problema de la minva de la jornada ha de considerar-se lligat al de la reducció de salaris, com pretenen els patrons, o si la reducció ha d'operar-se respectant els jornals actuals, com volen els obrers.

Com a acabament del debat de Ginebra, alguns governs, com l'Espanyol, el Francès, l'Alemany l'Italià, el Belga, el Xilè i l'Holandès, han proposat una fórmula resolutòria consistent en declarar que la reducció és una mesura susceptible de disminuir l'atur, i proposa l'examen de les qüestions de detall per tal d'arribar a un acord sobre el pla internacional de mantenir el nivell de vida dels assalariats.

Això desvetlla l'oposició patronal, però els obrers ho recolzaran.

Es possible que la proposició dels obrers sigui aprovada íntegra o amb lleugeres modificacions.

LA SITUACIO A ARAGO

Una comissió de forces vives aragoneses visita el cap del Govern

Madrid, 19. — Al ministeri de la Guerra el president del Consell ha estat visitat per una comissió de l'Ajuntament i forces vives de Saragossa, en la qual figuraven l'alcalde, nombrosos representants de la indústria d'aquella província, i els diputats a Corts, Srs. Castro (Honorat), Banzo, Marraco i Gil.

La Comissió va exposar al senyor Azaña la situació de la indústria aragonesa, i la necessitat de solucionar l'actual crisi de treball.

El cap del Govern prometé als comissionats dedicar alguna quantitat del pressupost de Guerra a la construcció de carros, etc., etc., a fi de donar feina a la indústria de la província de Saragossa.

També va visitar el cap del Govern una comissió de professors de la Universitat de Saragossa demanant-li la cessió d'una caserna establerta en la zona de la Ciutat Universitària d'aquella població.

També visiten el ministre d'Agricultura

Madrid, 19. — Una comissió de Saragossa en la qual figuren representants de l'Ajuntament, de la Patronal, de les Societats Econòmiques d'Amics del País i diputats a Corts, ha visitat aquesta tarda el ministre d'Agricultura per a exposar-li la situació en què es troba la ciutat amb motiu de la crisis de treball que s'agreujarà en acabar la campanya suerera i la construcció del ferrocarril de Caminreal.

Les comissions sollicitaren del senyor Domingo l'encàrrec de material de topografia d'aplicació a la Reforma Agrària a les fàbriques especialitzades en això.

La mateixa comissió ha visitat el sots-secretari de Governació interessant que per la Direcció de Sanitat es faci l'encàrrec de material de desinfecció a les fàbriques de Saragossa també especialitzades en aquestes construccions.

Demà, a les dotze, serà rebuda la comissió pel ministre d'Obres públiques de qui van a sollicitar la intensificació d'obres hidràuliques a càrrec de la Mancomunitat hidrogràfica de l'Ebre.

El ministre d'Instrucció Pública presentarà a les Corts un projecte referent a la supressió de les Universitats

Madrid, 19. —El mes vinent el ministre d'Instrucció Pública presentarà a les Corts Constituents un projecte de llei referent a la supressió d'universitats, i un altre sobre revisió de la capacitat tècnica del professorat per a exercir la seva missió.

ESPANYA

ELS EVADITS DE VILLA CISNEROS

Dels vint-i-nou, vint-i-set són processats i seran declarats en rebellia

Madrid, 19. — La sala sisena del Tribunal Suprem ha notificat al senyor Eduard Iglesias Portal, jutge delegat que instruí el sumari pels fets ocorreguts a Madrid el 10 d'agost, perquè reclami per requisitòria i cas de no comparèixer siguin declarats en rebellia, els evadits de Villa Cisneros, que estan encartats en el dit sumari de Madrid.

Dels 29 evadits de Villa Cisneros, 27 són processats per aquest sumari, i són els següents:

PAISANS:

Ristides Fernàndez Vallespín, Adolf Gómez Ruíz, Adolf Sanz, Manuel Gonzàlez Jonte i Juli Torres Azara.

MILITARS:

Daniel Alós Herrero, Jaume Arteaga Salguera, Francesc Ansaldo Bejarano, Joaquim Barroeta Pndo, Gabriel de Benito Ibáñez, Alfons de Borbón i León, Lluís Cabanas Vallés, Joaquim Crespi de Valldaura, Ernest Fernàndez Maquieira, Manuel Fernàndez Silvestre, Ricard Fernàndez Garcia Vinuesa, Alfons Gómez Pineda, Carles Gonzàlez Rucker, Josep López Garcia, Josep Malcampo Fernàndez, Francesc Manella Duquesne, Pau Martín Alonso, Horaci Moreu Hurtado, Miquel Morlan Labarra, Joan Roca de Togores, Pere Cerraiz i Acera, i Ricard Serrano Santos.

Els altres dos evadits de Villa Cisneros, Cristòfol Gonzàlez Aguilar i Capitolí Enrile López, es troben processats en el sumari instruit a Sevilla.

Una protesta dels advocats madrilenys

Madrid, 19. — Firmat per nombrosos advocats ha estat tramès al ministre de justícia el següent escrit:

"Los que suscriben, abogados incorporados al Ilustre Colegio de Madrid, en cumplimiento de la vigente legislación preceptiva que marca como requisito inexcusable para el ejercicio profesional, a V. E. con el debido respeto exponen:

Que la Junta de Gobierno de la mencionada corporación se permitió en fecha no lejana convocar a la general extraordinaria con la finalitat visible por anticipado, de impugnar colectivamente disposiciones del poder público, cuya adopción sea o no justa no compete al Colegio contrariar ni menos estorbar antireglamentariamente.

Con este motivo, y sabiéndonos de antemano no dispuestos a participar en tales excesos, ni acto tan injustificado, hicismos pública en la prensa nuestra disconformidad contra tal propósito en términos de polémica de estricto alcance político, por ser éste el procedimiento que la Junta habia empleado, y naturalmente procedimos salvando todos los respetos de otro orden cualquiera.

En tal coyuntura la Junta de Gobierno, bajo hipotética ejecución de un acuerdo de la General, acuerdo cuya existencia no aparece suficientemente justificado en el Boletín informativo número noviembre-diciembre de 1932, pero que aun existente no seria vàlido, pod no figurar el asunto en la convocatoria, se ha dirigido a los discrepantes pidiendo explicaciones y aludiendo con indiscreción notoria el honor profesional y notificando sin tener competencia la incoacción de un expediente abierto.

Con esta actitud trataban de utilizar los medios estatutarios coercitivos, para impedir la protesta legitima, con extralimitaciones evidentes y apartàndse de la legalidad, cometida por la propia Junta de Gobierno.

Con tales antecedentes, Excmo. Sr., nos encontramos los firmantes en el dilema de soportar una situación que llega a la vejación humillante o acudir a V. E. como lo hacemos en petición de que cese un estado de derecho que favoreciendo a unos pocos daña a los restantes i coacciona a todos los demàs que entienden el ejercicio profesional de distintats formas.

No ya en la disolución de los colegios, medida que aun hecha posible por el artículo 29 de la Constitución de la República, que ha declarado libre la sindicación o asociación a los fines de la vida humana, que requeriría prudente reflexión, pero sí el precepto de no ser precisa la inscripción en aquellos para lograr realizar el ejercicio profesional donde existan los colegios, es lo que solicitamos de V. E. con la urgencia posible.

Justicia que estimamos procedente y no dudamos de alcanzar de la superior capacidad de V. E. que acordarà sin duda lo màs oportuno.

Los presidentes — Mateo Congosto, Antonio Rodríguez Sastre, Matías Peñalva."

Un manifest del diputat per Zamora, senyor Maura

Madrid, 19.—El diputat per Zamora, senyor Miquel Maura, ha publicat un manifest mostrant-se disposat a enquadrar el seu partit als elements socialment conservadors que puixen l'obra del Govern per la seva significació oposada.

Som partidaris—diu el manifest—de la separació de l'Església i l'Estat, però quan governarem negociarem amb la Santa Seu per a aconseguir un Concordat que reguli les relacions d'ambdues parts.

Es declara conservador dinàmic, no espantant-lo els avenços socials i econòmics, però dintre el règim i amb rectitud, per les vies legals i amb el concurs de la part interessada.

Els quatre soldats morts per intoxicació

Carabanchel, 19.—S'ha verificat l'autòpsia als cadàvers dels quatre soldats morts ahir per intoxicació.

Després es verificà l'enterrament de tres d'ells, i l'altre quedà en dipòsit per a traslladar-i odemà a Mora de Toledo, per desig de la seva família.

A l'enterrament han presidit el dol un representant del cap de la primera Divisió, els coronels dels Cossos als quals pertanyien els finats, i molts de llurs companys, que els han dedicat corones amb sentides dedicatòries.

La festa de Sant Antoni a Madrid

Madrid, 19. — S'ha celebrat amb gran brillantesa la festa de Sant Antoni.

El senyor Valle Inclan, director de l'Acadèmia de Belles Arts

Madrid, 19.—El Consell Nacional de Cultura, reunit aquest matí sota la presidència de don Miguel Unamuno, ha aprovat per unanimitat la candidatura del senyor Ramon del Valle Inclan per al càrrec de director de l'Acadèmia de Belles Arts.

Disposicions de la "Gaceta"

Madrid, 19. — La "Gaceta" publica uns decrets disposant que el senyor Andreu Iglesias, cònsol de primera excedent, passi al consolat de Perpinyà.

Que el senyor Joan Inilla, cònsol a Perpinyà, passi al consolat de Lima.

Que el senyor Guillem Escobar, del consolat de Lima, passi al ministeri.

També publica ordres sobre nomenaments de diversos jutges i un altre decret nomenant el senyor Joan Negrin, secretari de la Junta de la Ciutat Universitària, per a formar part del gabinet d'accés i extraradi de Madrid.

Un altre decret disposant que es treguin a oposició, per a l'ingrés al cos auxiliar del ministeri d'Obres Públiques, les places que s'indiquen.

I un altre considerant com a fets de guerra les alteracions d'ordre públic esdevingudes durant els dies 8, 9 i 10 del present mes, en relació amb els morts i ferits en les esmentades alteracions i amb els que s'hagin distingit en el compliment del seu deure.

L'ASSASSINAT D'UN ESTUDIANT ESPANYOL A CUBA

Una protesta de la Federació Universitària Hispano-Americana

Madrid, 19. — La Federació Universitària Hispano-Americana ha enviat als periòdics la següent nota:

"La Federación Universitaria Hispano-Americana, ante la criminal represión ejercida en Cuba por el tirano Machado, hace pública su protesta por el asesinato del estudiante español Mariano González.

Una vez más el procedimiento de eliminación de los espíritus rebeldes se deja sentir en el ensangrentado pueblo cubano que sufre la explotación y represión de verdugos nacionales y extranjeros.

Los estudiantes hispano-americanos residentes en España han organizado la Federación Universitaria Hispano-Americana y manifiestan su sentimiento y hacen un llamamiento a los estudiantes españoles, para proseguir la campaña que esta Federación ha iniciado contra la tiranía machadista.

¡Estudiantes españoles!! Manifestaos contra la tiranía machadista, contra la represión, contra el terror blanco, solicitad la libertad de todos los presos políticos y sociales, estudiantes, obreros e intelectuales que están en las cárceles de Machado, y la plenitud reciproca de derechos de ciudadania hispanos americanos."

Atracament frustrat

València, 19. — A la plaça d'Emili Castelar foren detinguts tres individus, els quals es proposaven realitzar un atracament. Se li van ocupar armes.

L'Assemblea regional de Còrdova

Sevilla, 19. — A les cinc de la tarda s'han reunit, al Saló d'Actes del pabelló central de la Plaça d'Espanya, els representants de l'Assemblea regional de Córdova.

Ha presidit el senyor Cases, assistint a l'acte l'alcalde i nodrides representacions d'entitats de caràcter econòmic, així com representacions dels partits politics.

El senyor Cases, com a president, ha fet ús de la paraula, i ha aludit les dificultats sorgides en la tasca d'organització per les campanyes que contra aquests propòsits s'han fet per alguns elements hostils.

Ha afirmat que fins ara hi ha 225 entitats que volen portar llur representació a l'assemblea de Córdova, i que són 522 els ajuntaments que se sumen a aquesta assemblea, havent designat una representació directa.

El senyor Majos ha assenyalat com un error el que es mantingui la comunitat de les diputacions. Ha sostingut en principi que cada regió natural ha de constituir una unitat.

Ha advocat després per la desaparició de les diputacions provincials que s'hauran de fondre per formar el Capítol Regional d'Andalusia.

Ha considerat com a un altre error les escenes facultades assenyalades en l'avantprojecte d'aquest Capítol, en relació amb les que es concedeixen per l'Estatut a la Generalitat de Catalunya.

Ha defensat la capitalitat regional a Sevilla, i ha dit que Andalusia ha de gaudir de plena llibertat per a l'organització de la seva economia.

El senyor Jiménez Fernàndez, representant de l'Ateneu, ha defensat el dictamen que per la dita entitat ha estat lliurat a la omissió.

També ha defensat el regionalisme andalús, i dintre la unitat nacional.

Ha expressat la necessitat de prescindir de les comissions provincials per arribar a l'autonomia sobre la base democràtica de l'organització comercial.

El representant del comunisme ha manifestat que no s'havia de prendre cap acord sense haver sentit la classe obrera, per ésser els obrers els principals interessats.

Ha dit que d'altra manera les forces obreres seguiran sojutjades al Poder central, i sofriran la imposició de les lleis.

A continuació s'ha posat a discussió la proposta per al nomenament d'una ponència, intervenint els representants d'Acció Republicana.

Finalment s'ha nomenat una ponència composta per nou individus, i s'ha acordat dirigir un telegrama de salutació als presidents de les diputacions andaluses.

Ha dit que Granada ha manifestat la seva adhesió a l'assemblea, però sense prejutjar, amb la seva presència, res, puix que manté el seu punt de mira que Andalusia ha de dividir-se en dues regions: oriental i occidental, i reclama per a si la direcció de la primera.

Ha acabat dient que el governador civil de Sevilla, senyor Ladelia, no ha volgut assistir a aquesta reunió per deixar els representants en completa llibertat, però que a l'assemblea d Còrdova assistirà com a representant de Granada.

El comunista Adame s'ha fet socialista

Sevilla, 19. — Aquesta nit s'ha signat la petició d'ingrés en l'Agrupació Socialista de l'ex-comunista Manuel Adana.

ELS FETS DEL 10 D'AGOST

Decrets de llibertat

Sevilla, 19. — El jutge especial que instrueix el sumari pels successos del 10 d'agost ha decretat la llibertat provisional de tres capitans i dos tinents d'infanteria.

ELS QUE TORNEN DE VILLA CISNEROS

Es esperat l'"España 5"

Càdiz, 19. — El governador ha manifestat que espera que arribi demà el vaixell "España 5", conduint els deportats, no precisant l'hora, puix que el capità li ha comunicat que, a causa del formidable temporal, porta bastant de retard.

Els deportats sortiran cap a Madrid en el primer tren després de l'arribada del vaixell.

El governador ha saludat, per ràdio, els tripulants del vaixell.

El qual arribarà amb retard

Càdiz, 19. — El governador ha estat preguntat pels periodistes, a les nou d'aquesta nit, sobre l'arribada de l'"España 5".

Ha contestat que acabava de rebre un radiograma del capità del dit vaixell comunicant-li que arribaria molt retardat degut al fort temporal, i per això creia que no arribaria en aquest port fins a darrera hora de la tarda de demà.

L'obra del protectorat del Marroc

El decret sobre els funcionaris

Madrid, 19. — El periòdic "La Voz" publica aquesta nit un interviu amb el director general del Marroc i Colònies, senyor Duque Sampayo, sobre les mesures que prepara el protectorat francès al Marroc, per salvar el dèficit pressupostari, i sobre la seva repercussió en els interessos espanyols.

Diu el senyor Duque que no existeix cap noticia oficial d'aquestes mesures en projecte, però si sorgis el problema, és d'esperar que les bones relacions existents entre els governs d'Espanya i França i la comunitat d'interessos al Marroc hauria d'ésser-ho per mostrar a tots la cordial harmonia existent entre els espanyols i els francesos.

Referint-se després a les possibilitats econòmiques de la nostra zona, diu:

No cal dir que la nostra zona no té unes possibilitats espléndides, però és susceptible de millores considerables que la República ha d'atendre amb la més gran velocitat possible perquè la producció s'elevi tot el que es pugui.

En l'aspecte comercial, Espanya ha fet progressos al Marroc, ja que des de 1915 fins a la data, s'ha elevat el coeficient de les mercaderies espanyoles que es consumeixen al Marroc, i en altres aspectes, amb les obres hidràuliques del Muluya i les de sanejament de la vega del riu Martín, als voltants de la carretera de Ceuta, s'ha d'intensificar notablement la nostra colonització, impulsant el progrés econòmic de la nostra zona, d'una manera considerable.

Per tal d'acabar l'estudi d'aquestes qüestions, ha estat cridat a Madrid el servei d'Agricultura del protectorat, que té uns projectes acabats per a la realització d'aquestes obres, i que seran estudiats pel Govern per portar-los a la pràctica.

Interrogat després el senyor Duque sobre el recent decret sobre la permanència dels funcionaris espanyols en les destinacions del protectorat, ha manifestat:

—El decret a què al·ludiu és, no cal dir-ho, d'una gran importància, per moltes raons de diferents ordres.

En primer terme, la prolongada permanència dels funcionaris en aquests llocs els creava una quantitat de relacions que al capdavall dificultava llur acció, encara que es tractés de funcionaris molt preparats i de gran competència.

Però, a més, cal que els funcionaris espanyols adquireixin l'experiència necessària per a l'administració del protectorat, i això es dificulta per la permanència continuada dels mateixos funcionaris, que feia molt difícil reemplaçar-los quan arribava l'ocasió.

Així s'ha donat el cas que ha calgut en els darrers temps enviar a càrrecs de certa responsabilitat al Marroc a alguns funcionaris espanyols que en tota la seva carrera administrativa no havien tingut ocasió d'adquirir el coneixement i la pràctica necessària amb el conseqüent perjudici de llurs funcions.

Amb aquest decret s'aconseguirà comptar amb un bon nombre de funcionaris de totes les categories dels quals podrà disposar l'Estat per exercir càrrecs a la nostra zona amb perfecte coneixement del media que han de desenvolupar-se.

La República procurarà amb mitjans d'aquest i altre ordre orientar la nostra política a Africa de forma que puguem desenbadellar-hi la missió que ens encomanaren els tractats amb el menor esforç per a Espanya i amb els majors beneficis per als protegits.

ELS CONFLICTES SOCIALS

Els olivaires de Jaén es neguen a complir els acords dels Jurats Mixtos

Madrid, 19. — Una comissió d'agricultors de la provincia de Jaén, acompanyada del diputat radical senyor Basili Alvarez, ha visitat aquest matí el senyor Casares Quiroga i li ha donat compte de l'actitud de resistència dels obrers d'aquella provincia, els quals es neguen a complir els acords dels Jurats Mixtos en relació amb la recollida de l'oliva.

Els obrers sostenen que escurçant la labor diària poden treballar més dies, ço que no és admisible, puix que sofriex gran perjudici la collita de l'esmentat fruit, per trobar-nos en una época precisa per a la collita de les olives.

Vaga resolta

València, 19. — Els obrers bisellaires que es trobaven en vaga han fet saber al governador civil que el dilluns vinent reprendran llur treball.

La situació dels agricultors sevillans

Sevilla, 19. — El governador civil ha manifestat als periodistes que ha rebut nombroses comissions dels pobles per tractar d'assumptes agrícoles i de la difícil situació per la qual travessen per diferents causes.

Una vaga en perspectiva a Avila

Avila, 19. — A la Casa del Poble hi hagué una reunió d'obrers de tots els oficis. Acordaren anar a la vaga com a protesta per la crisi de treball que existeix en aquesta capital.

Assistiren a la reunió 250 afiliats i van votar a favor de la vaga 210.

Demà se celebrarà una reunió per a acordar la data i la durada de la vaga.

Es paralitzen les obres d'un ferrocarril

Santander, 19. — S'ha rebut a Castrohurdiales un telegrama del ministre d'Obres Públiques comunicant que queda definitivament paralitzat el ferrocarril de Castrohurdiales a Trasiavilla.

La noticia ha produit consternació perquè l'atur afectarà diversos centenars de treballadors.

Robatori en una església

València, 19. — A l'església parroquial de Jerica hi entraren lladres i aprofitant una distracció del sagristà s'amagaren darrera d'un altar.

Quan fou tancat el temple l'escorcollaren i se n'emportaren objectes del culte, joies, imatges i alguns diners.

Quatre detinguts per haver robat disset pessetes

València, 19. — La policia ha detingut els autors del robatori comès a l'Ajuntament de Real de Montroy, d'on s'emportaren la caixa, la qual fou abandonada després de robar disset pessetes que hi havia.

Els detinguts són quatre, entre els quals figura Francesc Sánchez, que ha exercit durant dos anys el càrrec de jutge municipal de Dos Aguas, poble proper a Montroy.

Els altres detinguts han creu que són complicats en un altre robatori.

El governador manifestà que en cas que esclati el conflicte assegurarà la llibertat de treball i garantirà que la població quedi proveida.

Un dia d'intranquil·litat a Saragossa

Saragossa, 19. — Les primeres hores del matí han estat de gran expectació i nerviositat.

Durant la matinada han estat tallades les comunicacions telefòniques amb Madrid, a tres quilòmetres de distància de la capital.

Coincidint amb això, es parlava de pròximes perturbacions, assenyalant-se la possibilitat que es declari la vaga general.

Ràpidament han marxat en direcció al lloc on s'havia efectuat la tallada de la línia agents de policia i forces d'assalt, utilitzant diversos autocamions.

Les forces han vist que havien estat tallats cinc cables, i han dernat una batuda pels voltants, sense resultat.

Una brigada d'obrers de la Companyia Telefònica ha restablert ràpidament les comunicacions.

Han estat augmentades les precaucions, i els guàrdies de Seguretat i d'assalt presten servei amb carrabines.

Llevat d'aquests incidents, res no ha ocorregut, però persisteixen a circular per la població fuetitats unos.

El problema obrer a Vitòria

Vitòria, 19. — L'alcalde s'ha dirigit al director general de Propietats, interessant-li el ràpid despatx de l'expedient aprovat en Consell de Ministres sobre construcció de diversos pabellons i casernes, a reserva que les Corts aprovin els expedients, convertint-los en llei.

Amb aquestes construccions i la dels grups escolars, es facilitarà la solució del problema de l'atur obrer.

Un preu que ha agafat vocació a les reixes

Vitòria, 19. — L'oficial de presons senyor Lluis Gandara comunicà al reclós Josep Nure Melani que havia estat alliberat per haver extingit la condemna que li imposà l'Audiència, per un delicte de furt.

El pres es negà a abandonar la cella. Com sigui que el funcionari insistís, Josep Muro li donà una bufetada i li trencà les ulleres. Per aquest procediment aconseguí de continuar a la presó.

El fet ha estat posat a coneixement del Jutjat.

ELS TEMPORALS DE NEU

Ha parat la nevada

San Ildefonso, 13. — Ha parat de nevar. La neu acumulada arriba a molts llocs a mig metre d'alçària.

Ha millorat la temperatura notable-

La política alemanya

Un comentari al discurs de Von Schleicher favorable al servei militar obligatori

Berlín, 19. — Comentant el discurs pronunciat pel mariscal von Schleicher davant l'Associació Nacionalista d'antics combatents "Kyffhauserbund" la Deutche Allgemeine Zeitung, òrgan de la gran indústria, comprova amb satisfacció que el canciller ha insistit sobre la idea fonamental que el servei militar obligatori a Alemanya podria avantatjosament ésser instituït de nou sota la forma de milicies.

L'esmentat periòdic considera que aquesta idea està conforme, en les seves línies essencials, amb la política militar seguida durant aquests darrers anys per les altres grans potències, i afegeix: "La reinstitució del servei militar obligatori exerciria entre la joventut alemanya una gran tasca educativa, molt superior a la dels sports. Al mateix temps, el servei militar obligatori, àdhuc sota la forma de milícia, alliberaria Alemanya d'un gran nombre d'obrers en atur forçós i oferiria a la vida econòmica alemanya, tant en el camp com a les poblacions, amples i noves possibilitats d'activitat. — Fabra.

El "Deutschland"

Kiel, 19. — El creuer "Deutschland", primer de la sèrie construït en aquests astillers, es troba quasi enllestit.

Avui efectuarà les primeres proves de navegació a la badia de Kiel. — Fabra.

A favor dels agricultors

Berlín, 19. — El Gabinet del Reich ha redactat definitivament un projecte estenent a tot Alemanya, fins a la propera collita, les mesures de protecció dictades a favor dels agricultors de la Prússia oriental, amenaçats de desnonament.

La nova disposició serà aplicada als casos de desnonament mobiliaris i immobiliaris. — Fabra.

Els "cascos d'acer"

Berlín, 19. — Els "cascos d'acer" han celebrat el 62 aniversari de la fundació de l'Imperi amb una gran desfilada a la qual han concorregut, entre d'altres, l'ex-kronprinz i l'ex-canciller von Papen. — Fabra.

Les sessions del Reichstag

Berlín, 19. — En vigílies de la reunió del Consell de Degans del Reichstag, per tractar de si se suspenen o no les sessions, regna la més gran incertitud.

Es possible que un dels partits del Centre o de la Dreta, tal vegada sigui el Partit Populista bavarès, amb l'objecte de guanyar temps, presenti una moció demanant la suspensió de les sessions.

Per altra part, als Círcols es llancen hipòtesis per a tots els gustos.

Hi ha qui pensa que si el Reichstag fos dissolt, com a conseqüència d'una votació contrària al Govern, no se celebrarien immediatament noves eleccions.

Hom afegeix que el President del Reich ha rebut el President del Tribunal Suprem de Leipzig, conferenciant amb ell sobre l'aspecte jurídic d'aquesta qüestió.

ment. La mínima ha estat de 6 graus sota zero.

Als Ports de Navacerrada i de Leon hi ha enorme quantitat de neu acumulada.

Serveis represos

Teruel, 19. — Amb grans dificultat s'ha pogut reprendre el servei de Correus amb diversos pobles de la serra. Aquest servei estava interromput a causa d'ela neu.

Ha parat de nevar i millora la temperatura.

CAMBO - MAURA

Han intentat aproximar-se sense que les gestions hagin donat resultat

Madrid, 19. — El periòdic "El Sol" publica avui el que segueix:

"Se ha hablado estos días de unas conferencias celebradas entre el ex ministro de la Gobernación señor Maura y el ex ministro de la monarquía, y jefe de la Lliga Regionalista, señor Cambó.

Se recordaba a este propósito la afirmación hecha por el señor Maura en su reciente discurso de que no quería contacto alguno con personas que no hubiesen reconocido previamente el régimen republicano.

Pero al parecer el señor Cambó ha expresado ya su adhesión a la República, y siendo esto así, el político catalán y el señor Maura han podido ponerse en contacto.

Las conferencias se han llevado a cabo con verdadera reserva, y por esto ha sido muy difícil que los informadores averigüen el detalle de las conversacions.

A juicio de quienes se consideran bien enterados, el política catalán requirió al señor Maura para que le dejase campo libre en la política mallorquina, pues según parece el señor Cambó quiere limitar por ahora su actividad a la política regional, y necesita que el señor Maura la ceda las fuerzas que le siguen en las Islas Baleares por tradición familiar.

Se dice asimismo que las antrevistas no han tenido el favorable resultado que esperaba el señor Cambó."

Però Maura ho desment

Madrid, 19. — Preguntat aquesta tarda el senyor Maura sobre el solt publicat per "El Sol" sobre unes suposades converses entre el cap conservador i el senyor Cambó ha dit:

—Digueu que això no és més que una lleugera fantasia.

Calculeu si jo vaig ha renunciar a la nova política a Mallorca.

—Ja ens figurem que no. ¿Però que hi ha d'aquestes converses amb el senyor Cambó?

—Absolutament fantàstiques repetiré.

—¿I de la unió amb els altres grups de dretes?

—El senyor Maura vacil·la, quedà un poc en suspens i aclarà als periodistes:

—De dretes francament republicanes.

El senyor Maura trencat el dic dels seus recels:

—Mireu, d'això millor és no parlar. Tot s'arreglarà i crec que arribarem a un acord però ara és prematur parlar. Una frase mal interpretada podria fer-ho malbé tot.

Un cadàver a la mar

Coruña, 19. — Ha aparegut surant a mar el cadàver d'un home que es creu pertany a un electricista hongarès.

Fins ara no s'ha confirmat aquesta sospita.

LES TROBALLES DE BOMBES

Una falsa alarma a Madrid

Madrid, 19. — Aquest migdia va començar de circular amb insistència per Madrid la notícia que a la populosa barriada de Las Ventas havia estat trobat un dipòsit de bombes i explosius.

Per comprovar la notícia vam acudir a la Direcció general de Seguretat, on ens manifestaren que no sabien res de la troballa.

Per esbrinaments particulars vam assolir d'esbrinar que cap allà les dotze del matí uns individus que passaven prop del solar situat al carrer d'Antoni Pirala havien vist allí un paquet d'alguna grandària i un revòlver.

Això els va fer suposar que es tractava d'una bomba i ràpidament van donar avís de la troballa la guàrdia civil.

Hi acudí aquesta i comprovà que dintre del paquet hi havia una quantitat regular de càpsules per a revòlver i de cartutxos per a carrabina.

A més, al costat del paquet hi havia també dos revòlvers, completament inservibles.

Sense cap dubte, els propietaris d'aquells objectes, temorencs d'algun escorcoll, els havien deixat allí abandonats.

Un metge detingut al qual és trobada documentació interessant

Vitòria, 19. — La troballa de tres mil bombes a Igualada sembla que guarda relació amb dues caixes que foren retirades per uns desconeguts a l'estació de Andullo.

La guàrdia civil féu investigacions per esbrinar el parador del subjecte desconegut que retirà les caixes, havent detingut el metge senyor Ruiz Arbullo, que presta els seus serveis al poble de Pove, al qual se li ha trobat documentació relativa a les dites caixes i una llista amb els noms dels caps, oficials i sergents del regiment de guarnició a Vitòria.

La llista té acotacions molt significatives.

Les caixes venien facturades des d'Igualada i es recolliren amb l'estampat del segell d'una casa comercial de Vitòria, propietat d'un individu de la família del metge detingut.

FETS DIVERSOS

Un home mort pel tren

Sevilla, 19. — A la línia del ferrocarril d'Alcalá ha estat trobat sobre la via el cadàver d'un home decapitat i amb greus destroces a tot el cos.

El maquinista d'un dels trens ha manifestat que era a poca distància, i quan ja era impossible de frenar, que veié la víctima del fet que es trobava a peu dret en mig de la via.

Atropellat i ferit per un autoòmnibus

Múrcia, 19. — A la carretera de Granada l'autoòmnibus que fa el servei entre Múrcia i Almeria atropellà, matant-lo, Antoni Sandoval i ferí greument a Joan Gil i Benito Fernández.

Andreu Nin ha estat conduït a Algeciras

València, 19. — Aquest matí ha arribat conduït per la guàrdia civil i procedent de Barcelona, el comunista Andreu Nin, el qual ve de trànsit cap a Algeciras.

ESTRANGER A FRANÇA

SESSIÓ DE LA CAMBRA

El ministre del Treball parla de la Conferència de les quaranta hores

El ministre del Treball parla de la Conferència de les 40 hores

París, 19. — A la Cambra de Diputats ha continuat el debat sobre el projecte d'amnistia.

Després, el ministre del Treball va fer algunes declaracions sobre la Conferència de les 40 hores i l'actitud del delegat governamental francès en la dita conferència.

El Sr. Dalimier va recordar les dificultats que ofereix la tasca encomanada a aquesta conferència.

Referint-se a l'actitud del delegat governamental francès, va dir que el Govern li ha donat instruccions en el sentit que romangui en una actitud de reserva, en espera que el Govern mateix assumeixi les seves responsabilitats en aquesta qüestió molt delicada, sobre la qual tant la Cambra com el Senat s'hauran de pronunciar. —Fabra.

AL SENAT

La seguretat de la navegació

París, 19. — Durant la discussió al Senat del projecte sobre millores en la seguretat de la navegació marítima, ja adoptat per la Cambra, el ponent del projecte va recordar que en el curs dels sis darrers anys i en 296 pèrdues totals de navilis per incendi, corresponen a França 16, a Alemanya 8, a Anglaterra 76, a Amèrica 88, a Itàlia, 20 i al Japó 15.

França no té més que 9 tones per 1.000 de pèrdua. — Fabra.

La dotzava provisional és aprovada per la Comissió de Finances

París, 19. — La Comissió d'Hisenda, en la reunió celebrada aquesta tarda, ha adoptat els crèdits que figuren en la dotzava provisional per al mes de febrer (crèdits que pugen a 3.430 milions 579.000 francs per al Pressupost general, i 4.957.443.000 francs per als pressupostos anexes) i els articles relatius als serveis.

La Comissió ha refusat per 16 vots contra 10 una proposta del senyor Leon Baretty sollicitant que se seguissi el pla de treballs indicats en l'exposició de motius, efectuant-se una reducció de crèdits abans d'ocupar-se de l'augment dels impostos.

La Comissió ha acordat després separar els articles relatius a la contribució especial progressiva, que afecta als sous i indemnitzacions superiors a 150.000 francs, i la supressió de diverses exoneracions fiscals.

La Comissió ha decidit per últim, per 25 vots contra 4, prendre en consideració l'article del contraprojecte socialista que preveu diverses mesures per combatre els fraus fiscals, entre elles la supressió total dels Títols al portador dels Valors Mobiliaris.

La part moderada de la Comissió protesta contra aquesta mesura, dient que podria comprometre diverses operacions bancàries que ha de realitzar el Govern, per exemple, l'emissió de Bons.

S'ha decidit aleshores que els senyors Malvy i Lamoureux visitessin els senyors Paul Boncour i Cheron per parlar amb ells sobre les repercussions que podria tenir la dita mesura i per veure si es podria fondre en un sol el text del Govern i el contraprojecte socialista.

La Comissió es reunirà novament demà al matí a les deu.

Els senyors Malvy, Lamoureux i Cheron, foren rebuts pel senyor oncour immediatament després d'acabar la sessió de la Comissió.

En acabar l'entrevista es facilità un comunicat en el qual es diu que el Cap del Govern i el ministre d'Hisenda s'han declarat disposats a collaborar amb la Comissió d'Hisenda i examinaran totes les suggestions que quedin dintre del quadro del pla general de restabliment del pressupost proposat pel Govern. — Fabra.

El cap de l'Estat es vol rebaixar els honoraris

París, 19. — El President de la República ha comunicat al Govern la seva decisió que es redueixi en un 10 per 100 l'assignació que percep com a Cap d'Estat.

Com se sap, els sous dels ministres i sots-secretaris d'Estat, van a ésser també reduïts en un 10 per 100. —Fabra.

L'obra realitzada al Marroc

París, 19.—M. Lucien Saint, en el discurs pronunciat durant el banquet de l'Associació "Le Maroc", ha dit:

"Fa vint anys que el Marroc era inaccessible. Avui està pacificat, i és, econòmicament i sicalment, útil. Aquesta ha estat l'obra de França." — Fabra.

Un bust oficial de la República

París, 19.—El sots-secretari d'Estat a Belles Arts ha adoptat un nou bust, que simbolitza la República francesa. Es obra de l'escultor Poisson. — Fabra.

Baralles entre radicals

París, 19. — En la reunió del Comitè executiu del partit radical-socialista s'ha produit un incident entre els partidaris de Herriot i de François Albert en ésser discutida l'actitud dels membres de l'esquerra del partit, que negaren llur vot en suport de la tesi d'Herriot de pagar el venciment del dia 15 de ger. Les discussions foren sumament vives, acabant finalment la reunió en mig de la més gran harmonia entre abdues fraccions. — Fabra.

Els problemes del Pacífic

París, 19. — El Comitè d'estudis sobre problemes del Pacífic s'ha reunit aquest matí, sota la presidència de M. Boyer, administrador de l'Escola de Llengües Orientals.

M. Dennery, perit econòmic del Comitè i de la Societat de Nacions, ha fet una exposició molt completa del resultat del viatge a la Manxúria, Xina i Japó. Ha analitzat l'informe Lytton, i ha demostrat que l'adopció de les seves conclusions afavoriria la solució del conflicte xino-japonès. — Fabra.

Es treballa normalment al port de L'Havre

L'Havre, 19. — Després d'acceptarse l'arbitratge del senyor Meyer, ministre de la Marina mercant, el treball s'ha reprès normalment al port. — Fabra.

Els funerals per les víctimes de l'"Atlantique"

Bordeus, 19. — Amb gran solemnitat s'han celebrat a la catedral els funerals de les víctimes ocorregudes en la catàstrofe del vapor "Atlantique". Hi havia el representant del ministre de la Marina mercant i nimbroses personalitats, com també les famílies de les víctimes i gran multitud. — Fabra.

L'ambaixador d'Alemanya

París, 19. — El president del Consell, senyor Paul Boncour, ha rebut avui la visita de l'ambaixador d'Alemanya. — Fabra.

Les divergències entre M. Cheron i la Comissió de Finances

París, 19. — Després de l'entrevista celebrada pels senyors Boncour, Cheron, Lamoureux i Malvy, aquest ha declarat que es tractava actualment de trobar ràpidament un text que satisfaci el Govern i la Comissió d'Hisenda.

El senyor Cheron ha recordat el precedent del senyor Poincaré, el qual en 1926 es trobà en desacord amb la Comissió i la diferència fou resolta a la Cambra.

Ha afegit que esperava que aquest cop passarà el mateix.—Fabra.

El trafiqueig d'armes

París, 19. — Un comunicat facilitat per la Comissió d'Afers Estrangers de la Cambra precisa que durant l'exposició que sobre l'incident d'Hirtenberg féu ahir el Sots-secretari d'Afers Estrangers, aquest declarà que sigui en les que fossin les explicacions donades pel Canceller Federal, Àustria hauria d'ésser considerada responsable del trafiqueig d'armes procedent d'Itàlia.

Agregà que tota importació de material de guerra a Àustria és, en efecte, contrària a l'article 134 del Tractat de Sant German.

Afegí que el Govern francès estava disposat a unir-se a les iniciatives que adoptessin els Governs amics de Praga, Bucarest i Belgrad, més directament interessats en l'assumpte, a l'objecte de fer que es respecti les disposicions dels Tractats de Pau i el Pacte de la Societat de Nacions. —Fabra.

Un concert per una artista del Conservatori de Barcelona

París, 19. — A la Sala Yena ha donat un concert de violí l'artista espanyol asenyoreta Delfina Garayoa, primer premi del Conservatori de Barcelona, que executà diverses obres de concert de compositors espanyols i estrangers, acompanyada al piano pel mestre senyor Eugeni Badia.

Tots dos foren sorollosament aplaudits per la nombrosa concurrència que omplia la sala. — Fabra.

El conflicte de Leticia

Río de Janeiro, 19. — El Govern del Perú ha acceptat la proposició del Brasil per tal d'intervenir com a mediador en el conflicte que s'ha plantejat amb Colòmbia. El Govern colombià fins ara no ha contestat res a la proposició brasilenya. Se sap que la flota colombiana segueix remuntant l'Amazones amb direcció a Leticia.—Fabra.

DESPRES DEL MOVIMENT EXTREMISTA

Una detenció important

València, 19. — A Teruel ha estat detingut un individu que va fugir de València acompanyat d'una dona, i al qual s'han ocupat documents importants relacionats amb el darrer complot revolucionari.

Una protesta de la Unió Gremial de València

València, 19. — Una representació de la Unió Gremial ha visitat el governador civil per protestar dels fets ocorreguts, amb motiu del darrer moviment extremista, i al mateix temps per pregar-li que sigui condonades les multes imposades a determinats comerciants que van tancar els seus establiments durant aquells fets.

Ordres d'empresonament

Madrid, 19. — Pel Jutjat Militar ha estat ordenat l'empresonament dels paisans Euleteri Hernández Martín, Vicenç Sevillano González, Fausti López Fernàndez, Julià Martínez Mora, Ferran Sánchez Gutiérrez, Doroteo Burgos Santos, Faust i Higini Talavera Vergara, Ramon Muñoz del Cerro, Joaquim Dorrego Luquero, Vicenç Vergara Ruiz, Martí Martínez Panadero, Victorià Aparicio Rodríguez, Julià Arribas López i Ricard García Ribas, que es trobaven detinguts per suposar-se'ls complicats en els recents successos de Cuatro Vientos.

Precaucions a Terol

Terol, 19. — El governador tingué confidències de la possibilitat de certs moviments.

Adoptà precaucions establint vigilància a càrrec de la guàrdia civil als llocs estratègics.

La policia practicà un escorcoll al domicili d'un significat anarquista que desaparegué de València a ran del moviment passat.

El dit subjecte estigué pres com a presumpte autor dels desordres ocorreguts a la presó d'aquella ciutat.

Li trobaren una arma i una quantitat de documents comprometedors.

S'anomena Valle, i ingressà a la presó en unió de la seva companya.

Ha circulat el rumor que s'ha intentat volar el monumental viaducte de la carretera de València que separa la ciutat vella del Terol moderna.

La guàrdia civil extrema la vigilància.

El governador no creu que es produeixi el moviment anunciat.

Es esperada l'arribada de diversos policies de la brigada especial.

Presos governatius que protesten

Sevilla, 19. — Diversos presos governatius que es troben a la presó han enviat una nota als periòdics protestant de llur detenció, que estimen excessiva.

Afirmen en aquesta nota que en la data en què foren detinguts no se'ls pot suposar complicats en el darrer moviment i demanen que siguin alliberats per no existir proves contra ells ni formular-se càrrecs concrets.

Detencions i troballes d'armes

Màlaga, 19. — De matinada han tornat de Fuengirola les forces d'assalt que marxaren ahir al dit poble per efectuar investigacions.

Com a conseqüència de les diligències practicades les forces realitzaren diverses detencions.

També s'efectuaren escorcolls domiciliaris, incautant-se d'armes i documentació interessant.

El governador ha manifestat que sota la seva direcció s'estan efectuant determinades diligències que podrien resultar d'extraordinari interès i que estan relacionades amb determinades persones que es troben a les casernes.

Com a conseqüència d'aquesta diligència s'han fet dues detencions. El jutjat militar ha començat d'actuar.

Es guarda gran reserva sobre les conseqüències d'aquest servei.

El conflicte xino-japonès

El Japó no està disposat a transigir davant del Comitè dels Dinou

Toquio, 19. — Els primers comentaris sobre el resultat dels debats de Ginebra indiquen que el Japó no està disposat a canviar d'actitud davant el Comitè dels 19. Es fa constar que no pot satisfer al Govern de Toquio que s'eviti el reconeixement del Manxukuo i que els vuit primers capítols de l'informe Lytton siguin la base de la solució. Però, a pesar de tot, satisfà al Govern japonès la possibilitat que la Societat de Nacions retiri les invitacions als Estats Units i Rússia de

Xina es prepara per a una guerra defensiva

Xang-Hai, 19. — Tota la premsa xinesa critica severament el fracàs de la S. de N. per fer front a la situació plantejada entre Xina i el Japó.

Tot el país, declaren els òrgans oficiosos xinesos, es posa al servei del Govern de Nanquín, per fer la guerra de defensa i resistir a la invasió de la província de Jehol, que el Japó vol arrebassar-nos. — Fabra.

El general Tinge diu que Jehol ha d'ésser de Manxúria

Londres, 19. — Sembla confirmar-se que el Japó s'esforci a fer veure que les seves operacions contra la província xinesa de Jehol no són més que una temptativa per a donar a la Manxúria les seves fronteres nacionals. El general Tinge que, com és sabut, és actualment en aquesta capital, ha declarat que el Japó no prosseguirà la seva campanya més enllà del que calgui per assegurar la integritat territorial de la Manxúria.

De les declaracions fetes pel dit general es dedueix que Jehol forma part integrant de la Manxúria, i que "solament degut a les provocacions xineses, i d'acord amb els termes estrictes de l'art. 2 del Tractat, que uneix l'Estat manxú amb el Japó, és pel que aquest darrer s'ha oposat als invasors xinesos de Jehol".

Les intencions que s'atribueixen al Japó respecte a Mongolia — ha continuat dient el general Tinge — no han existit mai. Una part d'aquest territoria correspondria a l'Estat manxú, però nosaltres ens desinteressem completament de la Mongolia exterior. — Fabra.

Però sembla que seran suspeses les operacions a Jehol

Londres, 19. — Al "News Chronicle" comuniquen de Washington que als centres oficials es té la impressió que els japonesos suspendran tota mena d'operacions militars a la província xinesa de Jehol fins al vinent dimarts. — Fabra.

ALS ESTATS UNITS

El President electe, senyor Roosevelt, arriba a Washington

Nova York, 19. — El senyor Norman Davis i altres consellers íntims s'han tancat, per a conferenciar amb el senyor Roosevelt, en el vagó especial del tren que condueix el president electe cap a Washington, on, com se sap, el senyor Roosevelt conferenciarà demà amb el president, senyor Hoover.

Els professors Moley i Tugwell acompanyen el senyor Roosevelt en qualitat de consellers econòmics. — Fabra.

Washington, 19. — Ha arribat en aquesta capital el president electe, senyor Roosevelt, el qual ha estat objecte d'una gran ovació per part de la multitud que ha acudit a esperar-lo.

El senyor Roosevelt s'ha traslladat, en automòbil, a l'hotel en què s'estatjarà durant la seva estada a Washington, i on conferenciarà aquesta nit amb els líders demòcrates.

A darrera hora de la tarda el senyor Roosevelt ha estat conferenciant amb el secretari d'Estat, senyor Stimson, a la sala de l'hotel, sense esperar que hagi estat possible esbrinar les qüestions que han tractat. — Fabra.

Les idees dels dos presidents sobre els deutes

Nova York, 19. — El "New York Times" no està gaire segur que Hoover i Roosevelt hagin arribat a un acord sobre la qüestió dels deutes i el pla de ressorgiment econòmic i financier.

Hoover creu tenir un pla especial molt acurat i definit, si bé eria exagerat dir que és perfecte. No obstant, el president electe, senyor Roosevelt, no sembla estar disposat a acceptar-lo, perquè té les seves idées pròpies sobre la matèria.

Segons el "New York Times", la segona entrevista Roosevelt-Hoover ha estat proposada per Roosevelt, qui aparentment cerca la manera de dissipar la impressió existent que es nega a cooperar amb l'actual administració respecte a aquestes qüestions, de capital importància. — Fabra.

Nova York, 19. — Segons l'"Herald Tribune", els senyors Hoover i Roosevelt estan d'acord en què el problema dels deutes exigeixi un *arranjament sense més esperar* i esperen trobar una base que permeti els deutors que pagaren llur part quan el venciment del dia 15 de desembre, a demanar immediatament una reducció.

Per aquest sistema confien poder avançar la data de la Conferència Econòmica mundial.

El mateix diari afegeix que en el Departament d'Estat es creu saber que la Gran Bretanya està disposada a sotmetre ci seu cas *així* que Washington es mostri disposat a escoltar-lo.

A judici de Hoover la tornada al patró or per part de la Gran Bretanya hauria d'ésser la primera templativa mundial per assolir l'equilibri econòmic.—Fabra.

Un banquer partidari que els polítics no es barregin en la qüestió dels deutes

Nova York, 19.—Mr. Joynston, president del Chemiael Bank and Trust Company, ha fet unes sdeclaracions recomanant que el problema dels deutes sigui desglossat de la política i que sigui confiat a persones que entenguin en aquests afers.

El nostre corresponsal mundial—ha acabat dient—és de tal importància, que podem permetre'ns fer concessions. — Fabra.

Un periodista condemnat a escombrar el carrer

Per ara, això passa a Pèrsia

Teheran, 19. — El redactor en cap del periòdic "Kooshesh", en virtut d'ordres del Xa, haurà d'escombrar el carrer davant les oficines de policia de Teherar, com a acte de penitència.

El Xa ha ordenat la detenció del dit redactor en cap, que li enviá un telegrama felicitant-lo per haver destituït el senyor Teymourtash en les seves funcions de ministre. — Fabra.

A ALBANIA

Un ministre nou a Justicia

Tirana, 19. — Ha estat nomenat ministre de Justicia el senyor Brami, cessant en el dit càrrec, que ocupava interinament, el president del Consell. — Fabra.

A ITALIA

Els estudiants estrangers

Roma, 19.—La Universitat de Perúgia comptava, el dia 1 de gener de 1933, amb 532 estudiants estrangers, pertanyents a 34 països.

En la distribució d'aquests estudiants, per nacions, va en primer lloc Hongria, seguida dels Estats Units, França, Romania i Japó. — Fabra.

L'AVIACIO

Ha estat trobada l'aviadora Bailey

París, 19. — L'aviadora lady Bailey, de la qual no es tenien notícies des del dia 15 de l'actual, que emprengué el vol a Oran per a prosseguir el seu raid cap al sud d'Africa, ha estat trobada sana i salvada a uns 20 quilòmetres al S.O. d'Alhoua, on hagué d'aterrar per haver esgotat la provisió d'essència. — Fabra.

El raid de l'"Arc en ciel"

Río Janeiro, 19.—Els tripulants de l'"Arc en ciel" estan examinant les possibilitats de seguir el seu raid cap a Sntiago de Xile, encara que és segur que no es prendrà cap decisió fins després de la seva arribada a Buenos Aires.—Fabra.

A MONACO

La princesa hereva renuncia els seus drets

Montecarlo, 19. — La princesa Carlota, per carta adreçada al seu pare, el Príncep de Mònaco, renuncia tots els seus drets al Principat a favor del seu fill, el príncep Rainier, i demana l'anul·lació definitiva del seu casament amb Pierre Polignac.

El Príncep de Mònaco ha donat plena satisfacció a les demandes de la seva filla.—Fabra.

Gèneres literaris

VIDES NOVEL·LADES

per

Ramon Xurriguera

L'increment extraordinari que aquests darrers temps ha assolit el gènere biogràfic s'explica, més que per cap altra raó, per un afany de veritat. La imaginació perpètua cansa. Prop d'un segle d'exaltacions desfermades, d'excessos sentimentals, de gust romàntic, havien de donar, per força, una reacció vers el document, la precisió, la veritat. Agafar l'home per les evasions, si no és poesia de la millor llei, constitueix un risc considerable. Tota obra literària, si vol passar triomfant per les èpoques, ha d'aspirar a l'equilibri. I aquesta mesura de la proporció ve tant de la forma com dels elements intrínsecs de la concepció literària. Tot el qua avui apareix com a condemnable del romanticisme, és el que cau fora del sentit d'aquest equilibri, davant del qual les sensibilitats de tots temps troben la necessària satisfacció al principi de la seva exigència.

Aquesta prodigiosa facultat que és la imaginació causa estralls imperdonables quan hom la deixa actuar pel camí de les deformacions i del caprici embalat. En literatura, com en qualsevol altra de les funcions de l'esperit, l'home té una realitat — tal elàstica com es culgui—, però el punt de referència de la qual no pot perdre's mai de vista.

Si el que constitueix un do preciós de la creació s'empra en la vivificació d'expressions desproporcionades, falsejadores del que és essencial a l'ànima humana, sense consistència per resistir els vents de l'arbitrari, l'home s'hi sentirà absent i finalment cansat d'un pelegrinatge entre boires.

Tots els excessos menen a una regressió. La realitat de l'ésser humà i la no menys important de les seves facultats evasives, perdudes en una zona inacabable d'exaltacions arbitràries i d'exageracions formals, havien de replegar-se a la recerca de ressons que fossin els seus.

D'ací la necessitat imperiosa de la veritat, del sentit exacte, del gust del document.

Les biografies de músics, de pintors, d'estadistes, d'homes rellevants en tots els aspectes de la vida, que tan ben acollides han estat aquests darrers temps i continuen essent-ho encara, no s'explica d'altra manera.

La veritat, però, cal que sigui ben cuinada i ben servida. L'home té una natural aversió a l'aridesa. Vol saber la certesa de les coses, però cal que aquesta certesa li sigui administrada d'una manera plaent, ordenada, bella. D'ací la biografia novellada.

En els països on hom ha tingut consciència del que representa el pas d'un home superior a la mitjana dels seus contemporanis, l'increment d'aquest gènere literari ha estat fàcilment nodrit. Hom ha trobat documents per tot, judicis, memòries, correspondència, etc. Refer una biografia ha estat, si es vol, una empresa laboriosa, però mai desesperada.

Jo hem demano quines no haurien estat a casa nostra les dificultats per a mantenir un gènere semblant. Hi ha precedents. Les Edicions Proa volien donar sortida a una col·lecció de biografies novellades. N'encarregaren unes quantes. Es feren el propòsit de no començar la publicació fins que no en tinguessin tres o quatre; tot això amb la finalitat que no calgués interrompre el ritme un cop publicada la primera. D'això fa dos, tres anys. No crec que en tinguin cap en cartera.

Mandra de la nostra gent? Potser. Però també dificultats d'investigació; manca de dades; escassedat de documents.

Cal confessar que ací no tenim el gust de l'anotació diària, de la fixació de la nostra veritat interior, de la retenció del gaudi quotidià, de la lectura, de l'imponderable que podreix la nostra ànima al través dels dies. Això que és el millor que hi ha en nosaltres i el que té més capacitat d'una definició veritable del nostre esperit, s'esvaeix darrera els mesos que s'acumulen a la nostra existència.

Quan un músic eminent, o un escriptor genial, o un conductor de multituds ha deixat d'existir s'ha emportat amb ell el millor de la seva exemplaritat o de la seva genialitat. Resta l'anècdota, el fet històric, l'obra exterior, però desapareixen la multitud de canviants en els quals l'obra, l'anècdota, etc., trobaren la seva raó de vida.

Potser aquest és un fenomen del nostre clima, i més concretament de la nostra psicologia. El sol, la claredat dels carrers, fins la manca de comoditat de les cases ens crida a la dispersió, als de fora, a la inacció fixativa de la nostra riquesa interior. No és que no hi meditem, sobre els fets; no és que no ens impressionin les coses; no és que no flueixin del més pregon dels nostres estadis coloracions i originalitats i fineses. Quan anem amb les mans al darrera o seiem a la terrassa d'un café, alguna cosa hem de fer. Precisament crec que la nostra raça és una de les més aptes a la generació de motius interiors. El que passa és que aquesta riquesa no pensa en el sentit del seu profit. La vessarem en la conversa o la deixarem morir a mesura que es vagi originant; el que no farem mai és retenir-la, fixar-la, ordenar-la.

L'home del nord fa exactament el contrari. Naturalment inclinat a observar-se, a organitzar el seu recolliment, pren notes de les variacions del seu món intern, fa "diari", es lliura a l'atracció de la correspondència, deixa traces marginals i directes del més recòndit del seu ésser.

Reconstruir una vida en aquestes condicions és una empresa de voluntat de recerca al cim de la qual pot lluir una fidelitat absoluta.

Podrem dir el mateix de nosaltres? ¿Quants són els nostres literats, els nostres músics que ens hagin reservat la joia de penetrar en el seu intim al través del canemàs subtil dels seus manuscrits privats?

Som gent que tenim por al ridícul. Nosaltres no anirem pel món amb pantalons de golf ni americanes blaves com els turistes que es passegen per la nostra Rambla. Pensem molt més en el que hom pot dir de nosaltres que en la valor del nostre fet intrínsec. El judici despullat de les coses, l'exteriorització de les nostres emocions més sinceres ens fa por que arribin al domini de la gent.

I vulgueu o no vulgueu, l'home de lletres i el pintor i l'estadista, són expressions de significació pública, i, per tant, la seva vida, en raó de la seva transcendència, està per damunt de tota indiscreció.

En l'escrutment de l'home de relleu no n'hi ha. d'indiscreció. Com més s'aprofundeixi en la seva coneixença intima, més claror es projectarà sobre el seu pensament o sobre el seu art.

A aquest complex de clima, de mandra i de por al ridícul atribuim el que a Catalunya no es publiquin memòries ni volums de correspondència. Aquesta manca de documents farà difícil el dia de demà, com ja ho és avui mateix, l'estudi dels nostres homes representatius.

La desídia en aquest aspecte arriba a límits insospitats. Aquest és un país on s'envien llibres als amics i als crítics i no es reben ni uns mals mots de resposta.

No crec que als lectors els manqui aviditat per interessar-es pel ple coneixement de les figures que més han repercutit dins d'ells. Als arxius hi ha, malgrat tot, manuscrits i correspondències que mereixen l'honor d'una edició.

¿Qui sap si això estimularia la nostra resistència a consignar les riqueses espirituals que es perden irremeiablement cada dia? Una lletra o una pàgina de "diari" a voltes és l'explicació de tota una vida o la clau d'un pensament.

No fa gaire, la publicació d'una correspondèicia de Delacroix ha aclarit tot un tret essencial del seu temperament. Sempre se l'havia cregut, respecte al sentiment, un ésser indiferent i infidel. Era un cas de contrast inexplicable donat l'ardor i la puixança de fe de la seva pintura. Unes lletres arrencades al secret d'un calaix i editades recentment han estat prou per a comprendre que era d'una tendresa ben humana i d'una fidelitat exemplar.

L'home enganya sovint mentre viu. El que no és admissible és que faci viure els que s'interessin per la seva obra en la mascareta d'un engany etern.

LLETRES

Mircel·lània bibliogràfica

per

G E R

L'estil literari i la correcció epistolar

L'ESTIL LITERARI I LA CORRECCIO EPISTOLAR

Si hi ha, avui, una qüestió important és la de la catalanització de les coses més intimes i habituals de la nostra vida familiar i de relació.

Els rètols dels establiments han d'ésser redactats, certament, en el nostre idioma; però és també absolutament indispensable que les cartes que cursem siguin no tan sols escrites en català, sinó redactades correctament en català. Es un detall capitalíssim, d'unes conseqüències molt més grans del que hom pensaria.

Perquè tinguem bons llibres, principalment en el ram de la novellística, que és, a desgrat de les excepcions que hi puguí haver, el que més ens falla, cal que sapiguem escriure unes bones cartes, que la nostra correspondència reflecteixi un estat de sentiment i un to de qualitat indispensables.

Sense bones cartes privades, no hi pot haver una bona literatura pública. Tot esdevé, a pesar dels esforços que es puguin fer, un producte artificial i improvisat, una mostra forçada que s'allunya de la realitat viscuda i de la vida normal. Fins l'estil es ressent d'aquesta deficiència epistolar nostra, perquè és mancat, per regla general, de familiaritat i d'escalf íntim, de naturalitat i de precisió amable.

Mai no seran, doncs, prou aconsellables els llibres que tracten de la bona correspondència en català, entre els quals hem de remarcar el de Josep M. Capdevila ("Com s'ha d'escriure una carta en català"), el de Carles Soldevila ("Correspondència Amorosa") i els tres de C. A. Jordana ("Correspondència familiar i de societat", "Com s'han d'escriure les cartes comercials" i "Formulari de documents en català") publicats dins la "Col·lecció Popular Barcino". Un altre mitjà imprescindible per assolir la correcció lingüística desitjada és el repàs freqüent de les regles gramaticals ajudat per la realització d'exercicis adequats (el "Curs pràctic" i els "Exercicis de Gramàtica Catalana", de Jeroni Martí poden fer a totham un servei inapreciable) i el maneig freqüent del "Diccionari Fabra" (suara publicat per la Catalònia) que mai no ens cansarem de recomanar.

*

SACHA GUITRY. ACTOR I ESCRIPTOR

Sacha Guitry és, com tots sabeu, el fill de l'actor Lucien Guitry, que assolí, a les darreries del segle passat i als primers lustres del nostre segle, una notorietat extraordinària. El seu art es distingia per un perfecte aplom i per una intel·ligència fidelíssima als papers que representava.

El seu fill Sacha s'ha fet un nom, pel seu "esprit" i per la seva originalitat que, cosa rara, ha plagut des del primer moment al gran públic. Humorista sentimental i escèptic mig noble, mig cínic a la vegada, la seva obra teatral i el seu art d'actor — car Sacha Guitry escriu i representa les seves obres — tenen un caire ben especial.

En un volum recent d'"Oeuvres choisies", ha recollit Sacha Guitry algunes escenes d'obres que resulten, a pesar del títol, completament inèdites, i unes pàgines d'anotacions o aforismes sobre la vida i l'amor que demostren una experiència dolorosa i subtil, escrites d'una manera — que és el seu distintiu principal — naturalíssima i, ensems, rebuscada.

*

PAU VILA I EL NOSTRE PAISATGE

Tant o més que en un pintor o en un escriptor narratiu, diríem que el paisatge de Catalunya es pot resumir en un nom i en una obra: el nom i l'obra del nostre gran geògraf Pau Vila.

Totes les contrades, tots els recons que nosaltres admirem i estimem, Pau Vila els ha estudiats i descrits amb una gran claredat, i àdhuc, amb una poderosa força d'evocació.

Fullejar les pàgines de la seva admirable monografia sobre la Cerdanya (un bell volum de l'"Enciclopèdia Catalunya", de l'Editorial Barcino), dels seus articles sobre el Vallès (editats per la benemèrita Casa del Vallès) i, sobretot, el seu admirable "Resum de Geografia de Catalunya" (publicat en cinc volumets dins la "Col·lecció Popular Barcino"), és com anar visitant aquestes nostres terres de mar i de muntanya, incomparables.

No hi ha, en els escrits de Pau Vila, ni excés de literatura que en faci perdre l'objectivitat, ni tampoc cap aridesa que les buidi del seu contingut paisatgístic.

Ens informen i ens fan fruir simultàniament. Ens documenten i ens fan viatjar tot a l'hora. Al costat de la dada precisa i de la nota d'estadística exacta, Pau Vila té l'art d'oferir-vos la visió d'aire i de color, l'ambient i l'emoció de cada tros de terra i de cada espai de cel del nostre país adorable.

LA PROSA DE RAFAEL CAMPALANS

Dins l'allau de literatura política que hem de sofrir avui dia, el llibre de Rafael Campalans, "Hacia la España de todos", ve a ésser una excepció. Almenys hi ha, darrera de les seves pàgines, un escriptor àgil i un home d'"esprit". S'hi endevina, també l'home sincer, l'home cultivat i d'aficions intel·lectuals selectes, que per comptes de fruir de la seva biblioteca d'una manera egoista i hedonística, es preocupa del fet social, de les condicions més justes i humanes que haurien de regir la vida del treball.

No és necessari compartir cap ideologia determinada per apreciar l'obra de Campalans. N'hi ha prou que seguim les seves pàgines amb un simple interès literari i que ens fem càrrec de la part de raó general que hi pugui haver.

*

UNA BELLA PAGINA DE PAU PIFERRER

De "Records i belleses de Barcelona" de Pau Piferrer ("Col·lecció Popular Barcino", vol. 85) copiem aquests pardgrafs interessants sobre la nostra meravellosa església de Santa Maria de la Mar:

"Si en l'ordre gòtic existeix la gràcia, la lleugeresa i la gosadia, Santa Maria de la Mar reuneix aquestes qualitats en un grau gairebé increïble. En veure la senzillesa i el gust de la seva façana, ¿qui no sent un xardorós desig de contemplar el seu interior? La façana és formada per dos àgils campanars collocats als seus extrems; al mig s'aixeca el portal amb una ogiva bastant profunda, i al seu damunt, entre dos estreps que s'enlairen fins uns quants pams del sostre, s'obre una gran i espléndida rosa que escampa una llum de colors per tota la nau central.

L'aspecte que ofereix l'interior sorprèn, quan no espanta, a primera i la seva audàcia. Sobre catorze pilars alts i prims, que separen les tres naus, arrenquen uns arcs molt enlairats que formen voltes de ben poc gruix; gosadia de l'art i admiració de tots els arquitectes que visiten aquell temple. Les capelles que guarneixen les naus laterals són altes i nombroses; per a no enutjar, però, els nostres lectors, no volem esmentar molts altars ridículs que hom hi nota, ni aquells finestrals tapiats que tanta llum i tanta gràcia donarien a l'edifici. Aquesta església té quatre portes: una al frontis, una a cada costat de les naus laterals, i una altra al capdavall, darrera el presbiteri, que s'obre davant la plaça del Born."

Explicacions

JO I EL SOL

per

Josep Lleonard

Un migdia clar de començaments d'hivern passo ciutat amunt en tramvia. Em sento el toc del sol dalt del pit, pesant com una mà; me'l sento en el pols o entre coll i orella, molsut, càlid, immediat. Aquest sol sembla que construeixi en l'espai unes tendes imaginàries, dins les quals un hom se sent arredossat en particular. Per tal que m'abstreu de moltes penes i repulsions, i que m'isola de la massa, diria que em deshumanitza, si no fos que em sento de com, dins els seus tels de llum, em torna als orígens en el ventre de la mare-terra, i tot isolant-me em fa adonar més íntimament del córrer de les sabes de l'arbre familiar. El sol i jo.

Aquest sol campa per dins el tramvia, riellant pels bisells dels passamans metàl·lics, posant en evidència, en un recó, un ballet de bolves... Mentre deixa apagats els banquets de tota una banda, damunt cadascun dels de la banda contrària combina amb les ombres de l'estructura del vehicle la seva blanca geometria, traçant aquí un escapoló triangular, i allí i més enllà altres tants trapezoides esmotxats, que tenen una continuació en el trespol, trasmudats en simetria de rectangles, a tall d'abrandades estoretes de llum. Del fet que el tramvia està en marxa, aquestes figures creixen, es desconjunten, o el seu interior roent es decora d'una processó de formes balbes, d'ombres bellugadisses, tènues i canviants, com les frisances de llum d'or dins l'aigua verda transparent d'una platja. El tramvia surt a una plaça d'horitzó esbalaudrat, i heu-vos ací que aquelles figures geomètriques que hi combina el sol, s'engrandeixen; passa davant d'un quiosc i s'apaguen momentàniament l'una rera l'altra, i a seguida tornen a encendre's; passa al dret d'una farola, d'un pal o d'una filera d'arbres fullats, i heu-vos ací que l'interior d'aquells polígons plens de sol, com si fossin miralls de les ombres, es poblen seguidament de tot un món especial de pampallugueigs i trisances, visió desnaturalitzada dels objectes externs.

Miro el passeigs. El sol hi fulgura, ací incrustat en un vidre de fanal, més enllà tremoladís en la placa de la gorra d'un agent o un empleat. De cap a cap del vial, els cotxes s'emporten regiments brillants de sols en miniatura, sigui en un punt de les corbes xarolades de la carrosseria, en els metalls dels botons de les rodes o en els parafangs, mentre en altres punts de les peces metàl·liques se l'emporten esberlat, desfet de la seva rodonesa planetària, desbordat en torrents d'un argent viu blavís, com es desfaria un metall fos de la rodonesa que pren a la boca del gresol, si, abocant-lo, deixéssim colar el metall en motllos multiformes. Miro cap als dalts de les cases, i allí també hi veig el sol reduït, emmirallat, fixat en un punt d'aquella cúpula de majòlica, com una pedra rodona més brillant entre les altres. I de dalt a baix, del vial als terrats, reflex de reflexos, el veig divagar en altres formes, esmaperdut, com l'espectre deformat d'un ocell boig, esvolategant dins el mirall mat d'una façana, o negant-se, amb un color de xampany, dins la pregonesa polida de l'asfalt, perquè algú ha mogut una vidriera assolellada dalt d'un pis, o perquè hi bat la centella fugaç del parabrisa fulgent d'un cotxe que passa.

Es el sol únic i ensems múltiple, que adés lluent, adés mat, ara fotografiat en petit, ara deixat, ferma les seves comitives per la ciutat, prodigant-se en formes i qualitat lluminosa. Allà dalt estu. la calitja gloriosa, lluent, suspesa en aquell cap d'avinguda, talment un riu de sol, en el qual podríem dir que cada granet de volva té un poder de sol microscòpic. En la frondositat d'aquell jardí es multiplica en infinitat de mirallets, enlluernadors com sols petits, damunt cadascuna de les fulles polides. Així es multiplica, de la mar a la muntanya, en munió de milenars de sols reflectits o deixatats, de la mateixa manera com promou damunt el cos de la ciutat i els cossos de la seva gent, infinitat de clapats, de sobreestructures, de figures en ombra i llum. Es el sol immens i arreceradís, magnífic, però, encara més, benigne, perdedor i íntim, i que, dins la seva fenomenalitat, se'ns imposa insistentment com una paràbola lluminosa de la divinitat. Unic i múltiple, si, per les moltes formes que pren la seva lluminositat és divers, és inefablement idèntic a través de tants jocs, per aquella permanència, arreu, de l'emoció exultant i caritativa d'aquell to, d'aquell palp, d'aquells ressols immutables, amb els quals estem identificats des que, almenys sensualment, començàvem a explicar-nos els fenòmens; o potser d'abans. Ell revesteix o transfigura exactament els mateixos perímetres ancestrals: sales, temples, carrers, que duem gravats al sentit des de criatures. Cada dia a l'hora precisa desplega els mateixos domassos i els mateixos passadissos lluminosos, promou els mateixos ressols, penjales mateixes garlandes d'àtoms en idèntic biaix. Hi retalla les mateixes figures, sublima exactament aquell damasc groc o granat del cortinatge, posa els quants tocs damunt aquell escriptori buit on l'avi feia els seus comptes, espurneja en la plata d'aquells canelobres antics i festeja alegrement amb l'or de les motllures d'aquella alcova, avui com aleshores que hi abrigava les figures dels absents, igual com aleshores que, topant damunt els vestits o els ramis de flors, calava a les festes els seus tons particulars. Al seu toc inefable, encara més benigne que potent, és com si, en l'aire silenciós i buit tornessin a fer-nos tèbia companyia els motlles de persones, impressions i diades, i d'aquell sentiment general d'adonar-se que hom viu. L'amorosa potència, del sol és definidora, per ventura més que les formes de gruix. Perquè, si poso la mirada fita en aquell tros de vorera o aquell mur tocats del sol, àdhuc abstraient-me de què el lloc em sigui conegut o no, o del volum familiar dels objectes, ja únicament interessat pel pur to vivificant d'aquella clapa de sol com a fenomen de claror acolorida i d'escalfor, i no res més, jo sento que de mica en mica se'm va reconstruint una disposició del passat, una mena de panorama interior emocional, una revinguda de sensacions, i se'm desglaça, per dins, aquella edat de frescor, quan els objectes servaven tota la seva força verge: una força que avui no trobo fàcilment, si no és davant dels indrets nous, i que no puc refer en aquelles visions familiars sinó contrastant-les amb aquella essència dipositada en els records d'una edat tendra. I ara, amb una sola pinzellada, amb un grumoll de sol puc fer el miracle de refer-ne tot el quadro emocional. El sol i jo.

Al Rosselló

Els Jocs Florals de La Ginesta d'Or

(ANY X)

La Companyia literària de la Ginesta d'Or convida, per desena, vegada, els poetes de llengua catalana als Jocs Florals del Rosselló, que seran celebrats enguany el darrer diumenge de maig, sota la presidència del senyor Henry Noell, mantenedor.

Aquest X aniversari revestirà un esclat particular. Totes les reines dels Jocs Florals passats hi seran convidades al costat de la reina de l'any.

Els premis a la poesia catalana són els següents:

La ginesta d'or (premi del Consell General), el llorer de vermell (premi dels Catalans de Barcelona), l'ametller d'argent (premi Scoiffer), la clavellina d'argent (premi del Contre "Lo Pardal").

Premi Francesc Tresserra. El ramell d'olivera és reservat aquest any a una obra interessant, de llengua catalana, vers o prosa, d'un jove de menys de trenta anys, originari de les comarques catalanes d'una o altra banda del Pireneu (Enviar butlleti de naixença).

Altres premis — medalles, diplomes d'honor, esments — seran atribuits als treballs que s'ho mereixin.

Tots els temes són lliures.

El Jurat es compon de les personalitats següents: Joan Amade, Carles Grando, J. S. Ponç, P. Francès-Ayrol, Pau Bergue, Horaci Chauvet, mossèn Jampy, mantenedors; J. M. Guasch, mestre en Jocs.

Els treballs inèdits i no signats han d'ésser enviats abans del primer de març de 1933, en doble exemplar, acompanyats d'un sobre tancat en el qual hi ha d'haver els nom, cognom, adreça i signatura de l'autor a S. Carles Grando, secretari, 29, carrer dels Agustins, Perpinyà - Rosselló.

Casal del Mestre

DEGANAT DELS MESTRES NACIONALS DE BARCELONA

A l'assemblea general extraordinària celebrada el dia 14 darrer es prengueren els acords que segueixen:

1. Autoritzar el Consell Directiu perquè resolgui el que calgui en l'assumpte relatiu a l'anterior estatge.

2. Ratificar l'acord del mateix Consell referent a la inauguració del nou estatge i acceptar el projecte d'actes a realitzar per portar-la a terme el dia 11 de febrer vinent.

3. Posar en pràctica la part del Reglament que es refereix al funcionament de les Seccions, creant la Secció d'Esbarjo i refonent la d'Educació amb la de Ciències, Lletres i Arts.

4. Reduir a dues pessetes mensuals la quota dels socis supernumeraris (excedents, jubilats i professors i professores especials nomenats oficialment), i dels que ho siguin exclusivament de la Casa del Mestre (persones dedicades a l'ensenyança oficial en qualsevol dels seus graus o a indústries que tinguin alguna relació amb l'Escola, segons l'article 60 del Reglament.

5. Encarregar al Consell Directiu que redacti un projecte de Reglament interior del Casal del Mestre.

6. Donar un vot de confiança als representants del Deganat perquè quan tingui lloc la renovació de càrrecs a l'Associació Provincial procedeixi d'acord amb l'orientació assenyalada per l'Assemblea.

7. Ratificar l'acord del Consell Directiu encaminat a aconseguir la unificació de deures professionals i de drets culturals i econòmics dels mestres oficials de la ciutat: aprovar un projecte d'instància dirigida al senyor president de la Comissió Municipal de Cultura, en la qual es demana que s'atorguin als mestres que exerceixen a les escoles que no depenen del Patronat Escolar els avantatges culturals i econòmics que gaudeixen els que exerceixen a les que en depenen, i acceptar la proposició del consoci senyor Josep Montua d'adreçar-se al Patronat esmentat demanant que les places de nova creació s'adjudiquin als mestres nacionals d'aquesta localitat i que les escoles que resultin vacants siguin proveïdes pel procediment general.

8. Tractar del servei d'habilitació en una altra assemblea, per no haver tingut temps de fer-ho a la de què es tracta.

Barcelona, gener de 1933. — El secretari, Josep M. Montserrat. — Vist i plau. — El Degà. Josep Figuerola i Mustera.

NOTICIARI DE LES ARTS

En Ramon Calzina inaugurarà molt aviat una exposició de la seva pintura a la Sala Parés. Fa tres anys va celebrar-ne una en aquesta mateixa galeria; la crítica, unànimement, va rebre l'obra d'En Calzina com un dels exponents més ponderats de la pintura actual. Altrament, la seva aportació a la darrera Exposició de Primavera, va merèixer una de les més altes distincions del Jurat, i la crítica va refermar els seus judicis anteriors.

La gran quantitat i qualitat de les obres a vendre donarà a aquesta subhasta un caràcter d'excepció.

* Demà, dissabte, s'exposaran a la Sala Parés els 180 lots d'antiguitats i pintura catalana que se subhastaran la vinent setmana.

* Demà, dissabte, a les cinc de la tarda, a les Galeries Laietanes, tindrà lloc la inauguració de l'exposició de pintures del conegut artista Joan Antó.

* Demà, dissabte, a les Galeries Laietanes, tindrà lloc, a les cinc de la tarda, la inauguració de les exposicions de pintura dels artistes Puigdengoles, J. Olivet Legares, J. A. Oms, Joan Antó i senyoreta Margaret Hall Sweney.

CURSOS I CONFERENCIES

S'ha prorrogat la inscripció a les ensenyances gratuïtes per a ambdós sexes dels nous cursets de llengua catalana, castellà, francès, anglès, comptabilitat comercial, teneduria, batxillerat, peritatges, dibuix lineal i artístic, solfeig, piano, violí, etc., amb més de trenta professors, a la Lliga Ciutadana Cultural, Avinguda del Portal de l'Angel, 6, principal, de dos quarts de vuit a dos quarts de deu del vespre.

* Avui, divendres, dia 20, de vuit a nou del vespre, el doctor Torre Bassols continuarà les seves conferències públiques sobre "Malalties sexuals" a l'Ateneu Enciclopèdic Popular (Carme, 30).

Demà mateix, a les deu de la nit, el senyor Bonaventura Bassegoda hi donarà una conferència sobre "Arquitectura històrica". L'acte ha estat organitzat per la Secció de Literatura i Belles Arts d'aquella entitat.

* A l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya, avui, divendres, el Dr. Francesc Terrades dissertarà sobre "Impressions i comentaris a un concurs-oposició".

La conferència tindrà lloc a la sala de sessions de l'Acadèmia (Casal del Metge), Via Laietana, 31, primer, a les set de la tarda.

Basant-nos en l'anatomia humana, hem creat el meravellós aparell HERNIUS, que no és un aparell qualsevol, sinó un element dotat de vida pròpia que en poc temps i sense la més petita molestia DOMINARA i VENCERA TOTALMENT la vostra hèrnia, fins a la seva TOTAL DESAPARICIÓ, per

"HERNIUS" antiga i voluminosa que sigui. VENC TOTES LES HERNIES Els científics aparells HERNIUS són els més lleugers, els més còmodes i els únics que no necessiten elàstics de cap mena, per ésser construïts exclusivament per a cada dolència i sobre motllo anatòmic de la regió malaltissa. Visita de 10 a 1 i de 4 a 8

PELAYO, 62, PRAL., SEGONA

Centenada a Rambles. Telèfon 14066.

EXPOSICIONS D'ART

SALA PARES
PETRITXOL, 1-3-5
Exposició permanent de Pintura antiga i moderna
JOAN SERRA Pintura
JULI SOLER "
MANUEL MARTI Escultura
Fins al 20 de l'actual
Dissabtes, dia tarda, subhasta

GALERIES LAIETANES
CORTS CATALANES, 613
MARGARET HALL Aquarelles
IWENEY "
J. ANTÓ Pintura
J. A. HOMS Pintura i escultura
J. OLIVET LEGARES Pintura
PUIGDENGOLES "
Inauguració demà, tarda

LA PINACOTECA
PASSEIG DE GRACIA, 96
LAPORTA-ASTORT Pintura
Inauguració demà, tarda

SALA B[illegible]NO
RAMBLA DE CA[illegible] A, 29
DIAZ-COSTA Pintura
Inauguració de[illegible] tarda

SYR[illegible]
DIPUTACIO, 262
GAMBOA - ROTHVOSS Pintura
Fins al 20 de l'actual

SALA BADRINAS
DIAGONAL, 460
Mobles moderns
Liquidació d'objectes per a regal

GALERIA EMPORIUM
PL. CUCURULLA 1 BOTERS, 4, PRAL.
Dissabte vinent inauguració del 1 Saló d'Humoristes
I de l'Exposició Kurt Leyde
Ceràmica i antiguitats

SALA GASPAR
CONSELL DE CENT, 323. Telèf. 12064
Marcs - Gravats - Motllures
VILLA MARQUES Pintura
GUILLEM VILLA "
MARC VILLA "
Fins al 20 de l'actual

SALA BUSQUETS
PASSEIG DE GRACIA, 26
AURELI TOLOSA Pintura
Fins al 20 de l'actual

GALERIES VALENCIANO
PLAÇA MACIA, 10
SALO PERMANENT
Obres de Casanovas, Clarà, Dunyach, Borrell-Nicolau, Maillol, Laborda, Pidelaserra, Massot, Noguès, Pruna

Darrera dies de l'Exposició Francesc Laborda

MOVIMENT BURSATIL

MERCAT LLIURE

La lleugera represa que notàrem en l'anterior comentari, s'havia comprovat en el sector d'especulació, no tan sols deixà de manifestar-se en les sessions d'ahir, sinó que la passivitat dominà intensament, fins arribar en alguns moments a la inactivitat completa.

Aquesta manca de contractació, si bé no es reflecteix en la proporció que podria comprovar-se en els canvis dels diversos valors operats, la baixa general que presenta el sebaixa de les 2.ª Hipoteca a 77'00 situació del nostre mercat.

Tanca fixada pel Mercat Lliure de Valors en la sessió de Borsa:

Valors	Dia 19	Tanca anterior	Alça o baixa
Nordsa	43'00	43'05	—0'05
Alacants	32'10	32'15	—0'05
Andalusos	13'75	13'50	+0'25
Transversal	30'85	31'75	—0'90
M. Rif	49'75	50'25	—0'50
Hulleres	40'00	42'00	—2'00
Explosius	132'75	133'75	—1'00
Colonial	44'75	45'25	—0'50
Sucres	40'—	40'—	— —
Montserrat	38'75	39'—	—0'25
Petrolis	5'35	5'30	+0'05
Ford	181'00	182'00	—1'00
Tramvies o.	42'00	43'00	—1'00

La tanca anterior dels Tramvies ordinaris és del dia 9 d'aquest mes, i del 16 la corresponent a les Hulleres.

BORSA AL COMPTAT

En el sector d'obligacions es nota sostenint general de posicions, i s'aprecia quelcom de retraïment en contractar.

Els deutes de l'Estat registren una lleugera minva en el volum de contractacions, i els canvis que en general queden sostinguts, no presenten la disposició de fermesa que es notà en anteriors sessions. Varien més els Amortitzable 5 %, 1926, sèries B, i C, 95'00 (+1'00); els Bons or sèrie A, pugen a 208'00 (+0'50).

Els Ajuntaments, continuen regularment actius, amb canvis mantinguts, i es nota més modificació en els 1917, sèrie B, 57'00 (+1'50); 1918, sèrie B 57'00 (+1'50); i Millores Màlaga, 41'00 (+1'00).

De les Diputacions contracten, les 6 %, (27.500.000), que repeteixen a 81'50, i Provincials que milloren a 80'15 (+0'40).

Les cèdules Banc Hipotecari i Crèdit Local, minven en activitat, sense registrar modificacions apreciables en els canvis.

Les obligacions carrileres, es mostren també menys actives que en sessions anteriors, però no registren modificacions notables en els canvis.

Es pot notar de les Alacants, la baixa de les 2.ª Hipoteca a 97'00 (—1'00); les Andalusos 1.ª sèrie 3 %, 16'00 (—1'00).

Les Unió Navilera de Llevant, milloren a 68'00 (+6'00).

Les obligacions elèctriques i industrials, quelcom actives, registren la major part avenços d'un quart i mig d'enter, i de més quantitat, les Foment d'Obres que no havien operat des del juliol darrer i queden a 91'00 (+5'25); i emissió 1923, 85'00 (+2'00).

De les accions, sobresurten les següents baixes: Andalusos, 13'00 (—1'00); Tramvies preferents, 56'00 (—1'00), i Hulleres, 39'80 (—1'20).

La lliura puja a 40'90 (+0'05).
El dòlar, 12'26.

BORSES ESTRANGERES

Les sessions d'ahir en els principals mercats estrangers, no presentaren variació a la tendència observada el dimecres, i es repetiren posicions, i es mantingué l'escassa disposició contractadora que es comprova.

París, domina quelcom de feblesa, es veu baixar les Rio Tinto a 1447 (—20); a Brusselles i Berlín les Chades milloren un quart d'enter, repetint a Zuric el canvi anterior, i Nova York, obre a posicions semblants a la tanca anterior, dominant però, les millores d'un quart d'enter.

MERCAT LLIURE DE VALORS

Borsí matí:

Nord: 43'05; Ford: 182, 181; Colonial: 45'25, 45'00; Transversal: 31'25, 31'35, 31'15; Rif: 50'00; Montserrat: 38'75, 38'50; Explosius: 133'25; Docks: 19'85.

Borsa tarda:

Nord: 43'00, 43'05, 43'00; Alacant: 32'20, 32'10; Andalús: 13'75; Explosius: 133'00, 132'75; Colonial: 45'00, 44'75; Montserrat: 39'00, 38'75; Rif: 49'75, 50'00, 49'75; Transversal: 31'25, 31'00, 30'85; Petrolets: 5'30, 5'40, 5'35; Sucres: 40'00; Hulleres: 40'00; Tramvies ordinaris: 42'00; Ford: 181.

DIVISES ESTRANGERES

Lliures: 40'90; Francs suissos: 235'80; Dòlars: 12'26; Marcs: 2'00 1-4; Belgues: 169'60; Francs francesos: 47'75; Lires: 62'60.

BORSA OFICIAL

Borsa tarda:

Colonial: 45'00, 44'85; Chade: 365 paritat; Chade D 69'80 paritat; Chade E: 66'00 paritat; Filipines: 280 paper; Explosius: 133'00; Rif: 50'00; Ford: 181.

OBLIGACIONS
Deutes de l'Estat

Interior 4 % A	65'10
» » B	65'00
» » C	65'00
» » D	65'00
» » E	64'90*
» » F	65'00*
» » G H	63'00
Exterior 4 % A	80'50
» » B	80'75*
» » C	80'00*
» » D	79'50*
» » E	77'75
» » F	77'65*
» » G H	79'00*
Amortitz. 5 % 1920 A	90'00*
» » » B	90'00*
» » » C	90'00*
» » » D	89'65*
» » » E	90'00*
» » » F	88'00*
Amortitz. 5 % 1917 A	85'75*
» » » B	86'00*
» » » C	85'75
» » » D	85'75*
» » » E	85'75*
» » » F	84'00*
Amortitz. 5 % 1927 A	83'50
» » » B	83'50*
» » » C	83'50
» » » D	83'50*
» » » E	83'50*
» » » F	83'50*
(amb impostos)	
Amortitz. 5 % 1927 A	96'00
» » » B	95'50*
» » » C	95'50
» » » D	95'15
» » » E	95'15
» » » F	95'50*
Amortitz. 5 % 1929 A	96'00
» » » B	95'25
» » » C	94'75
(sense impostos)	
Amortitz. 3 % 1928 A	70'00
» » » B	70'00*
» » » C	70'00*
Amortitz. 4 % 1928 A	81'00*
Bons a Tresoreria A	208'00
Deute Ferroviari 5 %	91'75
» » 4 1/2 %	81'50*

Diversos

Port Barcelona 1905.	97'00*
Melilla	102'50*
Sevilla	99'50*
Marroc 5 %	83'50*
Banc Hipotecari 5 %	85'25
» » 6 %	99'50*
Caixa d'Emissions	77'00
Crèdit Local 6 %	79'50
» » 5 1/2 %	70'25*
» » interprov.	71'00
» » » 6 %	85'50*
Cèdules Argentines	2'40*
Bons Exposició Internac.	87'00*

Ajuntaments i Diputacions

Badalona	75'00*
Ajunt. Barcelona 1903	56'00*
» » 1906 B.	58'00
» » 1906 C.	58'00*
» » 1907 D.	54'00*
» » 1912 B.	53'00*
» » 1912 E.	52'00*
» » 1910 D.	53'50*
» » 1912 F.	51'75
» » 1913 B.	55'50*
Ampliació B	57'00
» 1921 B	70'75
» 1925 Balmes	69'00
» 1928 Port Franc.	69'00
» 19226 % Exposi.	93'00*
» 1928 5 % Exposi.	58'00
Eixampla 1907	89'00*
» 1927	69'75*
» 1913	74'00*
Bons Reforma	61'00*
Ajunt. València 6 %	67'50*
» Sevilla Exposició.	70'00*
» Màlaga	59'00*
Diputacions velles	69'75*
Mancomunitat 1930	63'00*
C. Crèdit Comunal	70'00*
Diputació Barcelona 6 %	81'50*

Ferrocarrils i Tramvies

Nord 1.ª sèrie 3 %	53'25*
» 2.ª » »	50'50*
» 3.ª » »	49'00*
» 4.ª » »	49'00*
» 5.ª » »	49'25*
Pamplones	47'85
Prioritat	53'00*
Lleida a Reus	56'00*
Astúries 1.ª	48'00
» 2.ª	46'65*
» 3.ª	47'15*
Segòvia 3 %	44'00*
Almansa 4 %	50'50
» Adherits	51'00
Sant Joan 3 %	51'00*
Alsàsua 4 1/2 %	67'00*
Osca 4 %	61'25
Nord 6 %	83'25*
Valencianes 5 1/2 %	80'75
Alacant 1.ª 3 %	47'15
» 2.ª 3 %	77'00
» 3.ª 3 %	71'50*
» A. A 5 %	67'50*
» B 1/2 %	59'50
» C 4 %	57'75*
» D 4 %	61'25
» E 4 1/2 %	67'75*
» F 5 %	72'00
» G 6 %	79'50*
» H 5 1/2 %	70'50*
» I 6 %	80'25
» J 5 %	66'50*
Francès 2 1/2 %	60'00*
» 3 1/4 %	46'50*
Directes 2 1/4 %	48'00*
Badajoz 5 %	69'75*
Orense primitiva	33'50*
» prioritat 3 %	39'00*
Andalús 1.ª fix 3 %	16'00
» 1.ª variable	8'00*
» 2.ª fix 3 %	14'00*
» 2.ª variable	7'50*
» 1907	16'00*
» Bobadilla 4 1/2.	18'00
» 6 %	20'00*
Groe fix	14'00*
» variable	6'00*
Gris fix	14'00*
» variable	8'00*
Secundària 4 %	31'00*
Manresa - Berga 5 %	29'50*
Sarrià a Barcelona 6 %	72'00*
F. C. Catalunya 5 %	48'00*
» » 6 %	60'00*
» Catalans vells	
» » nous	
Tànger a Fez 6 %	90'00*
Cremallera 6 %	15'00*
Gran Metro 6 % 1922	63'00*
Transversal 6 %	32'75
Cª de Tramvies 1 %	63'00*
» » 5 %	62'00
Tramvies B. E. G. 4 %	60'50*
» » 5 %	58'00*
» St. Andreu 4 %	73'00*
» Barcelona 6 %	84'80
» Sevilla 6 %	93'00*
» Granada 6 %	79'50*

Algües. Gas i Electricitat

Algües Huelva	38'00*
» València	91'50
» Barcelona 5 %	93'00*
» » 6 %	100'00*
Barcelonesa E 4 %	80'00*
» » 5 %	87'50*
» » 6 %	94'25*
Catalana Gas E. 4 1/2	77'00
» » » 6 %	98'50
» Bons 6 %	95'25
Chade 6 %	103'75
» Bons 6 %	115'00*
Energ. Elèct. Cat. 5 %	79'00*
» » » 6 %	87'00*
» Bons 6 %	98'00*
Forces Motrius 6 %	59'00*
» Bons 7 %	70'00*
Coop. Fluit Elèct. 6 %	49'00*
Gas Lebon 6 %	89'75
Unió Elèct. Cat. 6 %	84'85
Elèct. Cinca 6 %	85'00*
Sevillana Elèct. 6 %	89'75*
Gral. Reca 6 %	73'00*
Reca Llevant 6 %	101'60*
» » Bons	95'00*

Navilers i Companyies navals

E. Cons. Naval 6 %	96'00*
Transatlàntica 6 %	10'00*
» 8 %	12'00*
» 5 1/2 %	68'75
Especial 6 %	75'00*
Transatl. Esp.ª 5 %	61'75
Naval Llevant 6 %	68'00

ACCIONS

Banc d'Espanya	503'00*
Banc de Catalunya	2'00*
Canal Ebre	30'00*
Petrolis	102'00*
Petrolets	5'30
Catalana Gas D	74'00*
» E	90'50*
» F pref. 6 %	90'00*
Cª Transatlàntica O	10'00*
» Transmediterrània	105'00*
Espanya Industrial	118'00
Hispano-Suïssa	140'00*
Ford	180'00*
Hulleres	39'80
Indústries Agrícoles	185'00*
Telefònica ordinària	103'00*
» pref. 7 %	101'50
Funicular Montjuic ord.	20'00*
Grans Pendents M.-Núria	10'00*
Tramvies Barcelona ord.	41'00*
» » 7 %	56'00
» » 6 %	60'00*
Croa	111'00*

* Els canvis assenyalats amb asterisc són canvis anteriors.

No podem publicar les notes pregades que no vinguin escrites en català i amb un timbre o signatura coneguda

CENTRE COTONER DE BARCELONA

LIVERPOOL	Disp.	G.	M.	M.	J.	O.	
Tanca anterior	5.25	4.96	4.97	4.99	5.01	5.05	
Obertura		Nom.	4.99	5.01	5.03	5.07	
Segon telegrama		4.97	4.98	5.00	5.02	5.06	
Tanca	5.22	4.99	5.00	5.02	5.05	5.09	
Alça		3	3	2	4	4	
Baixa	3						

NOVA YORK	Disp.	G.	M.	M.	J.	O.	D.
Tanca anterior	6.29	6.06	6.10	6.22	6.34	6.53	6.67
Obertura		6.07	6.13	6.24	6.39	6.56	
Segon telegrama		Nom.	6.16	6.29	6.42	6.60	
Tanca	6.23	6.08	6.15	6.27	6.39	6.59	6.73
Alça	3	2	3	5	5	6	6
Baixa							

NOVA ORLEANS	Disp.	G.	M.	M.	J.	O.	
Tanca anterior	6.08	6.04	6.09	6.21	6.33	6.52	6.63
Obertura		Nom.	6.11	6.24	6.37		
Segon telegrama							
Tanca	6.12	6.06	6.12	6.25	6.37	6.56	6.68
Alça	4	2	3	4	4	4	5
Baixa							

EGIPTE (Liverpool)	Upper Gener	Upper Gener	Bakellar Gener	Bakellar Gener
Tanca anterior	6.54	6.53	7.02	7.06
Obertura				
Segon telegrama				
Tanca	6.53	6.52	7.06	7.09
Alça	1	1		
Baixa			4	3

Alexandria. Tanques del dia

D.	A.	J.
11.56	11.63	11.64

G.	M.	M.
13.47	13.58	13.31

Ashmoun

DISPONIBLE EN PLAÇA

Good Middling	(Standard	Universal)
Texas	Orleans	Any Port
117 1-2	116 1-2	116 1-2

(Base tanca anterior)

Import del Comitè: 3'30 plts.

Arrib.at a EE. UU. des d'1 agost 31.600 Any anterior 49.000 B/s cotton
Arrib. als EE. UU. en un dia ... 6.325.000 » » 7.044.000 » »
Vendes a Liverpool ... ...
Transferencia ... ... 3.36 3-4 » » ... » »

ANUNCIS MERCANTILS

ASSOCIACIO DE VIATJANTS — DEL — COMERÇ I DE LA INDUSTRIA DE BARCELONA

En compliment de l'article 59 dels Estatuts, la Junta directiva convoca a sessió ordinària de junta general, que se celebrarà el diumenge dia 29 del corrent mes, a les nou del matí, als salons de la Cambra de Comerç i Navegació de Barcelona (Llotja, pis principal), essent l'ordre del dia:

Lectura de les prescripcions dels Estatuts, referents a la junta general.

Lectura de l'acta de la sessió anterior.

Lectura de la Memòria.

Aprovació de comptes.

Tipus d'amortització dels mobles i immobles de l'entitat (article 44, número 12).

Renovació de Junta directiva.

Barcelona, 9 de gener de 1933. — Per acord de la Junta directiva, el secretari, **Joan Arnau.**

—o—

AGENCIA MARITIMA WITTY, S. A.

Per acord del Consell d'Administració d'aquesta Societat, i en compliment dels articles 16 i 17 dels Estatuts, els senyors accionistes són convocats a la junta general ordinària anual, que se celebrarà al domicili social, Plaça de Manuel Azaña, 5, el dilluns dia 6 de febrer de 1933, a les quatre de la tarda.

Els tenedors de 10 o més accions de la Societat podran dipositar-les conforme estableix l'article 18 dels Estatuts, i recollir la corresponent papereta d'entrada a la junta, fins al dia 31 de gener, dimarts, de deu a dotze del matí.

Barcelona, 20 gener de 1933.

El director gerent,
F. Artur Witty

Indústries diverses

Forn Andalusia 5 %	100'00*
Asland 5 %	81'00*
» 6 %	78'50*
» 7 %	99'50*
» hip. 6 %	88'50*
Colònia Güell 6 %	93'50
Cons. i Pavim. 6 %	72'00*
Cros 6 %	100'50*
Elèct. M. Ebre 6 %	80'00*
E. Ind. Aragó 6 %	68'00*
Carbus Metal 6 %	92'50*
Mines Rif 6 % 1918	99'25*
Colorants Exp. 6 %	100'75*
Foment Obres 4 1/2 %	91'00
» » 5 %	72'00*
» » 6 %	85'00
Sucrera Espanyola 6 %	100'25*
Hullera Espanyola 6 %	68'00*
Maquinista T. M. 6 %	76'00*
Potassa Súria 7 %	95'50*
National Pirelli 6 %	99'00*
Teneria Moderna 7 %	72'00*
Unió Cotonera 6 %	50'00*
» Salinera 6 %	99'00*
» Vidriera 6 %	79'00*

DADES FACILITADES PER LA CASA JOAQUIM SITGES PADROSA

TANQUES

Mes	Preced.	Previst	Alça	Baixa
Cacau Nova York				
G. ...	3.32	3.25		6
Mr. ...	3.33	3.26		7
M. ...	3.44	3.38		6
Sucre Nova York				
G. ...	0.67	0.67		
Mr. ...	0.65	0.65		
M. ...	0.69	0.71	2	
Blat Liverpool				
Mr. ...	4.9 1/8	4.10	7/8	
M. ...	4.9 1-2	4.10 1-2	1	
Jl. ...	4.10 1-2	4.11 3-4	1 3-4	
Blat Xicago				
M. ...	46 3-4	47 5/8	7/8	
Jl. ...	46 7/8	47 3-4	7/8	
S. ...	47 3-4	48 1-2	3-4	
Moresc Xicago				
M. ...	26 1/8	26 3/8	1-4	
Jl. ...	27 5/8	28 1/8	1-2	
S. ...	28 7/8	29 1-4	3/8	
Café Nova York				
Mr. ...	5.68	5.74	6	
M. ...	5.40	5.46	6	
Jl. ...	5.13	5.20	7	
Mr. ...	8.26	8.24		2
M. ...	7.80	7.83	3	
Jl. ...	7.49	7.50	1	
Sucre Londres				
G. ...	4.9 1-2	4.9 1-2		
Mr. ...	4.11	4.11		
M. ...	5.0 1-4	5.0		1-4
Jl. ...	5.1 1-2	5.1 1-2		1-4

MERCAT DE LLOTJA

Poca cosa podem dir d'aquest mercat.

Tan solament que l'animació fou bastant respectable, i les transaccions, gairebé nulles.

En blats, sense operacions possibles de poder registrar, i l'actitud d'aquests compradors, a l'expectativa pel que vagi venint.

El moresc, amb varietat de preus, i sense una orientació ferma.

Amb ordis i civades, els preus continuen els matelxos, i els compradors, sense desig de fer adquisicions.

En resum, doncs, que, per ara, no veiem cap millorament de situació. Caldrà esperar si canvia d'aspecte, per tal de poder anar informant amb millors dades.

CEREALS

BLAT

Penedès i comarca	47 a 49
Aragó segona classe	46 a 48
Navarra segona classe	46 a 47
Castella superior	46 a 47
Castella corrent	a 46
Manxa	a 46
Extremadura cruixen	a 46
Extremadura corrent	
Urgell	

(Preus en pessetes els 100 quilos sense sac damunt vagó origen.)

Pesòla estr. a. c.	105 a 110
Llentles Salamanca	115 a 125
Llentles Andalusia	90 a 100

(Preus en pessetes els 100 quilos damunt carro Barcelona)

FARINES

Força	30 a 35
Extra local	68 a 69
Corrent local	64 a 64 1/2
Extra Castella	69 a 71
Corrent Castella	62 a 64
Aragó segons classe	60 a 65
Regió segona classe	61 a 65

DESPULLES

Número 3	25 a 26
Número 4	24 a 25
Segones	18 1/2 a 19
Terceres	15 a 16
Quartes	14 1/2 a 15

(Preus en pessetes els 60 quilos amb sac damunt carro Barcelona)

Menut (prims)	15 1/2 a 16
Segonet	15 a 15 1/2
Segó	12 1/2 a 13

(Preus en raig la quartera de 70 litres damunt carro fàbrica)

ARROS

Bomba Calasparra	125 a 130
Bomba	115 a 120
Granja	64 a 69
Floret	61 a 62
Matisat segona classe	60 a 62
Selecte	62 a 63
Bonlloc O.	55 a 56
Trencat	44 a 45
Farina d'arròs	05 a 07

MORESC, ORDI I CIVADA

Moresc Andalusia	
Moresc Plata	42 a 42 1/4
Moresc Urgell i com.	
Ordi Urgell i comarca	33 1/2 a 34
Civada Extremadura	31 a 32
Civada roja	
Escaiola país	56 a 58

LLEGUMS

Faves Mahoneses s. c.	65 a 70
Faves Extrm. c. And.	
Faves Mallorca noves	53 a 53 1/2
Faves Llobregat	
Favons estrangers s. c.	47 1/2 a 48
Favons Extr. c And.	52 a 52 1/2
Veces Andalusia noves	45 a 46 1/2
Veces estranger	42 a 42 1/2
Erps país	41 a 41 1/2
Erps estrangers	40 a 40 1/2

CIGRONS

Marroc segons classe	60 a 65
Saido	165 a 180
Mexicans segons classe	110 a 170
Andalusia 44/46	100 a 101
» 46/50	85 a 86
» 51/54	75 a 76
» 54/58	67 a 68
» 58/60	64 a 65
» 60/65	60 a 65
Pelons	60 a 60

(Preus en pessetes els 100 quilos amb sac damunt carro Barcelona)

ALTRES GENERES

GARROVES

Negra Vinaroz	a 47
Negra Castelló	a 47
Negra Matafera nova	a 41 1/2
Morla	a 45
Eivissa nova	a 34
Mallorca nova	a 34

(Preus en raig els 69 quilos sense sac damunt carro Barcelona)

Polpa remolatxa país	38 a 40
Turió de coco	36 a 37
Farina de llinosa	29 a 31

(Preus en pessetes els 100 quilos amb sac damunt carro Barcelona)

Alfals primera	9 a 9 1/2
Alfals segona	8 a 8 1/2
Palla d'Urgell	8 1/2 a 9
Palla curta	7 1/2 a 8

damunt carro Barcelona)

ARRIBADES

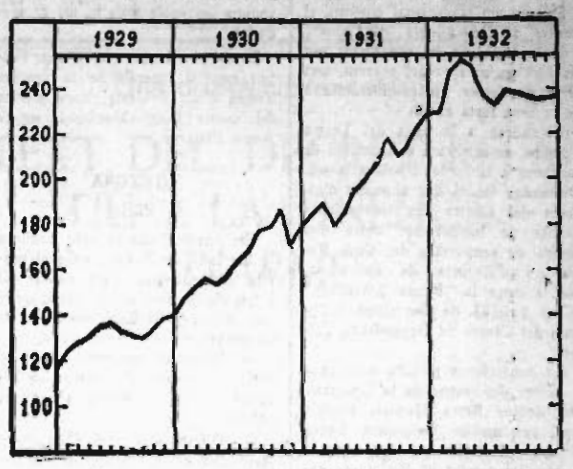
Per M. S. A. - Vapors: 15 de blat, 20 de farina i 3 d'ordi.

Pel Nord. - Vagons: 7 de blat, 1 de farina i 1 d'ordi.

ESTADISTICA

EL PREU DEL DOLAR EN PESSETES

(Canvi a la par igual a 100)

En el gràfic que publiquem més amunt es detallen les variacions de la pesseta respecte al dòlar, calculant els promedis personals de la cotització diària de la nostra moneda a Nova York, i considerant el canvi a la par igual a cent.

En el període dels quatre anys que donem, la tendència que es demostra en la divisa espanyola és ben declarada, ja que, llevat de lleugeres reaccions de poca durada, la baixa ha continuat força accentuada fins als primers mesos de l'any 1932.

Es des del mes d'abril del referit període, que inicia una represa que, si bé és veritat que no es veu gaire accentuada, es manté fins al darrer mes que donem, que és el darrer de l'any passat.

Aquesta estabilitat que d'alguns mesos ençà es nota en el nostre règne monetari, respon a l'actuació del Centre de Contractació, que per aquest fi funciona, frenant les oscil·lacions massa brusques que es puguin manifestar en la pesseta, i així mantenir el canvi a un nivell un tant sostingut. Es comprova palesament la influència del C. C. M. en els moments que la normalitat s'ha vist trencada amb la presència de desordres de més o menys importància, sense ésser acusada per la pesseta la depressió que en aquests casos afecta tota moneda lliure. Ara bé, el sosteniment que en els darrers mesos es nota en la nostra divisa no ha de procurar-se que es mantingui indefinidament, i seria hora que, amb les degudes precaucions, i davant un estudi a fons de l'economia del nostre país, es procurés estudiar el problema del canvi, i tractar de situar la nostra divisa a posicions més falagueres.

L'índex que correspon al darrer mes que donem es fixa a 236'6, avançant lleugerament del que es calculà pel mes anterior, que fou 236. Malgrat del manteniment de la pesseta en els darrers mesos, el canvi de desembre de 1932, respecte al del mateix mes de l'any 1931 és encara augmentat en un tres per cent.

Veurem en el curs de l'any que som si la pesseta és més afortunada, i aconsegueix reeixir d'aquest caos que es troba situada, per ocupar nivells millorats.

Borses estrangeres

	Londres	París
Londres		8587
Nova York	33493	25627
Holanda	83375	1030
França	8582	
Bèlgica	241850	
Itàlia	6516	13115
Alemanya	1409	
Suïssa	1739	49350
Espanya	4027	20937
Dinamarca	199513	
Suècia	183350	469
Noruega	1950	
Lisboa	9875	
Praga	12350	
Austria	2900	
Argentina	3400	
Rio Janeiro	556	
Montevideo	2900	
Xile		

L'agricultura

L'EXPORTACIO DE FRUITES I LLEGUMS A FRANÇA

La Junta reguladora de la referida exportació ens comunica, per a coneixement dels peticionaris d'autoritzacions per a exportar fruites, llegums i hortalisses a la nació de referència, haver efectuat el repartiment del cupó de llegums i verdures que ha estat assignat per a la tercera del mes actual, per la qual cosa poden passar, a partir del dia 20, de dos quarts de deu a dos quarts d'una, a fer lliurament de les dades concernents a l'expedició, i al segon dia d'haver-ho efectuat els lliurarà l'escrit relatiu a l'autorització que els hagués correspost, prèvia presentació dels documents següents:

Talò del ferrocarril (o relació jurada comprometent-se a presentar-lo dintre la desena), si l'expedició va per via ferrada; la carta de port o guia, si va per carretera, i el conexement d'embarcament, en el cas d'efectuar-ho per mar, més el venut del productor els que siguin exportadors comerciants.

Amb respecte al dit cupus de llegums i verdures, puja 120.000 quilograms, assolint les peticions 915.080 quilos.

No hi ha cupus per a fruites.

Al mateix temps fa saber que a partir de la tal desena estarà a disposició dels senyors interessats l'estat comprensiu del repartiment del cupus, el qual podran examinar en la Secció Agronòmica, durant les hores d'oficina que queden consignades.

PRIMER CONCURS ZOOTECNIC

A fi de contribuir al millor coneixement de la Ramaderia Catalana, s'obre un Primer Concurs de treballs entre els veterinaris de Catalunya per a premiar la millor Memòria que tracti de producció ramadera.

Les Memòries que aspirin al premi estaran subjectes a les següents condicions:

1.ª—Esser redactades en català.

2.ª—Esser escrites a màquina, trameses sense signatura ni rúbrica i acompanyades o no de gràfics, fotografies o qualsevol material demostratiu que judgi útil l'autor o autors.

3.ª—El plec del treball portarà el seu títol i un lema, i en un altre plec tancat, en l'exterior del qual figuraran les mateixes indicacions, hi haurà nom, adreça i residència de l'autor, acreditant, demés, estar inscrit en algun dels Collegis Veterinaris catalans abans del primer de gener de 1933.

4.ª—Fins al 30 de juny del corrent any podran adreçar-se els treballs al secretari del Collegi de Veterinaris de Barcelona, Via Laietana, número 31 (Casal del Metge).

5.ª—Es donarà un premi de mil pessetes al millor treball presentat que descrigui el passat, el present i l'esdevenidor de la producció animal catalana pel proveïment de carns, i cinc-centes pessetes al que el seguèixi en mèrit. Els treballs no premiats podran reclamar-los llurs autors transcorregut un més després que s'hagi fet públic el fall.

6.ª—Juraran les Memòries presentades el president del Collegi de Veterinaris de Barcelona, En Josep Vidal Munner i En Miquel Vilarrasa, veterinaris, i En Joan Omedes Ranquini, professor de Genètica i Zootècnia de l'Escola de Veterinària de Madrid.

LA REFORMA AGRARIA

Demà, a dos quarts d'onze del matí se celebrarà, a l'Ateneu Social Democràtic, de Girona, una assemblea organitzada per l'Associació de propietaris agrícoles d'aquell partit judicial, per tractar de l'aplicació de la Reforma Agrària.

Assistirà a tan important acte una representació de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre.

A LLEIDA

Nova estació telegràfica
Suïcidi al Segre

Ha quedat oberta al públic la nova estació telegràfica d'Agramunt.

— A Martinet ha posat fi a la seva vida llançant-se al riu Segre, on morí ofegat, el veí d'aquesta localitat Francesc Tuset, de 50 anys.

Petició de guàrdies d'assalt :-: Diverses

Sembla que el governador civil gestiona del Govern que sigui destinada a aquesta ciutat una secció permanent de guàrdies d'assalt.

— Ha marxat a Barcelona el governador civil, senyor Ventós.

—La Jefatura d'Obres Públiques de Lleida ha procedit a la recepció de les obres de regadius asfàltics dels quilòmetres 1 al 6 de la carretera de Balaguer, a la frontera francesa.

— Interessat per l'autoritat judicial i per la Direcció general de Seguretat, la policia d'aquesta ciutat cerca l'autor de diverses estafes anomenat Josep Marquina.

CATALUNYA

SABADELL

El Centre de Dependents. — Cinema. — Teatre

Seguint un tradicional costum, el Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria ha organitzat per als dies 20, 21 i 22 del corrent, una sèrie de festes en commemoració de la seva festa anual.

Divendres, a la pista del Teatre Euterpe, se celebrarà una audició de sardanes a la tarda, i ball a la nit. Diumenge tindrà lloc al camp d'esports del Centre dos interessants partits de basquet-bol entre dos equips de senyoretes del Club Femení i d'Esports, de Barcelona, l'un, i entre la "Penya Estrellats" (Club Laietà), de Barcelona, i l'equip del Centre de Dependents, l'altre.

La conferència pública anunciada a càrrec del rector de la Universitat, doctor Serra Hunter, sembla que, per motius inesperats, haurà d'ésser substituïda per una altra, a càrrec del diputat al Parlament català senyor Serra i Moret. Aquesta conferència tindrà lloc al Palau de la Caixa d'Estalvis, a dos quarts de set de la tarda.

La festa acabarà amb el repartiment de bons de pa entre famílies necessitades de la localitat.

— La Secció Cinefística del Centre Excursionista del Vallès celebrarà, avui, divendres, la tercera sessió del segon curs. Correspondrà a la tercera i darrera vetllada de cinema amateur, a càrrec de la S. de C. del C. E. de Catalunya.

— La companyia còmico-dramàtica d'Antoni Vico, després de l'èxit obtingut en la seva darrera funció, es volgué acomiadar del públic sabadellenc amb la reestrena de la comèdia en tres actes d'Honori Maura i Gregori Martínez Sierra, "Julieta compra un hijo". Tots els artistes, especialment la primera actriu Carme Carbonell i el senyor Antoni Vico, veieren correspost el seu bon zel amb la interpretació per calorosos aplaudiments que els trioutà el nombrós públic que hi assistí.

Cal tenir present que aquesta funció corresponia a la IX sessió del curs organitzat per la Societat "Amics del Teatre".

VENDRELL

Teatre

Per la companyia còmico-dramàtica Mestres-Querol, que d'ençà d'una temporada ve actuant al Teatre Tívoli d'aquesta vila, s'ha posat en escena la comèdia dramàtica, en tres actes, "Maleïdes ambicions", de la qual és autor el nostre convilatà Salvador Esvertit i Canyis.

La reestrena d'aquesta obra —puix que havia estat estrenada pels aficionats de la Societat coral "La Lira"— ha constituït un èxit per a l'autor, i és llàstima que el teatre no es veiés tan concorregut com l'esforç del senyor Esvertit mereix.

La representació deixà queloom de desitjar per manca d'estudi per part dels encarregats d'alguns rols, però, no obstant, el públic va obligar a sortir a l'escenari l'autor i els artistes per a rebre els aplaudiments a l'acabament de cada acte.

TOSSA DE MAR

Biblioteca circulant :: El Pelegrí

Futbol :: Altres noves

La Biblioteca circulant, inaugurada i dirigida pel senyor Blader des del gener de 1930 amb 138 llibres, ha anat creixent fins arribar als 812 volums catalogats amb què compta actualment. Durant el darrer trimestre de 1932 ha fet 558 préstecs de llibres a 35 lectors i 29 lectores, essent 219 les obres que han llegit. Hi ha hagut lector que ha llegit 20 volums durant els tres mesos.

— Dimecres, dia 20, sortirà el pare Pelegrí tradicional, complint l'antiquíssim vot popular, en direcció a Santa Coloma de Farnés, per a tornar el dia següent. La seva arribada és el preludi de la festa major d'hivern de Sant Vicenç.

— Aquest anys són vint els nois allistats per a la lleva. Els noms poden consultar-se a la Casa Comunal.

— El temps s'ha refrescat fins al punt d'arribar a una temperatura mínima de dos graus sota zero.

— El nostre pagès està en plena sembra de patata primerenca.

— El nostre equip de futbol, U. E. Tossa, durant l'any 1932 ha lluitat en quaranta-tres partits i ha obtingut a favor cent-cinquanta-cinc gols contra cinquanta-un. El diumenge darrer lluità contra el F. C. Vall d'Aro i resultà vencedor per sis a un. Per a les festes vinents de Sant Vicenç hom està gestionant un encontre a base d'equips de primera categoria.

VALLGORGUINA

Excursió artística :: Obituari

El Cor Infantil "Flama", integrat pels nois d'aquest Catecisme parroquial, el segon diumenge d'aquest mes organitzà una excursió artística a la vila de Palautordera, on celebrà un concert a l'estatge del Patronat del Remi. Les belles cançons que interpretaren els nostres petits cantaires varen agradar extraordinàriament als veins de Palautordera, que ompliren totalment l'espaiós local del Patronat. L'èxit assolit pel nostre Cor Infantil en aquesta primera excursió l'ha esperonat per a preparar noves cançons.

El dia 1 d'aquest mesva efectuar-se el sepeli i funerals de la senyora Margarida Roig i Campàs, muller del conseller d'aquest Municipi, senyor Antoni Palomer, la qual morí víctima de ràpida malaltia als 27 anys d'edat.

També el dia 14 es va efectuar l'enterrament i funerals de la senyora Teresa Valls i Alzina, mare política del nostre fiscal Municipal, senyor Jaume Vilar.

TORTOSA

Vària

Per haver donat un acte públic a la barriada de Bitem, sense el permís corresponent, han passat al jutjat els oradors que hi prengueren part, afiliats a la Unió Socialista de Catalunya.

— Dimecres passaren per l'estació 119 presos, procedents de Figueres, i que són conduïts a altres presons.

— Dijous el Centre Catalanista Republicà celebrà junta general ordinària per a la renovació de Junta. Quedaren elegits els següents senyors: President, A. Canalda; vicepresident, Josep M. Brull; secretari, Josep Sales; vice-secretari, Ramon Miravalls; tresorer, F. Ferran, i vocals, Joan Villó i Ramon Odena.

— Per no poder abandonar Madrid, ha estat suspesa la conferència que a la tribuna de l'Ateneu de Tortosa tenia anunciada el ministre d'Agricultura, senyor Marcelli Domingo, sobre el tema "Un pla d'economia dirigida".

FIGUERES

Notícies vàries

El dissabte passat va tenir lloc la clausura del curset d'ortografia catalana en trenta lliçons. Va ésser organitzat per l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, i fou especial per a funcionaris i altre gent de lletres. Continua funcionant, per, el que té lloc tots els dilluns, dimecres i divendres.

— El dia 20 d'aquest mes es tancarà la subscripció oberta per tal d'erigir un bust al metge-cirurgià doctor Ernest Vila Moreno, a l'Hospital d'aquesta ciutat, amb la col·laboració de tots els que volen honorar el dit doctor d'aquesta manera. El poble de Figueres i la seva comarca ha correspost a la crida, i ja avui passen de quatre mil les pessetes subscrites.

— Es amb plaer que Figueres ha vist el trasllat al penal de San Miguel de los Reyes dels reclosos al penal del Castell de Sant Ferran. Ara sols queda un nombre reduït, que serà traslladat d'aci a poc. Els prolhoms figuerenes gestionen per tal d'acabar amb aquesta nafra al cor de l'Empordà.

— El dijous vinent tindrà lloc al Teatre Principal una vetllada teatral, a benefici dels damnificats pels darrers aiguats. Es organitzada per la Societat Choral Erato i patrocinada per l'Ajuntament de Figueres. Es representarà "El pubill" i "En Pau de les calces curtes", sota la direcció escènica d'Antoni Cruanols.

OLOT

Concurs de pessebres :: Exposició

Concert

El Jurat del concurs de pessebres d'enguany, format pels senyors Iu Pasqual, Pere Gussinyer, Josep Munteis, Maurici Valls i Joan Aubert, ha publicat el veredicte, que dóna el següent resultat:

Primer premi de 500 pessetes al pessebre Bernades-Pujol, que ha obtingut 3 vots a favor i 2 en contra; segon premi, de 250 pessetes, al pessebre de Vicenç Soler, amb 4 vots a favor i 1 en contra; tercer premi, al dels operaris de la casa "Art Cristià", amb 4 vots a favor i 1 en contra; un altre premi de 150 pessetes al de Vélez-Vila, i un altre de 75 pessetes al de Corcoi-Serrat.

Es repartiren també altres premis d'imatges : figures decoratives entre altres concursants.

Com pot veure's, no existí unanimitat de criteri en apreciar la valoració dels pessebles, i cal remarcar que el veredicte del Jurat no ha estat gens afortunat, puix que no ha plagut gairebé a ningú. Ha provocat una protesta per part d'un gran nombre de concursants, que han adreçat una carta al president de l'entitat organitzadora significant el seu disgust pel susdit veredicte, per creure'l declaradament parcial. I prega a l'esmentada entitat que en successius concursos es procuri donar una nova orientació en el nomenament dels jurats, per tal d'evitar la decepció que s'ha sofert enguany. Val a dir que, amb una unanimitat gairebé absoluta, tothom assenyalava com a probables candidats triomfants els pessebres Corriols-Carbonell i "Art Cristià". L'adjudicació del primer premi al pessebre Pujol-Bernades ha produït una gran estranyesa.

— A la Sala Vayreda ha inaugurat una exposició de pintures l'artista olotí Pere Gussinyer, el qual té el propòsit d'exposar-les molt aviat a la Sala Parés, de Barcelona.

— Per a primers del vinent mes de febrer, l'Associació de Música d'Olot ha anunciat un nou concert, que anirà a càrrec de l'Orquestra Femenina de París.

VALLS

Demografia :: Els lladregots actuen :: Actuació lloable

El moviment de la població durant l'any 1932, segons les dades facilitades per les tres parròquies locals i les dels barris de Picamoixons i Fontscaldes, fou el següent:

Naixements: homes, 80; dones, 76. Total, 156.

Defuncions: homes, 71; dones, 82. Total, 153.

Matrimonis: 58.

Les dades del Registre civil difereixen bona cosa de les parroquials pel que fa a les defuncions. En canvi, coincideixen en la resta.

— No passa gairebé cap dia sense que hom no tingui esment d'algun nou robatori comès en les masies del terme.

Com que els lladregots compten amb la impunitat per endavant per culpa de la vigilància deficient que es realitza, cada vegada mostren més arteviment.

Ja és ben bé hora que trobin l'escarment que es mereixen, i que no els mancaria tan aviat com les autoritats s'ho proposessin seriosament.

— L'alcalde nou, senyor Pairot, ha donat ordres ben concretes als seus agents per a la persecució dels explotadors del joc i de la pornografia.

Aquesta actuació ha merescut l'aprovació general. Adhuc la premsa que no li és addicta no s'està d'aplaudir-la.

PETITS ANUNCIS CLASSIFICATS

PERDUES

MONEDER QUE CONTENIA JOIES

es va perdre en un auto des de Barcelona a Igualada passant per Sant Feliu, Molins de Rei, Pallejà, Martorell, Begudà, Masquefa, Piera, Vallbona, Capellades i Pobla. Es gratificarà la seva devolució al Passeig de Sant Joan, núm. 16, botiga, Barcelona.

DIVERSOS

VIES URINARIES

Malalties secretes. - Defectes sexuals

POLICLINICA FARRE PIJOAN
Rambla de Canaletes, 11, 1.er
d'11 a 1 i de 4 a 8

LA PASTA PER A AFAITAR NIX

ha estat elaborada pensant no sols en que ha de suavitzar el pèl per a fer-lo tallable sense gran esforç, sinó pensant també en què curi l'epidermis de tota irritació, grans, rojors, etc.

La Pasta NIX és, doncs, un factor preciós per a l'operació d'afaitar-se i al mateix temps un producte d'higiene per a la pell.

Usant la Pasta NIX s'eviten tots els perills de contagi, no sols per la naturalesa de la Pasta en si, sinó també per que s'eliminen sabona, brotxes, vasos i tota mena d'objectes porta-microbis.

Usant la Pasta NIX simplificarà l'operació d'afaitar-se, hi empleara tres o quatre minuts, no sentirà després cap irritació ni molèstia a la pell i, si la tenia abans d'afaitar-se, li desapareixerà, perquè, cal no oblidar-ho, LA «PASTA NIX» ES, ABANS DE TOT, UN PRODUCTE PER A L'EPIDERMIS.

DEMANI-HO EN DROGUERIES, PERFUMERIES, ETC. AL PREU DE 7'50 PESSETES TUB

DEMA, DISSABTE, dia 21, inauguració del

BAR CERVESERIA "LA POLSEGUERA"

Menjars casolans, espléndidament servits, a preus sumament econòmics. Excellent degustació de cervesa amb les seves corresponents tapes.

"CASA QUIMET"

Acurat servei amb tota mena d'aperitius, licors, cafè, xocolata, etc. Estació i sala d'espera de la línia d'autocars de Martorell "La Polsagüera"

5, Rda. Universitat, 5

:: :: :: Telèfon 11726

37 CARTES DE GUARITS

Guarit de Ciàtica

Don Joan Padró Farreras, de 51 anys de edat, que habita a Terrassa (Barcelona), carrer de Miguel Vilas, 128,

que sofria des de fa alguns anys de dolor ciatic, havent-se agravat la dolència darrerament, fins a tenir un atac tan fort que va estar prop de dos mesos en perill de mort, ha tingut l'amabilitat de enviar-nos el seu certificat, en el qual fa constar que s'ha guarit de tot amb la Cura N.º 3 de l'Abat Hamon.

INDICACIONS

N.º 1 Diabetis.
" 2 Albuminúria.
" 3 Reuma. Artritisme.
" 4 Anèmia.
" 5 Solitària.
" 6 Nervis. Epilèpsia.
" 7 Tos ferina.
" 8 Regles dolorosas.
" 9 Cucs.
" 10 Diarrea i enteritis.
" 11 Obesitat. Paràlisi.
" 12 Depurativa sang.
" 13 Malalties de l'estómac.
" 14 Mala circulació de la sang. Varices. Hemorroides.
" 15 Tos, Grip, Bronquitis, Asma.
" 16 Cor, Ronyons, Fetge, Budells.
" 17 Restrenyiment.
" 18 Ulceres estómac.
" 19 Ulceres varicoses.
" 20 Preventiva malalt.

S'ENVIA GRATIS

Utilitzeu el cupó adjunt avui mateix, enviant-lo en sobre obert, com a imprès, amb timbre de 2 cèntims.

Si no us bastem aquestes proves d'absoluta autenticitat, demaneu avui mateix el

BUTLLETÍ MENSUAL

«Lo que dicen los curados»

en el qual són reproduïdes les cartes d'agraiment que rebem cada mes de persones de totes les classes socials d'Espanya i de tot el món que també sofrien i han recuperat fàcilment la salut. L'alegria amb

LES 20 CURES VEGETALS DE L'ABAT HAMON

Senyor Director de Laboratoris Botànics: Alàbria Ronda de la Universitat, número 6, Barcelona.

Serviu-vos enviarme gratuitament i sense compromís el butlletí mensual "Lo que dicen los curados" i el llibre "La Medicina Vegetal"

Nom .....

Carrer .....

Ciutat .....

Provincia .....

SOLER I TORRA GERMANS.

BITLLET

Francesos: 47'75 per 100.
Anglesos: 45'09 pessetes.
Italians: 62'60 per 100.
Belgues: 33'02 per 100.
Suïssos: 233'80 per 100.
Fotges Units: 12'26 pessetes.
Alemanya (Reichsmark): 2'89 ptes.
Austria (Schilling): 1'20 pessetes.
Txecoslovàquia: 34 per 100.
Holandesos: 4'80 pessetes.
Suècia: 2'05 pessetes.
Noruega: 1'97 pessetes.
Dinamarca: 1'96 pessetes.
Finlàndia, 14 per 100.
Romania: 6'50 per 100.
Bulgària, 7 per 100.
Turquia: 5'10 pessetes.
Portuguesos: 0'36 pessetes.
Canadà: 10'25 pessetes.
Argentins: 2'30 pessetes.
Uruguais: 3'75 pessetes.
Brasilers, 0'60 pessetes.
Bolivians, 1'95 pessetes.
Colombianes: 7 pessetes.
Peruans: 16 pessetes.
Venezuela: 1'20 pessetes.
Algerins: 47'50 per 100.
Egipte: 40'05 pessetes.
Filipines: 4'50 pessetes.

OR

Alfons: 235 per 100.
Unces: 235 per 100.
4 i 2 duros: 235 per 100.
1 duro: 11'75 pessetes.
Isabel: 236 per 100.
Francs: 235 per 100.
Lliures: 59'25 pessetes.
Dòlars: 12'15 pessetes.
Cubà: 11'75 pessetes.
Mexicà nou: 233 per 100.
Venezuela: 232 per 100.
Marcs: 289 per 100.

ESPECTACLES

TEATRES

TEATRE NOVETATS
Companyia lírica LLUIS CALVO
Tarda, a 2/4 de 5: Programa extra. 5 actes, 5, amb butaques des de 2 ptes. i les altres localitats a una pesseta. MARUXA, per les tiples Vila i Mossy, baix cantant Jimeno, baríton Sánchez i tenor Ferrés. Gran presentació, EL BARBERILLO DE LAVAPIES. Protagonistes, l'Ayelló i Palacios, amb superb repartiment. Nit, a les 10'15: EL LIO PADRE i el grandiós èxit del mestre Penella
DON GIL DE ALCALA
interpretat per Neus Aliaga, Francesc Godayol, Trini Avelí, Lluis Jimeno, Pont-Mola, Palacios, Llavador, Múrcia i Baraja. 36 Professors d'orquestra, exclusivament de corda i arpa. Magnífica presentació. Demà, tarda i nit, l'èxit veritable de l'actual temporada
DON GIL DE ALCALA
Es despatxa a comptadeta
Aviat estrena de la grandiosa obra TALISMAN de F. Romero, G. F. Saw, música del gloriós Mitre. Amadeu Vives

GRAN TEATRE DEL LICEU
Demà, dissabte, a les 9: El drama líric rus
BORIS GODUNOV
per fota la célebre companyia russa. Diumenge, tarda, a les 4'15, l'òpera CARMEN, pels célebres artistes BUADES, FLETA, Sra. Noguera i senyor NAVA. Es despatxa a comptadeta.

TEATRE CATALA ROMEA
Companyia Vila-Darder. Telèfon 19681
A les cinc, seients de patí a 3 ptes.
Una dona i dues vides
A un quart d'onze:
EL MISTERI DE LA QUARTA AVINGUDA
QUI VA MATAR A HOWARD RANDALL? EMOCIO. MISTERI. COMICITAT ES L'OBRA ON TRIOMFA UNA NOVA MODALITAT DE TEATRE
Demà, a les cinc i a un quart d'onze, EL MISTERI DE LA QUARTA AVINGUDA. Diumenge, a dos quarts de quatre, ELS PASTORETS. Caramels i presents als petits. A tres quarts de sis i nit: EL MISTERI DE LA QUARTA AVINGUDA.

TEATRE BARCELONA
Companyia d'alta comèdia
LOLA MEMBRIVES
Avui, divendres, tarda, a un quart de sis: La comèdia en tres actes, de Jacint Benavente.
PEPA DONCEL
Nit, a un quart d'onze: L'obra d'Edward Marquina, en vers,
TERESA DE JESUS
(ESTAMPES CARMELITES)
Demà, dissabte, tarda i nit,
TERESA DE JESUS

TEATRE NOU
PALAU DEL GRAN ESPECTACLE
Companyia Còmico-Lírica de primer ordre
Avui, divendres, tarda, no hi ha funció. Nit, a les 10: Estrena de l'espectacle sonor en 3 parts i 24 parts llargues: 1 s quadres, original d'A. Rosso i mestre J. M. Torroms.
El tropezón de la Reina
versió castellana de
LA REINA HA RELLISCAT
Monumental repartiment: A. FERRANDIZ, NENA RUBENS, ELENA SRITO, TERESA SANCHEZ, P. ALSERO, Acuavivo, Fuentes, Arteaga, etc. "PIERRE CLAREL", "AQUILINO". 7 decorats nous. Vestuari nou de Perla. 50 vistes Teatre Nou, 50. - Dissabte, tarda, colossal Vermut. Nit: 2.ª representació de EL TROPEZON DE LA REINA

TEATRE POLIORAMA
COMPANYIA DE FRANCESC MORANO.
Avui, tarda, 3'15, darrera de PAPA GUTIERREZ. Nit, 10'15: 13.ª representació de l'èxit del dia, SOL Y SOMBRA, de Quintero i Guillén. Triomf de Francesc Morano. Demà, matinée especial. I nit, 4.ª de SOL Y SOMBRA. Es despatxa a comptadeta.

Gran Teatre Espanyol
Companyia de vodevil i espectacles moderns, dirigida pel primer actor i director JOSEP SANTPERE.
Altres primers artistes i directors: Alexandre Nolla i Alfons Artigas
Avui, divendres, tarda, a les 5. Popular. Entrada i butaca 1 pta.
UN CORRIDO PER FORÇA LA DONA RUA
"El Popitu" Santpere
Exit per aclamació del públic! Tota la música es repeteix
Aboliti a dojo. Risitas continuos
Es despatxa a totes els Centres de Rotllistes

CONCERTS

GRAN CAFE ESPANYOL
Avui, divendres, dia 20, extraordinari
Gran Orquestra de Corda
dels professors. Director: A. VILALTA amb assistència dels mestres Morera i Panella, que dirigiran llurs respectives obres.
CONCERT DE BACH, a 2 violins acompanyats d'orquestra. (Estrena)
R. Vilalta i A. Tous

CINEMES

COLISEUM
TELEFONO 13466
Avui, tarda, a les 4'10. Nit, a les 10'10
SE FUE MI MUJER
pel Henry Garat i Nora Lemonier
Es un film Paramount propi per a adults

Fantàsia
Avui, tarda, de 4 a 8. Nit, a les 10:
Eclair Journal Dibuixos
Actualitats Paramount
Berlín moderno (documental)
ANNY ONDRA en la divertida comèdia
HAY QUE CASARLOS
Es despatxa a la taquilla i al Centre de localitats per a la sessió numerada de diumenge, sis tarda

CINEMA ESPLAI
CORSEGA, entre Muntaner i Aribau
Telèfon 71052
Revista - Dibuixos - Washington, ciutat capital, en espanyol. La producció de Cecil B. de la Mille
EL PROFUGO
per Lupe Vélez i Warner Baxter
L'opereta LAS TELEFONISTAS, per Magda Schneider

VOLGA
Tarda, 3'45. Nit, 9'30
La divertida comèdia MARIDO INFIEL i la INTERESSANT ESTRENA
LA OCULTA PROVIDENCIA
per George Arliss i Bette Davis
A més, a la tarda, la comèdia sentimental
EL VIOLIN MAGICO

CINEMA PARIS
Tarda, 4'30. Nit, 9'45
REVISTA
LUZ AZUL
René Lefebvre en
MONSIEUR, MADAME Y BIBI

URQUINAONA
TELEFONOS 25627-21413
AVUI I CADA DIA
EL PECADO DE MADELON CLAUDET
per
HELEN HAYES
LEWIS STONE i Neil Hamilton
Film Metro Goldwyn Mayer

SALONS CINAES
TIVOLI
5 tarda i 10 nit: "Jack es el hombre", Jack Hilbert, "Buscando fieras vivas", explicada en espanyol.
FEMINA
5 tarda i 10 nit: "Un as en las nubes", Billie Dove i Chester Morris. "Assesinato de la Sinfónica". Dibuixos i Esport.
CAPITOL
4 tarda i 9'45 nit: "Gente viva", "Doctor X", Lionel Atwill i Fay Wray.
CATALUNYA
5 tarda i 9'45 nit: "Juegos de pillos", Tannis Meighan. "Contacto desconocido", Sally Eilers i Spencer Tracy.
PATHE PALACE
4 tarda i 9'30 nit: "Gran Gala Teatral", "El mercader de arena".
Noticiaris i Cafès.
EXCELSIOR
5 tarda i 9'30 nit: "La dama del 13", "El caballero de la noche", cit. Esparyol. Josey Mojica. Noticiaris.
MIRIA
4 tarda i 9'30 nit: "Una noche celestial", John Boles, "Hombres sin alma", Bela Lugosi.
GRAN TEATRE COMTAL
Contínua 3'45 tarda: "Una noche celestial", "Hombres sin alma". Còmica. Noticiaris i Cafès.
MONUMENTAL
Contínua 3'15 tarda: "Juguetes de Hollywood", "Ave del Paraíso". Dibuixos del Rio. Noticiaris i Cafès.
ROYAL
Contínua 3'15 tarda: "Juguetes de Hollywood", "Ave del Paraíso". Dibuixos del Rio. Noticiaris i Cafès.
IRIS PARK
Contínua 3'15 tarda: "Unidos venceremos", "La usurpadora". Dibuixos i Còmica.
WALKYRIA
Contínua 4 tarda: "L'ase de Río Grande", "La usurpadora", John Boles. Dibuixos.
BOHEMIA
Contínua 4 tarda: "Reporter criminalista", "Una noche en el Paraíso", "Olimpiadas". Dibuixos.
CIANA
Contínua 3'45 tarda: "La ciudadela de Montecristo", "Una noche en el Paraíso", Anny Ondra. Noticiari.

Principal Palace
Sessió contínua des de les quatre. Noticiari Fox, en espanyol. Eclair Journal, en espanyol. KARAMASOFF EL ASESINO, formidable drama de gran èxit. MONSIEUR, MADAME I BIBI, per Mary Glory i René Lefevre
Filmissima comèdia de gust exquisit

PUBLI CINEMA
Actualitats mundials - Documentals Viatges - Etc. Sessió contínua
Butaca UNA PESSETA

SALÓ VICTORIA
València, 230-231. - Telèfon 72936
CINEMA SONOR
NOTICIARI FOX
TOBY VIOLINISTA (dibuixos)
REBECA
per Marion Nixon, Ralp Bellamy i Mae Marsh, i
EL PASADO ACUSA
(en espanyol)
per Lupita Alcaniz, Carlos Villarias i Barry Norton.
PREU: Preferència, butaca localitat, 1 pta.

ESPORTS

FRONTO NOVETATS
Avui, divendres, tarda, a les 4'15:
ARREDILLO - MARTIN
contra
MALLAGARAY - ELOLA II
Nit, a les 10'15:
IBARLUCEA - CAZALIS II
contra
GARATE I - TEODORO
Detalls per cartells

DIVERSOS

AERI DEL PORT
El millor mirador de Barcelona

:: PIANOS ::
Ocasió, dos de pessetes al mes. C. BIEGER
BRUC, 78
8

INFERMERA MASSATGISTA
s'ofereix a casa o a domicili. Sergo, número 156, entresol, tercera.

FAIXES DE CAUTXULINA PER A SENYOR

Aquestes sí que us aprimaran...!
CAUTXU CATALA
Corts Catalanes 615
Ronda Sant Pere, 12
Passeig de Colom, 127

Totes dues el volien

però només una pogué triomfar

Elegí la que tenia la pell blanca, fina i suau, pell que tots els homes amen i admiren. Totes les dones poden ara blanquejar, suavitzar i embellir fàcilment llur pell usant diàriament la Crema Tokalon, aliment del cutis, blanca (sense greix). Conté aquesta crema de llet i oli d'olives prodigeritis...combinats amb ingredients astringents i tònics. Fenetra immediatament en el cutis, suavitza les glàndules irritades, estreny els porus dilatats, dissol les espinetes, que, així, desapareixen, blanqueja i suavitza la pell més obscura i negra. Conserva tambié, i resta suaument llunida la pell més seca. Feu-vos aquesta crema cosmètica igualment als cutis greixosos.

La Crema Tokalon, aliment del cutis, de color blanc, pruetura, en tres dies, una frescor i una nova bellesa indescriptibles, que d'altra manera no es poden aconseguir. Ha d'usar-se tots els matins. Si teniu la pell arrugada i marcida feu-vos també la Crema Tokalon, aliment del cutis, rosa, a la nit. Alimenta i rejoveneix el cutis durant el son.